

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Opetushallituksen
TILINPÄÄTÖS
2025

Sisällysluettelo

1. TOIMINTAKERTOMUS	1
1.1. Johdon katsaus	1
1.2. Tuloksellisuus ja vaikuttavuus.....	5
1.2.1. Toiminnan tuloksellisuus ja vaikuttavuus.....	5
1.2.2. Siirtomenojen vaikuttavuus	23
1.3. Toiminnallinen tehokkuus.....	26
1.3.1. Toiminnan tuottavuus.....	29
1.3.2. Toiminnan taloudellisuus.....	35
1.3.3. Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus.....	36
1.3.4. Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus	46
1.4. Tuotokset ja laadunhallinta.....	47
1.4.1. Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu ja määrä	47
1.4.2. Valtion oppilaitosten keskeiset tuotokset	48
1.4.3. Opetushallituksen erillisyyksiköiden keskeiset tuotokset	56
1.5. Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	60
1.6. Tilinpäätösanalyysi	63
1.6.1. Rahoituksen rakenne.....	64
1.6.2. Talousarvion toteutuminen	65
1.6.3. Tuotto- ja kululaskelma	66
1.6.4. Tase	68
1.7. Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma	69
1.8. Arviointien tulokset	71
1.9. Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä	72
1.9.1. Virheitä ja väärinkäytöksiä koskevat yhteenvetotiedot.....	72
1.9.2. Takaisinperintää koskevat yhteenvetotiedot.....	72
2.TALOUSARVION TOTEUTUMALASKELMA	74
3.TUOTTO- JA KULULASKELMA.....	82

4.TASE	83
5.LIITETIEDOT	85
6.ALLEKIRJOITUKSET	109

Tilinpäätöksen taulukot eivät ole kaikilta osin saavutettavia.

Lue lisää saavutettavuusselosteesta [Opetushallituksen saavutettavuusseloste](#) | [Opetushallitus](#)

1. Toimintakertomus

1.1. Johdon katsaus

Vuosi 2025 oli opetus- ja kulttuuriministeriön ja Opetushallituksen välisen vuosia 2024–2027 koskevan tulossopimuksen ja Opetushallituksen strategian toinen toimintavuosi. Toiminnassa painottuivat yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden edistäminen hallitusohjelman mukaisesti ja Sivistyshallinto 2030 -uudistushankkeen toteutus osana sivistyshallinnon yhteisiä toiminnallisia tavoitteita.

Tavoitteiden edistäminen sekä Opetushallituksen ja Kotimaisten kielten keskuksen (Kotus) yhdistymisen valmistelu haastoivat virastoa uudistumaan ja toimimaan tehokkaasti muutosten alla. Samaan aikaan vuoden 2024 lopulla käydyt koko henkilöstöä koskeneet yhteistoimintaneuvottelut ja niiden toimenpiteet konkretisoituvat arjen toiminnassa. Vuoden aikana käytiin myös kiivasta julkista keskustelua viraston merkityksestä ja tarpeesta yhteiskunnassa. Näistä haasteista selvittiin hyvin keskeisten mittariemme mukaan: vuoden 2025 aikana Opetushallituksen maine nousi merkittävästi, asiakastyytyväisyyskyselyn tulokset pysyivät hyvällä tasolla ja henkilöstön työtyytyväisyys oli hyvällä tasolla.

Opetushallituksen ja Kotuksen yhdistymistä valmisteltiin vuoden 2025 aikana virastojen yhteisessä valmisteluryhmässä sekä useissa yhteisissä alatyöryhmissä. Osana valmistelutyötä Opetushallituksen vuosia 2024–2027 koskevaa tulossopimusta ja strategiaa uudistettiin vuosille 2026–2027 siten, että ne huomioivat kotimaisten kielten asemaa yhteiskunnassa ja kulttuurissa. Lisäksi Opetushallituksen strategiassa visio, missio ja arvot uudistettiin ja organisaatiota koskevia tavoitteita selkiytettiin.

Osana Sivistyshallinto 2030 -uudistusta opetus- ja kulttuuriministeriö ja virastot kehittivät ministeriön johdolla yhteisiä palveluita. Opetushallitus toimi vastuuvirastona perustietotekniikkapalvelujen uudistamisessa ja toimeenpanossa.

Opetushallitus osallistui opetus- ja kulttuuriministeriön asettamiin Peruskoulun tulevaisuustyö -hankkeen työryhmiin ja neuvottelukunnan toimintaan. Oppimistulostyöryhmän ja väestökehitystyöryhmän loppuraportit julkaistaan vuoden 2026 keväällä.

Opetushallituksen ensimmäinen Koulutuspulssi-kysely toteutettiin syksyllä 2025. Kysely tarkasteli koulutususkoa, eli uskoa koulutuksen merkitykseen ja sen työelämähyötyihin, ja siihen liittyviä tekijöitä. Koulutususko on keskeinen tulevaisuuden ja yhteiskunnan rakentaja: luottamus koulutuksen voimaan vaikuttaa osaltaan paljon siihen, miten toiveikkaasti lapset, nuoret ja koko yhteiskunta suhtautuvat tulevaisuuteen. Opetushallitus järjesti myös koulutususkoa koskevan pyöreän pöydän keskustelun, joka kokosi yhteen kasvatuksen ja koulutuksen tutkijoita sekä sidosryhmien asiantuntijoita tarkastelemaan koulutususkon nykytilaa ja tulevaisuutta. Koulutuspulssi on Opetushallituksen tuottama kaikille avoin tietokooste, joka yhdistää eri lähteistä tutkittua tietoa ja rekisteriaineistoja sekä kerää koulutuksen asiantuntijoiden näkemyksiä eri teemoista. Tavoitteena on

tarjota luotettava tilannekuva suomalaisen koulutuksen erilaisista ilmiöistä kehittämisen ja päätöksenteon tueksi. Vuoden 2026 avautuneessa Koulutuspulssissa teemana on kotien kanssa tehtävä yhteistyö.

Terveysten ja hyvinvoinnin laitos (THL) ja Opetushallitus valmistelivat pääjohtaja Mika Salmisen ja pääjohtaja Minna Kelhän aloitteesta laajassa kansallisessa verkostoyhteistyössä digitaalisten laitteiden vapaa-ajan käytön kansalliset suositukset 0–13-vuotiaille lapsille ja nuorille vuoden 2025 aikana. Suositukset julkaistiin 22.1.2026 ja ne ovat saatavilla sekä THL:n että Opetushallituksen verkkopalveluista.

Oppimisen tuen kokonaisuudistus eri koulutusasteilla on ollut Opetushallituksen kannalta merkittävin kuluvan hallituskauden aikaisista uudistuksista. Hallitusohjelman tavoitteena on ollut oppimisen tuen selkeyttäminen ja oppimisen tuen jatkumon yhtenäistäminen esiopetuksesta toiselle asteelle. Keskeisenä lähtökohtana on siirtää tuen painopistettä varhaiseen ja oikea-aikaiseen tukemiseen. Oppimisen tuen kokonaisuudistuksen vuoksi esi- ja perusopetuksen sekä lukion opetussuunnitelmien ja aikuisten lukiokoulutuksen perusteet uudistettiin sekä tehtiin perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteiden teknisluonteinen päivitys. Näistä ja muista vuoden 2025 aikana toteutetuista peruste uudistuksista on raportoitu jäljempänä tulostavoitteiden yhteydessä.

Opetushallitus käynnisti kolmen uuden lukiodiplomin kehittämistyön. Tarkoituksena on kehittää uusia lukiodiplomeja sanataiteessa, tieteessä ja teknologiassa sekä urheilutoiminnassa. Kuvataiteen, liikunnan ja musiikin lukiodiplomit poistuvat lukiodiplomitarjonnasta lukio-opintonsa 1.8.2027 aloittavilta opiskelijoilta. Ylioppilastutkintolautakunta valmistelee parhaillaan taito- ja taideaineiden ylioppilastutkinnon kokeita, jotka järjestetään ensimmäisen kerran syksyllä 2029. Uudistuksen tavoitteena on vahvistaa lukiodiplomien merkitystä lukio-opinnoissa ja opiskelijavalinnoissa.

Ammatillisten perustutkintojen osalta uudistettiin yhteiset tutkinnon osat ja päivitettiin kaikkiaan 42 ammatillisen perustutkinnon perusteet. 84 ammatti- tai erikoisammattitutkinnon perusteisiin lisättiin digivihreät sekä joustavuutta lisäävät tutkinnon osat.

Taiteen perusopetuksen osalta Opetushallitus osallistui vuosina 2024–2025 opetus- ja kulttuuriministeriön työryhmässä taiteen perusopetuksen lainsäädäntöuudistuksen valmisteluun. Opetushallitus keräsi taiteen perusopetuksen oppilaitoksilta, koulutuksen järjestäjiltä ja sidosryhmiltä näkemyksiä opetussuunnitelman perusteiden ja paikallisten opetussuunnitelmien uudistamisen tueksi. Opetushallitus järjesti alan toimijoille TOPS2028-seminaarin, jossa orientoiduttiin todennäköisesti vuonna 2026 käynnistävään peruste uudistukseen.

Opetushallitus julkaisi selvityksen vapaan sivistystyön oppilaitoksien kestävä kehityksen nykytilasta. Selvitys kattaa laajasti kaikkien vapaan sivistystyön viiden oppilaitosmuodon kestävä kehityksen osa-alueiden (ympäristökestävyys, sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys, hallinnollinen ja taloudellinen kestävyys) nykytilan ja muodostaa pohjan koordinoiduille jatkotoimenpiteille. Lisäksi Opetushallitus osallistui opetus- ja kulttuuriministeriön Vapaan sivistystyön tulevaisuustyöryhmään, jonka tehtävänä on valmistella vapaan sivistystyön tulevaisuutta koskeva tavoitetila vuodelle 2035 sekä tunnistaa tarvittavia toimenpiteitä tavoitetilan saavuttamiseksi.

1.8.2025 tuli voimaan uudistunut perusopetuslaki, joka kieltää oppilailta mobiililaitteiden käytön oppituntien aikana. Muutoksella haluttiin varmistaa, että jokainen lapsi ja nuori voi keskittyä oppimiseen ja saa työrauhan. Puhelinta saa käyttää oppimiseen, terveydellisistä syistä tai oppimisen apuvälineenä opettajan luvalla. Opetushallitus ohjeisti mobiililaitteiden käytöstä kouluissa järjestyssääntöohjeella sekä mobiililaitteoppaalla. Ensikokemusten mukaan mobiililaitteikielto on tuonut työ- ja koulurauhaa sekä oppilaille että opettajille. Toiveena on, että rajoitukset vähentävät kiusaamista ja lisäävät keskittymiskykyä, yhteisöllisyyttä sekä hyvinvointia.

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja Opetushallitus julkaisivat 31.3.2025 kansalliset suositukset tekoälyn käytöstä varhaiskasvatuksessa, perusopetuksessa, lukiokoulutuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa sekä vapaassa sivistystyössä.

Katsomusaineiden uudistamista koskeva kehittämisryhmä teki ehdotuksia katsomusaineiden opetuksen uudistamiseksi perusopetuksessa ja lukiokoulutuksessa ja julkaisi lopputalouksen 5.3.2025.

Opetushallitus edisti yhdessä korkeakoulujen kanssa vastuullista kansainvälistä yhteistyötä sekä eettistä kansainvälistä opiskelijarekrytointia. Opetushallitus uudisti korkeakouluille suunnattujen kansainvälisten rahoitusohjelmien valintakriteereitä, arviointiprosesseja ja korkeakoulujen neuvontaa, jotta vastuullisuuden näkökulmat tulevat tarkemmin huomioiduksi. Study in Finland järjesti korkeakoulujen kanssa keskustelutilaisuuksia kansainvälisten opiskelijoiden vastuullisesta rekrytoinnista. Lisäksi viestinnällä torjuttiin harhaanjohtavaa markkinointia sekä jaettiin korostetusti tietoa kustannuksista ja elämisen rahoittamisesta Suomessa sekä haasteellisesta työllisyystilanteesta. Uudessa Study in Finlandin markkinointistrategiassa otettiin huomioon vastuullinen viestintä.

Tavoitteellinen kehittämisryhmä kansainvälisyyden ja opiskelijaliikkuvuuden lisäämiseksi jatkui oppilaitosten, korkeakoulujen ja muiden toimialan toimijoiden kanssa Eurooppa-liikkeellä -suositusten mukaisesti. Opetushallitus julkaisi yhdessä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa syksyllä kansalliset korkeakoulujen opiskelijaliikkuvuuden suositukset. Vuonna 2025 kansainvälinen liikkuvuus jatkoi yhä kasvuaan kaikilla sektoreilla. Kansainvälistymistä edistävässä ohjelmassa toteutettiin vuonna 2025 yhteensä 38 500 ulkomaanjaksoa, mikä oli yli 4 000 jaksoa edeltävää vuotta enemmän. Tämä näkyi erityisesti Erasmus+ -ohjelmassa, missä kasvu oli 18,3 %. Kansainvälisten ohjelmien kautta jaettu tuki liikkuvuuteen ja kehittämishankkeisiin lisääntyi sekin: tukea jaettiin yhteensä 88,8 milj. euroa, joka merkitsee noin 6,9 % kasvua verrattuna vuoteen 2024. Suurin osa toiminnoista toteutui Erasmus+ -ohjelman kautta: ohjelman osuus on nykyään noin 84 % kokonaisrahoituksesta.

Opetushallitus viesti ja keskusteli vuoden 2025 aikana aktiivisesti sidosryhmien kanssa seuraavasta EU-rahoituskautesta (2028–2034). Eri sektoreiden tilaisuuksissa ja mm. vuosittaisessa Erasmus+ -konferenssissa kerättiin näkemyksiä erityisesti Erasmus+ ja AgoraEU -ohjelmien toimivuudesta, tasa-arvo- ja inklusiokysymyksistä sekä eri sektoreiden tarpeista ja näkemyksistä kansainvälisestä yhteistyöstä. Opetushallitus osallistui vuoden aikana Suomen kantojen muodostamiseen yhdessä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa sekä Erasmus+ kansallisten toimistojen yhteisen kannan muodostamiseen EU-tasolla. Vaikuttamistoiminnallaan Opetushallitus pyrkii yhä paremmin kaikkia koulutusasteita ja sektoreita palvelemaan EU-ohjelmiin myös seuraavalla rahoituskaudella.

Opetushallitukseen kohdistuneiden säästötoimien takia jouduttiin tekemään lakkautuspäätös EDUFI fellowship -ohjelmasta ja ukrainalaisille väitöskirjatutkijoille kohdenne-
tusta rahoituksesta. Vuosina 2022-2025 Opetushallitus on myöntänyt apurahan yhteensä 44 ukrainalaiselle.

Opetushallituksen pilariarviointi eteni vuoden 2025 aikana. KPMG toteutti arviointiprosessiin kuuluvan tarkastuksen ja tarkastusraportti toimitettiin Euroopan komissiolle. Arviointiprosessin kokonaiskesto on vaikea arvioida, sillä se on riippuvainen komission prosessista. Pilariarviointi luo edellytykset neuvotella Euroopan komission kanssa EU:n kehitysrahoituksen suorasta vastaanottamisesta ilman kilpailutusta sekä suunnitella ja toimeenpanna kehitysyhteistyöhankkeita komission puolesta. Arvioinnin ansiosta on mahdollista saada komission toimeksiantoja Suomeen, mikä on Suomen edun mukaista.

Opetushallitus jatkoi Opintopolun palvelukokonaisuuden kehittämistä niin, että lainsäädännön muutoksista johtuvat välttämättömät päivitykset palveluihin saatiin toteutettua. Yhdenmukaisilla ja ajantasaisilla teknologioilla tuotiin kustannustehokkuutta ylläpitoon.

Opetushallitus osallistui vuodenvaihteessa tuotantokäyttöön siirtyneen [Osaamispolku](#)-palvelun toteutukseen yhdessä OKM:n, TEM:n ja Keha-keskuksen kanssa. Osaamispolku on koulutus- ja urasuunnittelun, osaamisen kehittämisen ja työllistymisen tueksi tarkoitettu palvelu, joka on suunnattu ura- ja koulutusvalintoja tekeville, ohjaajille, koulutusorganisaatioille, työelämätoimijoille ja eri hallinnonalojen asiantuntijoille. Palvelun kehitys on rahoitettu EU:n elpymis- ja palautumistukivälineestä (RRF).

Opetushallitus jatkoi hallitusohjelman mukaisesti palveluidensa kehittämistä kielitestauksen ja tutkintojen tunnustamisessa. Yleisten kielitutkintojen arvioija- ja tutkintorekisterit siirrettiin Opetushallitukseen. Uusi ilmoittautumisjärjestelmä otettiin käyttöön, mikä parantaa asiakaskokemusta mm. mahdollistamalla omien ilmoittautumistietojen hallinnan ja tutkintotilaisuuksiin jonottamisen. Tämä lisää testin saavutettavuutta ja vähentää tilanteita, joissa testipaikkoja jää käyttämättä. Lisäksi valmisteltiin uutta virkailijakäyttöliittymää, joka mahdollistaa yleisten kielitutkintojen tehokkaamman hallinnoinnin. Kotoutumiskoulutuksen päätösvaiheen digitaalinen valtakunnallinen suomen ja ruotsin kielen päättötesti otettiin käyttöön. Testin on suorittanut n. 450 kotoutumiskoulutuksen opiskelijaa. Lisäksi käyttöön otettiin valtionhallinnon kielitutkintojen hyvän ja tyydyttävän taidon sähköinen ilmoittautuminen. Valtionhallinnon kielitutkintoja koskevan lainsäädäntömuutoksen myötä tutkintojärjestelmä tullaan lakkauttamaan 2028.

Opetushallitus on edelleen laajentanut tutkimusyhteistyötä ja kehittänyt sen prosesseja ja käytänteitä systemaattisemmiksi. Vuoden 2025 aikana Opetushallitus osallistui aktiivisesti usean Suomen Akatemian yhteydessä toimivan Strategisen tutkimuksen neuvoston (STN) SKILLS-ohjelmasta rahoitusta hakeneen hankkeen valmisteluun yhteistyössä tutkimuskumppaneiden kanssa. Myönteisen rahoituspäätöksen sai kaksi tulevaisuudessa tarvittavaa osaamista ja maahanmuuttoa tarkastelevaa tutkimushanketta, joissa Opetushallitus toimii vuorovaikutuskumppanina. Hankkeiden kanssa tehtävän yhteistyön tavoitteena on uusimman tutkimustiedon saaminen Opetushallituksen kehittämissä ja päätöksenteon tueksi sekä tietotarpeisiin liittyvän vuoropuhelun käyminen tutkijayhteisön kanssa.

Opetushallituksen yhteydessä toimii kolme erillisyyksikköä, Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (Karvi), Ylioppilastutkintolautakunnan kanslia (YTL) sekä Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus (Jotpa), joista säädetään erikseen. Opetushallitus vastaa valtion oppilaitosten tulosohtauksesta. Opetushallitus, erillisyyksiköt ja valtion oppilaitokset muodostavat yhdessä Opetushallitus-kirjanpitoyksikön. Erillisyyksiköiden ja valtion oppilaitosten keskeiset tuotokset on kuvattu toimintakertomuksen luvuissa 1.4.2. ja 1.4.3.

1.2. Tuloksellisuus ja vaikuttavuus

1.2.1. Toiminnan tuloksellisuus ja vaikuttavuus

Opetushallitus edistää opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla hallitusohjelmasta tulevia yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteita sekä opetus- ja kulttuuriministeriön muodostaman sivistyshallinnon yhteisiä toiminnallisia tavoitteita. Nämä tavoitteet muodostivat vuonna 2025 yhteensä 23 tulostavoitteen kokonaisuuden, jossa oli 97 vuositaavoitetta. Tulossopimuksen ja strategian toteuttamisessa Opetushallitus otti käyttöön tavoitejohtamisen mallin (OKR, Objectives and Key Results).

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet

Varhaiskasvatuksen laatu paranee.

Tulostavoite 1: Varhaiskasvatussuunnitelman ja esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet vahvistavat varhaiskasvatuksen laatua.

Päivitetty varhaiskasvatuslaki tuli voimaan 1.1.2025. Varhaiskasvatuslain 22 §:n kuomamisen myötä varhaiskasvatuksen järjestäjät ja palveluntuottajat eivät ole velvoitettuja laatimaan paikallista varhaiskasvatussuunnitelmaa. Opetushallitus päivitti varhaiskasvatuslain muutosten mukaisesti varhaiskasvatussuunnitelman perusteet paikallisten varhaiskasvatussuunnitelmien velvoittavuuden poistumisen osalta sekä yhdenvertaisuuslain muutoksen vuoksi. Päivitystyön tueksi Opetushallitus järjesti useita kuulemisia. Kuultavia tahoja olivat lapset, huoltajat sekä varhaiskasvatuksen ammattilaiset. Lisäksi perusteluonnos oli lausuntokierroksella syksyllä. Perusteista annettiin määräys ja ne julkaistiin vuoden 2025 lopulla. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden toimeenpanon tueksi järjestetään teemawebinaareja kevätkaudella 2026.

Opetushallitus on tukenut henkilöstön osaamista lasten perustaitojen oppimisessa vahvistamalla laaja-alaisen osaamisen ja varhaiskasvatuksen oppimisen opetusta. Tukea on annettu järjestämällä koulutusta ja tuottamalla tukimateriaaleja.

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen tilasto- ja tutkimustiedon hyödyntämiseksi ja käytettävän tiedon ajantasaisuuden varmistamiseksi on käynnistetty Varda-Vipusen ja Vakajaoston kehittämistyö. Varda-Vipusen Vakajaostossa on kehitetty tietojen tulkinnallisuutta ja ohjetekstejä. Lisäksi on kehitetty mm. toimintakielen sekä 6-vuotiaiden tilastointia. Varda-tietovarantoon kerätään tietoja varhaiskasvatuksessa olevista lapsista ja heidän huoltajistaan, toimipaikoista sekä varhaiskasvatuksen henkilöstöstä. Tietoja

tallentavat Manner-Suomen kunnat, kuntayhtymät ja yksityiset varhaiskasvatuksen palveluntuottajat. Opetushallituksen tutkimusyhteistyöryhmä on käynnissä.

Kokonaisarvio: Tulostavoitteen 1 vuositavoitteet saavutettiin kokonaan.

Tulostavoite 2: Inklusiivinen varhaiskasvatus ja esiopetus vahvistavat lasten osallisuutta, tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta.

Inklusiivinen varhaiskasvatus ja esiopetus huomioi lapsen sekä yksilönä että ryhmän jäsenenä. Inklusion periaatteiden toteutumiseksi tulee kaikkien toimijoiden niin kansallisella, paikallisella kuin toimipaikan tasolla tuntea periaatteet ja sitoutua niiden edistämiseen. Opetushallitus on jatkanut pitkäjänteistä työtä tukemalla ja vahvistamalla henkilöstön inklusioon liittyvää pedagogista osaamista. Keinoina ovat olleet tukimateriaalit, webinaarit sekä verkostoyhteistyö. Esimerkiksi varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen inklusiota käsittelevälle verkkosivustolle on koottu toimivia inklusiivisia pedagogisia käytäntöjä. Lisäksi Opetushallitus on tukenut kehittämiskyvykkyyttä alueiden tarpeiden mukaisesti, tuottanut maahanmuuttajataustaisille tarkoitettuja palveluohjauksen materiaaleja ja tarkentanut opetuskielen tukiopetukseen liittyvää työtä Reimari-verkostossa. Kielellisesti ja kulttuurisesti moninainen varhaiskasvatuksen palveluohjauksen materiaali löytyy Opetushallituksen verkkosivuilta.

Opetushallitus on tuottanut ja julkaissut tavoitteen mukaisesti tukimateriaalia viittomakielisen varhaiskasvatuksen, esi- sekä perusopetuksen vahvistamiseksi. Viittomakielisen varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen vahvistamiseksi on julkaistu verkkosivu, joka sisältää video- ja tekstimateriaalia. Materiaali on suunnattu varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen järjestäjille, yksityisille palveluntuottajille, opettajille sekä muulle varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen henkilöstölle.

Lisäksi Opetushallitus on tukenut koulutusten, tukimateriaalien, webinaarien ja informaatio-ohjauksen avulla varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen järjestäjiä esiopetuksen tuen uudistuksen toimeenpanossa.

Kokonaisarvio: Tulostavoitteen 2 vuositavoitteet saavutettiin kokonaan.

Suomalaisten oppimistulokset ja koulutustaso nousevat.

Tulostavoite 3 Eri koulutusasteiden perustetyötä ja toimeenpanon tukea kehitetään sekä vahvistetaan oppimisen jatkumojä.

Opetushallitus on vuonna 2025 kehittänyt eri koulutusasteiden perustetyötä ja toimeenpanon tukea tavoitteena vahvistaa oppimisen jatkumojä koulutusjärjestelmässä. Laaditun selvitystyön perusteella erityisesti varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen nivelvaiheen jatkumoon tunnistettiin tarve kiinnittää jatkossa enemmän huomiota perusteiden näkökulmasta.

Maahanmuuttotastaisten oppilaiden perustaitojen ja opetuskielen vahvistamisen KIEPPI-toimenpideohjelman toimeenpano on saatu päätösvaiheeseen. Vuonna 2022 käynnistetyn toimenpideohjelman tavoitteena on vahvistaa maahanmuuttotastaisten oppilaiden opetuskielen taitoa ja perustaitoja sekä tukea siirtymiä. Tätä kehittämistyötä ovat tehneet valtion erityisavustuksella 60 hanketoimijaa eli KIEPPI-hanketta ympäri Suomen.

Opetushallitus on vahvistanut opinto-ohjausta ja oppilaanohjausta kaikilla koulutusasteilla huomioiden nivelvaiheet, jatko-opinnot, työllistyminen sekä koko koulu tai oppilaitos ohjaa -periaatteen. Ohjausta on tuettu muun muassa säännöllisillä opinto-ohjauksen aamukahveilla, ohjauksen päivillä sekä verkostoyhteistyöllä. Yhteisissä tilaisuuksissa käsiteltyjä teemoja olivat muun muassa oppimisen tuki ja hyvät käytänteet, kriisien kohtaaminen ja toivon pedagogiikka, ohjauksen verkostoyhteistyö sekä kouluun kiinnittyminen ja kiusaamisen ehkäisy.

Osasta tulostavoitteeseen kuuluvista, opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa yhteistyössä valmistelluista kokonaisuuksista on sovittu, että varsinainen toimeenpano siirtyy vuodelle 2026. Yksi tällainen on sukupuolten mukaisen segregaaation purkamista koskevan toimenpideohjelman valmistelu, joka jatkuu vuonna 2026 osana koko koulutusjärjestelmää koskevaa tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden kehittämistyötä. Toinen siirtyvä kokonaisuus on perusopetuksen työelämäpainotteista opetusta, ns. Teppo-toimintaa, koskeva perustetyö, jonka jatkotoimet etenevät opetus- ja kulttuuriministeriön linjausten valmistuttua.

Ammatti- ja erikoisammattitutkintojen perusteita on kehitetty TUTKE4-linjausten mukaisesti siten, että niihin sisällytettiin mahdollisuus korkeakouluopintojen, toisten ammatillisten tutkinnon osien tai paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuvien tutkinnon osien hyödyntämiseen. TUTKE4-linjausten tavoitteena on vahvistaa tutkintojen työelämävastaavuutta, valinnaisuutta ja joustavuutta sekä tuoda perusteisiin digivihreän kaksosiirtymän edellyttämää osaamista. Vuonna 2025 otettiin käyttöön ensimmäiset uudet valinnaiset tutkinnon osat (mm. kestävä kehitys, kiertotalous, digitalisaatio, tekoäly, kyberturvallisuus). Käyttöönotto laajenee vaiheittain kaikkiin 113 ammatti- ja erikoisammattitutkinnon perusteeseen vuosina 2025–2027. Vuonna 2025 Opetushallitus laati yhteensä 124 uutta ammatillisen koulutuksen perustemääräystä, joista 42 koski ammatillisia perustutkintoja, 43 ammattitutkintoja ja 39 erikoisammattitutkintoja. Kaikkien ammatillisten perustutkintojen perusteet (42) uudistettiin yhteisten tutkinnon osien päivityksen yhteydessä. Päivityksellä vastattiin hallitusohjelman kirjaukseen liikunnallisen elämäntavan edistämisestä. Samalla perustutkinnoissa yhtenäistettiin joustavuuden elementtejä sekä vahvistettiin linjaa korkeakouluopintoihin. Opetushallitus on tukenut toimeenpanoa koulutuksilla, materiaaleilla sekä käyttöönoton seurannalla ja tilastoinnilla.

Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen (TUVA) toimivuutta vahvistavia toimenpiteitä on edistetty osallistumalla TUVA-koulutuksen kehittämistä ja oppivelvollisuuslain tarkistamista valmistelevan työryhmän työskentelyyn. TUVA-koulutus on suunnattu sekä oppivelvollisille että aikuisille, jotka tarvitsevat valmiuksia tai ohjauksellista tukea

siirtyäkseen lukiokoulutukseen tai ammatilliseen koulutukseen. Opetushallitus arvioi jatkotoimet työryhmän suositusten valmistuttua vuonna 2026.

Lukiokoulutuksen laatustrategian toimeenpanon tukea on jatkettu, ja vuodelle 2025 asetetut tavoitteet saavutettiin. Opetushallitus tuotti LUKE-julkaisun Laadukkaasti lukioissa, johon on koottu hyviä käytänteitä lukiokoulutuksen laadun ja laadunhallinnan kehittämiseksi, joilla opiskelijoiden oppimista, hyvinvointia ja osallisuutta voidaan tukea. Laatustrategian toimeenpanoa on edistetty myös valtakunnallisissa ja alueellisissa tilaisuuksissa, kuten Valtakunnallisilla lukiopäivillä, LUKE-seminaarissa sekä LUKE-alueverkostojen tapahtumissa.

Kokonaisarvio: Tulostavoitteen 3 vuositavoitteet saavutettiin osittain.

Tulostavoite 4: Oppijoiden osaaminen ja jatkuvan oppimisen mahdollisuudet ovat vahvistuneet.

Oppijoiden osaamisen ja jatkuvan oppimisen mahdollisuuksien vahvistamiseksi Opetushallitus tuki vuonna 2025 lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen säädösmuutosten toimeenpanoa. Lukiokoulutuksessa julkaistiin oppimisen tuen ja erityisopetuksen opetussuunnitelmaperusteiden muutos. Oppimisen tuen uudistuksen seurauksena lukio- ja laisten oikeus oppimisen tukeen on vahvistunut ja oikeus erityisopetukseen täsmentynyt. Lisäksi Opetushallitus valmisti määräyksen englanninkielisistä lukiokoulutuksen opetussuunnitelmaperusteista ja antoi lausunnot englanninkielisen lukiokoulutuksen järjestämisalun koskevassa asiassa.

Ammatillisessa koulutuksessa tuettiin oppimisen tuen lainsäädäntöuudistuksen toimeenpanoa informaatio-ohjauksella, ohjattiin valtionavustushankkeita, uudistettiin perustutkintojen yhteisiä tutkinnon osia ja päivitettiin ohjeistuksia ja määräyksiä vastaamaan tehtyjä säädösmuutoksia.

Opetushallitus ohjasi ammatillisen koulutuksen järjestäjiä henkilökohtaistamisprosessiin, valinnaisiin tutkinnon osiin, pieniin osaamiskokonaisuuksiin sekä ammatti- ja erikoisammattitutkintojen oppimisen tukeen liittyvissä muutoksissa. Ohjausta toteutettiin erityisesti webinaarien, ohjeiden ja määräysten avulla.

Opetus- ja kulttuuriministeriö teki vuonna 2025 päätökset lukiokoulutuksen valtakunnallisista kehittämistehtävistä. Kehittämistehtäviä myönnettiin yhteensä yhdeksän: seitsemän suomenkielisille ja kaksi ruotsinkielisille lukioille. Kehittämistehtävien kautta on jaettu opetuspainotusten mukaisia pedagogisia ja toiminnallisia malleja sekä vahvistettu henkilöstön opetuksellista osaamista valtakunnallisesti. Uusien kehittämistehtävien järjestämisalun myöntämisen ajoittuminen loppuvuoteen on vaikuttanut koordinoimien painopisteeseen, ja varsinainen toimeenpano jatkuu vuonna 2026.

Opetushallitus tuki Ylioppilastutkintolautakuntaa kuvataiteen, musiikin ja liikunnan ylioppilastutkintokokeiden valmistelussa osallistumalla kehittämistyöhön sekä laatimalla muistion taito- ja taideaineiden yo-kokeiden kehittämisen pohjaksi. Samaan aikaan on valmisteltu lukiodiplomijärjestelmän uudistamista. Vuonna 2025 julkaistiin uudet lukiodiplomiteemat sanataiteeseen, yrittäjyyteen sekä tieteeseen ja teknologiaan liittyen,

ja uusien lukiodiplomien valmistelu on käynnistetty. Lisäksi laadittiin tukimateriaaleja ja ohjeistuksia nykyisille lukiodiplomeille.

Vapaan sivistystyön kansallisen työelämän perustaitojen osaamismerkkijärjestelmän toimeenpanoa on jatkettu tukemalla oppilaitoksia osaamismerkkien käyttöönotossa. KA-POS-merkit ovat digitaalinen ja virallinen tapa tunnistaa ja tunnustaa osaamista. Ne auttavat oppijaa sanoittamaan omia taitojaan sekä kannustavat oppimaan uutta ja vahvistamaan jo olemassa olevaa osaamista. Osaamismerkkijärjestelmän käyttöönotto eteni vuonna 2025 vahvasti. Lokakuuhun 2025 mennessä KOSKI-tietovarantoon oli kirjattu 2 607 osaamismerkkisuoritusta, kun vuoden 2024 lopussa suorituksia oli 1 147. Suoritusten määrän yli kaksinkertaistuminen osoittaa järjestelmän vakiintumista ja oppilaitosten lisääntyntä sitoutumista osaamismerkkien hyödyntämiseen.

Opetushallitus on osallistunut lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen uraseuran kehittämiseen yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön ja sidosryhmien kanssa. Tavoitteena on tuottaa koulutuksen järjestäjille, opettajille ja koulutuspolitiikan tekijöille tietoa siitä, miten koulutus vastaa työmarkkinoiden tarpeisiin ja tukee opiskelijoiden henkilökohtaista ja ammatillista kehitystä.

Vuonna 2025 Opetushallitus koordinoi osaltaan Euroopan sosiaalirahasto plus (ESR+) -ohjelman valtakunnallista lapsen, nuoren ja perheen -teeman hanketoimintaa. Tavoitteena on vahvistaa lasten, nuorten ja heidän vanhempiansa parissa työskentelevien eri alojen ammattilaisten osaamista sekä tukea lapsia, nuoria ja perheitä aktiiviseen ja yhdenvertaiseen osallistumiseen kulttuuri- ja liikuntapalveluihin sekä ohjattuun vapaa-ajan toimintaan. ESR+ tukee EU:n työllisyys-, sosiaali-, koulutus- ja osaamispoliittikkojen toimeenpanoa sekä näihin liittyviä rakenneuudistuksia. Ohjelmakaudella 2021–2027 painopisteenä on Uudistuva ja osaava Suomi, ja rahoitusta kohdennetaan erityisesti työllisyyttä, osaamista ja osallisuutta edistäviin kehittämishankkeisiin.

Kokonaisarvio: Tulostavoitteen 4 vuositavoitteet saavutettiin kokonaan.

Perustaitojen osaaminen vahvistuu ja jokainen saavuttaa peruskoulusta riittävät perustiedot.

Tulostavoite 5: Oppimisen tuen uudistaminen tukee osallisuutta, oppilaiden hyvinvointia, opiskelutaitojen vahvistumista ja toimintakulttuurin kehittymistä.

Hallitusohjelman mukainen oppimisen tuen uudistus tähtää tuen selkeyttämiseen ja yhtenäisen jatkumon rakentamiseen esiopetuksesta toiselle asteelle sekä varhaisen ja oikea-aikaisen tuen vahvistamiseen oppijoiden hyvinvoinnin ja osallisuuden tukemiseksi. Vuonna 2025 Opetushallitus päivitti esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet oppimisen ja koulunkäynnin tuen osalta uudistetun lainsäädännön mukaisesti. Päivitetyt perusteet julkaistiin helmikuussa 2025 ja niitä täsmennettiin muutosmääräyksellä lokakuussa 2025.

Uudistuksen toimeenpanoa on tuettu tuottamalla opetuksen järjestäjille laaja kokonaisuus uusia ja päivitettyjä tukimateriaaleja, verkkosivuohjeita sekä koulutuksia esi- ja

perusopetuksen ammattilaisille. Paikallisten opetussuunnitelmien laatimista ja käyttöönottoa tuen kokonaisuudistuksen osalta on tuettu laajalla informaatio-ohjauksella yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa. Tukea on tarjottu avoimien infotilaisuuksien, koulutusaste- ja oppiainekohtaisten webinaarien sekä verkostotyön kautta.

Vuonna 2025 Opetushallitus jatkoi toimenpiteitä kouluun kiinnittymistä tukevan toimintakulttuurin vahvistamiseksi sekä koronapandemiasta aiheutuneiden oppimisen ja hyvinvoinnin vajeiden korjaamiseksi. Koululäsnäololla on vahva yhteys oppilaan oppimistuloksiin ja hyvinvointiin sekä myöhempään suoriutumiseen jatko-opinnoista. Näitä teemoja käsiteltiin säännöllisesti Opetushallituksen koulutuksissa ja tilaisuuksissa, ja ne on huomioitu uusissa tukimateriaaleissa, erityisesti poissaolojen ehkäisyyn liittyvässä ohjauksessa. Opetushallitus kokosi verkkosivuilleen sisältökokonaisuuden, josta opetuksen järjestäjät saavat tukea poissaoloja ehkäisevään kehittämistyöhönsä.

Kurinpitokeinojen ja kasvatustakeskustelujen käyttöä koskevat suunnitelmat päivitettiin vastaamaan muuttunutta lainsäädäntöä. Opetushallitus laati sidosryhmäyhteistyössä uuden tukimateriaalin toimeenpanon tueksi ja tiedotti materiaalista verkkosivuillaan sekä Opintopolussa. Tukimateriaalin tavoitteena on vahvistaa turvallista oppimisympäristöä ja oppilaiden yhdenvertaista kohtelua.

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita päivitettiin järjestyssääntöjä koskevilta osin vastaamaan mobiililaitteiden käyttöä koskevia lakimuutoksia. Lakimuutosten tavoitteena on, että puhelimen häiritsevää käyttöä rajoittavat järjestyssäännöt tuovat oppitunneille työrauhaa sekä edistävät oppilaiden oppimista ja siihen keskittymistä. Järjestyssääntöohje ja mobiililaitteopas päivitettiin ja niiden toimeenpanoa tuettiin viestinnällä, mediatilaisuudella sekä webinaareilla. Päivitettyä ohjeistusta ja mobiililaitteopasta voidaan soveltaa myös lukiokoulutuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa.

Opetushallitus jakoi vuonna 2025 4,8 miljoonaa euroa valtionavustuksia ja 200 000 euroa toimeenpanon tukeen kiusaamisen ja väkivallan vastaiseen työhön sekä järjesti kasvatuksen ja koulutuksen henkilöstölle suunnattuja webinaareja. Koulukiusaamisen vastaisiin toimiin liittyvät koulutukset ovat käynnistyneet ja ne jatkuvat kevääseen 2027 saakka.

Oppimisen tuen kokonaisuudistuksen toimeenpanoa tuettiin myös lukiokoulutuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa. Lukiokoulutuksessa päivitettiin opetussuunnitelman perusteiden oppimisen tuen ja erityisopetuksen luku, minkä jälkeen toimeenpanoa tuettiin koulutuksilla, seminaareilla, verkostotyöllä sekä tukimateriaaleilla. Ammatillisessa koulutuksessa Opetushallitus järjesti koulutuksen järjestäjille webinaarisarjoja, ohjasi valtionavustushankkeita ja päivitti ohjeistukset vastaamaan uudistunutta lainsäädäntöä.

Kokonaisarvio: Tulostavoitteen 5 vuositavoitteet saavutettiin kokonaan.

Tulostavoite 6: Oppilaan vähimmäisosaamistason määrittelyllä selkiytetään opettajan tekemää perusosaamisen arviointia.

Vähimmäisosaamistason määrittely tukee opettajan arviointityötä ja parantaa oppilaiden perustaitojen järjestelmällistä tunnistamista perusopetuksen eri vaiheissa. Vuonna

2025 Opetushallitus on selvittänyt vaihtoehtoja vähimmäisosaamistason määrittelylle eri vuosiluokilla, erityisesti toisen vuosiluokan päätteeksi. Opetushallitus osallistui opetus- ja kulttuuriministeriön Osaamistakuun valmistelun työryhmään, jossa valmisteltiin perusopetuslain uudistusta oppilaan oppimisen ja osaamisen arvioinnin osalta. Osana lainvalmistelutyötä toteutettiin opettajakysely, jonka perusteella vähimmäisosaamisen kuvaamista pidetään tarpeellisenä. Osaamistakuun tavoite on varmistaa, että perusopetuksessa on kansallisesti yhtenäiset menettelyt, joilla jokainen nuori saa riittävät perustaidot jatko-opintoihin.

Lainvalmistelun käynnistymisen myötä Opetushallitus ei ole tehnyt erillistä selvitystyötä vähimmäisosaamistason määrittelystä, vaan on varautunut perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden uudistamiseen arvioinnin näkökulmasta lainsäädäntövalmistelun etenemisen mukaisesti.

Perusopetukseen lisättiin 1.8.2025 alkaen kaksi vuosiviikkotuntia äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaineeseen sekä yksi vuosiviikkotunti matematiikkaan. Opetushallitus on tukenut perusopetuksen järjestäjiä lisätuntien toimeenpanossa informaatio-ohjauksella, koulu- tuksilla ja tukimateriaaleilla. Vähimmäistuntimäärää lisäämällä on tuettu oppimista kaikissa muissakin oppiaineissa. Uudistuksen tueksi Opetushallitus on tuottanut tukimateriaalia lisätuntien toteuttamiseen sekä tarjonnut tietoa opettajien täydennyskoulutuksista. Lisäksi Opetushallitus on järjestänyt yhteistyössä Lukutaito-ohjelman ja Lukeva koulu -ohjelman kanssa koulutuswebinaareja, joissa on käsitelty lisätuntien toimeenpanoa sekä luku-, kirjoitus- ja laskutaidon oppimisen tukemista.

Kokonaisarvio: Tulostavoitteen 6 vuositavoitteet saavutettiin osittain.

Sivistys (koulutus, tiede, kulttuuri ja taide, nuoriso- ja liikunta) luo edellytyksiä talouden kasvu.

Tulostavoite 7: Vahvistetaan työelämässä tarvittavaa osaamista ja vihreää siirtymää.

Opetushallitus on vuonna 2025 edistänyt oppijoiden osaamisen vahvistumista ja koulutuksen kehittämistä toimeenpanemalla kansallisia strategioita sekä kehittämällä opetuksen sisältöjä ja toimintamalleja eri koulutusasteilla. Kansalliskielistrategian toimeenpano eteni suunnitellusti ja suullisen kielitaidon näyttöjä kehitettiin osana LUDOS-palvelua. LUDOS-palvelu tukee lukion opettajia suullisen kielitaidon arvioinnissa sekä lukiodiplomien ja puheviestintätaitojen päättökokeen toteuttamisessa. Vuonna 2025 tehty kehittämistyö on tukenut suullisen kielitaidon arvioinnin kehittämistä ja yhtenäistämistä lukiokoulutuksessa.

Varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen sekä vapaan sivistystyön digitalisaation viitekehityksen työpakettien toteutus on edennyt pääosin suunnitelmien mukaisesti. Viitekehityksen tavoitteena on ollut muodostaa yhteinen suunta digitalisaation kehitykselle kasvatuksessa ja opetuksessa sekä tarjota konkreettista tukea digitalisaation arkeen. OKM:n, Opetushallituksen ja toimialan yhteistyönä toteutettava viitekehitys on määritellyt yhteiset periaatteet, tavoitetilan ja toimenpiteet, joilla vahvistetaan digitalisaation kokonaisohjausta ja yhteisiä toimintamalleja, edistetään digitaalista osaamista yhdenvertaisena oppimispolkuna, kehitetään turvallista ja yhteen toimivaa digitaalista

infrastruktuuria ja palveluja sekä parannetaan tiedonhallintaa, tietosuojaa, tietoturvaa ja digitalisaatioon liittyvien lakisäätteisten tehtävien yhdenmukaista toteutusta. Yhteisesti sovitut tehtävät toteutettiin vuoden 2025 aikana, ja osa toimenpiteistä on siirtynyt jatkorahoituksen myötä alkuvuoteen 2026.

Perusasteella ja toisella asteella on kehitetty talous- ja työelämätaitojen opetusta sekä yrittäjyyskasvatusta. Opetushallitus on osallistunut useisiin valtakunnallisiin työryhmiin ja käynnistänyt yrittäjyyden lukiodiplomin kehittämistyön. Opetushallitus selvitti keväällä 2025 valmistelutyön tueksi koulutuksen järjestäjien, lukiodiplomien ja muiden sidosryhmien näkemyksiä siitä, miten ja miksi lukiodiplomitarjontaa olisi uudistettava osana yleissivistävää lukiokoulutusta. Lukiodiplomit tarjoavat lukion opiskelijalle mahdollisuuden osoittaa erityistä osaamistaan ja harrastuneisuuttaan eri aineissa ja aineryhmissä. Opetushallitus kehittää kolme uutta lukiodiplomia vuosina 2026–2027. Uusien lukiodiplomien työnimet ovat sanataiteen lukiodiplomi, tiede ja teknologia -lukiodiplomi ja yrittäjyyden lukiodiplomi. Lisäksi Opetushallitus on osallistunut yhdessä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa ammatillisen koulutuksen ICT-alan osaamistarpeita ja koulutuspolkuja koskevaan selvitystyöhön sekä alan koulutuksen kehittämiseen vastaamaan työelämän tarpeita.

Vieraskielisten lasten ja nuorten kiinnittymistä varhaiskasvatukseen ja koulutukseen sekä suomen ja ruotsin kielen oppimista on tuettu osana laajempaa kehittämistyötä. Kaikkiaan perusopetuksen vuosiluokilla 1–9 opiskelee vuosittain noin 546 000 oppilasta. Heistä 6 % opiskelee ruotsinkielisessä oppilaitoksessa. Peruskoulun oppilaista 12 %:lla äidinkieli on jokin muu kuin suomi, ruotsi tai saame. Vieraskielisten oppilaiden osuus on kasvanut tasaisesti. Opetushallitus osallistui myös taiteen perusopetusta koskevan lainsäädäntöuudistuksen valmisteluun ja tuki toimialaa strategisen ja pedagogisen laatu-työn toimeenpanossa kyselyiden ja seminaarien avulla. Lainsäädäntöuudistuksen tavoitteena on opetuksen saavutettavuuden parantaminen eri taiteenalat huomioiden.

Toisen kotimaisen kielen osaamisen vahvistamista lukiokoulutuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa on edistetty suunnitelman mukaisesti. Lisäksi Opetushallitus on toteuttanut ammatillisen koulutuksen liiketoiminta- ja yrittäjyysosaamiseen sekä digivihreän siirtymän edellyttämään osaamiseen liittyviä toimenpiteitä. Digivihreä osaaminen sisällytettiin tutkinnon perusteisiin aikataulun mukaisesti, ja liiketoiminta- ja yrittäjyysosaaminen huomioitiin perustutkintojen yhteisten tutkinnon osien uudistamisessa. Opetushallitus toimi OECD:n yhteystahona ammatillisen koulutuksen vihreää siirtymää koskevassa selvityksessä ja on käynnistänyt suositusten toimeenpanoa sidosryhmäyhteistyössä.

Suomen LUMA(TE)-strategian toimeenpanoa on edistetty varhaiskasvatuksessa, opetuksessa ja koulutuksessa. Luonnontieteiden ja matematiikan (LUMA) sekä tekniikan ja teknologian (TE) oppiminen ja koulutus edistävät kykyä ymmärtää ympäröivää maailmaa sekä rakentavat osaamista työllistymisen ja työelämässä menestymisen tueksi. Luonnontieteiden ja matematiikan (LUMA) osaaminen on keskeinen tekijä tekniikan alojen työelämävalmiuksissa ja jatko-opintokelpoisuudessa. Ammatillisessa koulutuksessa strategia on huomioitu yhteisten tutkinnon osien uudistamisessa ja tutkintokohtaisessa kehittämisessä. Lukiokoulutuksessa strategiaa on edistetty informaatio-ohjauksella, valtakunnallisissa tilaisuuksissa sekä aloittamalla tiede ja teknologia -lukiodiplomin

valmistelu. Lisäksi Opetushallitus on jakanut valtionavustuksia Tiedeolympialaisten toteuttamiseen.

Kokonaisarvio: Tulostavoitteen 7 vuositavoitteet saavutettiin kokonaan.

Tulostavoite 8: Opetushallitus luo digitaalisilla palveluillaan perustan osaamisen kasvattamiselle ja auttaa parantamaan yhteiskuntamme uusiutumiskykyä ja talouden kasvua.

Opetushallitus on vuonna 2025 kehittänyt ja ylläpitänyt opetushallinnon digitaalisia palveluita sekä vahvistanut tietojohdamisen ja digitaalisten ratkaisujen edellytyksiä osana keskeisiä palvelu- ja tietovarantoalustoja. Digitaalisten palveluiden ja tietojohdamisen ohjausrakenteessa ei ollut toimintavuoden aikana erikseen sovittuja lisätehtäviä. Jatkuvan oppimisen palvelukokonaisuuden EU:n elpymis- ja tukivälineen (RRF) rahoitukseen liittyvät raportointi-, seuranta- ja valvontavelvoitteet toteutettiin suunnitellusti.

Digipalveluiden kehittämistä koskevat määrärahaliihteen mukaiset tehtävät ovat edenneet kokonaisuutena suunnitelmien mukaisesti. KOSKI-palvelussa on toteutettu valtion-osuusrahoituksen laskentajärjestelmiin liittyvät muutokset ja saatettu valmiiksi ammatillisiin opinto- ja osaamiskokonaisuuksiin liittyvien opiskeluoikeuksien tekninen toteutus. Opetushallituksen ylläpitämä kansallinen KOSKI-tietovaranto kokoaa tiedot oppijoiden opiskeluoikeuksista, opintosuorituksista ja suoritetuista tutkinnoista. Palvelu sujuvoittaa asiointia ja mahdollistaa opintotietojen hyödyntämisen kansalaisten, koulutuksen järjestäjien ja viranomaisten toiminnassa sekä tukee koulutuksen rahoitusta ja päätöksentekoa.

Varda-palvelussa on tehty norminpurkuun liittyvät muutokset. Varda tuottaa ajantasaista tietoa varhaiskasvatuksen lapsista, toimipaikoista ja henkilöstöstä kunnallisen ja valtakunnallisen kehittämisen sekä päätöksenteon tueksi. Lisäksi opiskelijavalintaprosessin turvaamiseen tähtäävän uuden suorituspalvelun ensimmäinen toteutusvaihe toteutettiin suunnitellusti.

Palveluiden toimintavarmuutta ja kehittämisen edellytyksiä vahvistettiin toteuttamalla KOSKI-palvelun teknologiapäivityksiä sekä päivittämällä ja dokumentoimalla Opetushallituksen teknologiavalinnat. Samalla luotiin yhtenäinen dokumentaatiopohja ja toimintamalli uusien teknologiavalintojen ehdottamista varten. Monitoroinnin ja valvonnan nykytila on kartoitettu, ja työn pohjalta on käynnistetty tavoitetilan määrittely ja kuvaaminen. Lisäksi Opetushallituksen Design Systemin Figma-kirjastoa laajennettiin tukemaan palvelujen yhtenäisempää ja tehokkaampaa kehittämistä.

Kokonaisarvio: Tulostavoitteen 8 vuositavoitteet saavutettiin kokonaan.

Koulutus vastaa paremmin työelämän tarpeisiin ja vähentää kohtaanto-ongelmaa.

Tulostavoite 9: Opetussuunnitelmien ja tutkintojen perusteet vastaavat työelämän tarpeisiin ja tuottavat valmiuksia työelämässä toimimiseen.

Opetushallitus kehitti vuonna 2025 opetussuunnitelmien ja tutkintojen perusteita siten, että ne vastaavat entistä paremmin työelämän muuttuviin osaamistarpeisiin ja tukevat työelämässä toimimiseen tarvittavien valmiuksien kehittymistä.

Ammatti- ja erikoisammattitutkintojen peruste uudistukset on toteutettu suunnitellun aikataulun mukaisesti TUTKE4-linjausten pohjalta. Uudistuksissa on vahvistettu tutkintojen valinnaisuutta ja joustavuutta sekä sisällytetty perusteisiin digitalisaatiota ja vihreää siirtymää tukevaa osaamista. TUTKE4-uudistusta on kuvattu tarkemmin tulostavoitteessa 3.

Hallitusohjelman mukaisia liikuntaa ja terveystietoa koskevia kirjauksia on toteutettu sekä ammatillisessa koulutuksessa että lukiokoulutuksessa. Ammatillisessa koulutuksessa uudistettiin perustutkintojen yhteisten tutkinnon osien liikuntaa ja terveystietoa koskevat osaamistavoitteet asetuksen ja hallitusohjelman mukaisesti. Lisäksi tuotettiin tukimateriaalia liikunnallisen elämäntavan edistämiseksi ammatillisessa koulutuksessa. Lukiokoulutuksessa Opetushallitus toteutti yhdessä Liikkuvan opiskelun kanssa kyselyn liikunnanopetuksen järjestämisestä lukioissa sekä teki tukimateriaalia opetuksen toteuttamisen tueksi. Liikunnallisen elämäntavan edistämisestä on kuvattu tarkemmin tulostavoitteessa 12.

Kokonaisarvio: Tulostavoitteen 9 vuositavoitteet saavutettiin kokonaan.

Tulostavoite 10: Osaamis- ja koulutustarpeiden ennakointi auttaa koulutusta vastaamaan työelämän tarpeisiin ja parantaa kohtaantoa.

Opetushallitus tuotti ja julkaisi vuonna 2025 ennakointitietoa tulevaisuuden osaamis- ja koulutustarpeiden arvioimiseksi sekä tuki ennakkoinnin kehittämistä yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa. Ennakointiyhteistyön kehittämistä koskevan valmistelun osalta on sovittu opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa, että tavoitteen varsinainen toteutus siirtyy vuodelle 2026. Opetus- ja kulttuuriministeriö käynnistää ennakkoinnin kehittämistä koskevan työryhmän nimeämisen vuoden 2026 toimeenpanoa varten.

Vuoden 2025 aikana Opetushallitus julkaisi uudella osaamistarve-ennustemallilla tuotetun keskipitkän aikavälin ennusteen sekä uudella ENNI-mallilla tuotetun pitkän aikavälin koulutustarve-ennusteen. Lisäksi päivitettiin kohtaantoennuste ja tutkintoennuste kohdevuodelle 2031.

Ennakointitiedon hyödynnettävyyttä on vahvistettu tuottamalla ja julkaisemalla myös koulutuksen ja osaamisen skenaariot sekä laaja-alaisen osaamisen uusi osaamislukitus. Opetushallituksen ennakointien mukaan eläköityvän työvoiman korvaamiseen ja uusiin työpaikkoihin tarvitaan vuosina 2022–2045 noin 1,4 miljoonaa työntekijää ja nykyisestä työvoimasta jää eläkkeelle 58 %. Työvoiman laaja eläköityminen lisää merkittävästi koulutustarvetta vuoteen 2045 mennessä. Suurin koulutuksen kasvutarve kohdistuu terveys- ja hyvinvointialueille sekä yhteiskunnallisille aloille ja erityisesti korkeakoulutuksen tarve kasvaa asiantuntijatehtävien yleistyessä. Samanaikaisesti nuorista ikäluokista saatava työvoima ei yksin riitä korvaamaan eläkkeelle siirtyviä työntekijöitä, mikä

korostaa koulutuksen mitoituksen ja kohdentamisen merkitystä. Vuoteen 2031 mennessä merkitystään kasvattavia osaamisia ovat erityisesti viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen, verkosto- ja sidosryhmäosaaminen sekä teknologiaan, automaatioon ja digitalisaatioon liittyvät valmiudet. Työvoiman kysynnän ja tarjonnan epätasapainon ennakoidaan jatkuvan lähivuosina, mikä edellyttää koulutusjärjestelmältä joustavuutta ja ennakkointitiedon systemaattista hyödyntämistä.

Kokonaisarvio: Tulostavoitteen 10 vuositavoitteet saavutettiin osittain.

Työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten määrä vähenee.

Tulostavoite 11: Oppimisen tuki vahvistuu.

Opetushallitus vahvisti vuonna 2025 oppimisen tukea tukemalla oppimisen tuen kokonaisuudistuksen toimeenpanoa erityisesti lukiokoulutuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa sekä kehittämällä koulutuksen järjestäjien valmiuksia vastata oppijoiden moninaisiin tuen tarpeisiin. Tavoitteena on vahvistaa oppijoiden yhdenvertaisia mahdollisuuksia oppimiseen, opintojen etenemiseen, valmistumiseen sekä jatko-opintoihin ja työelämään siirtymiseen.

Oppimisen tuen toimeenpanoa tuettiin päivittämällä lukiokoulutuksen opetussuunnitelman perusteiden oppimisen tuen ja erityisopetuksen kokonaisuutta sekä tukemalla koulutuksen järjestäjiä koulutuksilla, webinaareilla, ohjeistuksilla, tukimateriaaleilla ja valtionavustuksilla. Lisäksi koulutuksen järjestäjiä tuettiin erityisen tuen ja erityisopetuksen toteuttamisessa, jotta nuorten ja aikuisten opiskelijoiden tarpeisiin voidaan vastata entistä paremmin.

Oppimisen tukea on vahvistettu myös tukemalla maahanmuuttajataustaisten oppijoiden koulutuspolkuja, kielikoulutusta ja kielitietoista opetusta erityisesti nivelvaiheissa ja toisen asteen koulutuksissa. Kielitietoisuutta on edistetty informaatio-ohjauksella, valtakunnallisilla tilaisuuksilla ja verkostoyhteistyöllä sekä kehittämällä koulutuksen järjestäjille suunnattuja tukisisältöjä. Ammatillisen koulutuksen kielitietoisuusverkoston toimintaa on hyödynnetty hyvien käytäntöjen jakamisessa.

Oppimisen tukea ja hyvinvointia on edistetty myös harrastustoiminnan kautta. Opetushallitus on koordinoanut Harrastamisen Suomen mallin yhteyspisteen toimintaa ja tukenut kuntia ja harrastusten järjestäjiä mallin toteuttamisessa ja kehittämisessä kokoomalla ja levittämällä tietoa, hyviä käytäntöjä sekä tukemalla yhteistyötä koulupäivän yhteydessä toteutettavassa harrastus- ja kerhotoiminnassa. Lukuvuonna 2025–2026 Harrastamisen Suomen mallilla rahoitetaan noin 10 000 kerhoa. Toimintaan osallistuu lähes 2 000 koulua ja yli 140 000 lasta ja nuorta. Uutena toimintamuotona syksystä 2025 alkaen on käynnistetty yläkoululaisten harrastuskokeilut. Me-säätiön selvityksen mukaan Harrastamisen Suomen mallin kerhoihin osallistuu vuosittain yli 20 000 lasta, joilla ei muutoin olisi ollut mahdollisuutta osallistua ohjattuun harrastustoimintaan. Hallituksen puoliväliriihessä huhtikuussa 2025 päätettiin myöntää avustusmuodolle pysyvä viiden miljoonan euron tasokorotus, mikä vahvistaa toiminnan edellytyksiä ja jatkuvuutta.

Oppimisen tuen rakenteelliseen ja pedagogiseen kehittämiseen, perustetyöhön sekä oppimisen jatkumoihin liittyvät kokonaisuudet on kuvattu tarkemmin tulostavoitteessa 3. Oppijoiden osaamisen, jatkuvan oppimisen ja koulutustason vahvistumiseen liittyvät toimenpiteet ja vaikutukset on käsitelty tarkemmin tulostavoitteessa 4.

Kokonaisarvio: Tulostavoitteen 11 vuositavoitteet saavutettiin kokonaan.

Kaiken ikäiset suomalaiset liikkuvat enemmän.

Tulostavoite 12: Edistämme liikkuvaa elämäntapaa.

Perusopetuslain muutoksen myötä liikunnallisen elämäntavan edistäminen tulee velvoittavaksi esi- ja perusopetuksessa 1.8.2026 alkaen. Tavoitteena on, että liikunnan merkitys esiopetuksen ja koulujen toimintakulttuurissa vahvistuu ja liikunnan merkitys kokonaisvaltaisena elämäntaitona paranee. Opetushallitus on päivittänyt syksyllä 2025 esiopetuksen ja perusopetuksen valtakunnalliset opetussuunnitelman perusteet vastaamaan lakimuutosta. Lausuntokierroksen lisäksi perusteiden päivityksen valmistelussa kuultiin laajasti toimialan asiantuntijoita, tutkijoita sekä Opetushallituksen verkostoja ja sidosryhmiä. Tukimateriaalien valmistelu on käynnistynyt paikallisten opetuksen järjestäjien opetussuunnitelmatyön tukemiseksi. Toimeenpanon tuen webinaari järjestetään keväällä 2026.

Lukiokoulutuksessa Opetushallitus toteutti yhteistyössä Liikkuvan opiskelun kanssa liikunnan opetuksen järjestämistä koskevan kyselyn ja tuotti yhteistyössä Liikkuvan opiskelun kanssa tukimateriaalia liikunnan opetuksen järjestämiseksi. Ammatillisten perustutkintojen yhteisistä tutkinnon osista Opetushallitus uudisti liikuntaa ja terveystietoa koskevat osaamistavoitteet asetuksen ja hallitusohjelman mukaisesti (liikunta ja terveystieto sekä työkyvyn ja hyvinvoinnin edistäminen). Lisäksi Opetushallitus on työstänyt ja julkaissut sivuston liikunnallisen elämäntavan edistämiseksi ammatillisessa koulutuksessa.

Liikkuvien ohjelmien yhteistiimi on jatkanut kuntien sekä koulutuksenjärjestäjien poik-kihallinnollista yhteistyön vahvistamista varhaiskasvatyksiköiden, peruskoulujen ja oppilaitosten ohjauksessa mahdollistamalla ja edistämällä omalta osaltaan liikkuvan elämäntavan edistämistä ja strategista ohjausta.

Erasmus+ Sport -hankkeet ovat edistäneet fyysisen aktiivisuuden lisäämistä osana Opetushallituksen tulostavoitetta ja tukeneet EU:n urheilun työsuunnitelman toimeenpanoa. Suomalaiset liikunta- ja urheilusektorin toimijat menestyivät erinomaisesti vuoden Erasmus+ Sport -hakukierroksella: suomalaisille koordinaattoreille myönnettiin lähes miljoona euroa avustusta. Lisäksi Erasmus+ urheiluhenkilöstön kansainvälisiin liikkuvuusjaksoihin myönnettiin avustusta 107 yksilöliikkuvuusjaksoa urheiluseuroille eri puolille Suomea. Vuosina 2021–2025 keskitetyille Erasmus+ Sport -hankkeille, joissa on ollut mukana suomalainen toimija, myönnettiin yhteensä 17 milj. euroa. Opetushallitus on sitoutunut hallituksen Suomi liikkeelle -toimintaohjelman tavoitteisiin, joita on tuettu aktiivisesti mm. Euroopan urheiluviikon toimenpiteillä. Suomessa viikon tapahtumilla tavoitettiin yli 120 000 osallistujaa. Yhteistyössä järjestetty Euroopan suurin

yksittäinen urheiluviikkotapahtuma, School Action Day, kokosi Helsingin olympiastadionin ympäristöön yli 5 000 oppilasta.

Kokonaisarvio: Tulostavoitteen 12 vuositavoitteet saavutettiin kokonaan.

Kansainvälistyminen ja Suomen globaali yhteistyö lisääntyvät.

Tulostavoite 13: Vahvistetaan kansainvälisen toiminnan osallisuutta, vastuullisuutta ja vaikuttavuutta.

Opetushallitus on käynnistänyt vuonna 2024 kansainvälistymisen tukimuotojen tietopohjaisen kehittämisen. Vuonna 2025 toiminnassa keskityttiin EU-ohjelmien tilastoinnin kehittämiseen sekä tietoperustaisuuden vahvistamiseen. Toimilla on vastattu EU-ohjelmien kasvavaan budjettiin. Tavoitteena on tuen tehokas käyttöaste ja tasapuolinen jakautuminen eri sektoreilla. Opetushallitus kilpailutti uuden alueellista tasa-arvoa koskevan selvitystyön, jonka avulla saadaan ajantasaista tilannekuvaa siitä, miten EU-ohjelmat ovat vaikuttaneet kansainvälistymisen edistämiseen. Lisäksi tavoitteena on tuottaa laadullista tietoa siitä, mitkä ovat kansainvälistymistä edistäviä tai estäviä tekijöitä alueellisella sekä kunta- ja organisaatiotasolla.

Opetushallitus on aktiivisesti osallistanut toimialan toimijoita seuraavan EU-ohjelmakauden (2028–2034) suunnitteluun ja viestinyt komission esityksestä. Seuraavan ohjelmakauden suunnitelmia on esitelty eri sektoreiden tilaisuuksissa ja vuosittaisessa Erasmus+ -konferenssissa. Samalla on kerätty näkemyksiä ohjelman toimivuudesta, inklusiokysymyksistä sekä eri sektoreiden tarpeista ja näkemyksistä kansainvälisyyden ympärillä. Opetushallitus osallistui vuoden aikana aktiivisesti sekä Suomen kannan muodostamiseen yhdessä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa että Erasmus+ -ohjelman kansallisten toimistojen kanssa yhteisen kannan muodostamiseen EU-tasolla. Työ jatkuu vuosina 2026–2027.

Opetushallitus on edistänyt yhdessä korkeakoulujen kanssa vastuullista kansainvälistä yhteistyötä sekä eettistä kansainvälistä opiskelijarekrytointia, ja teema oli esillä myös vuotuisilla korkeakoulujen kansainvälisillä kevätpäivillä. Osana tätä työtä uudistettiin Opetushallituksen rahoitusohjelmien valintakriteereitä, arviointiprosesseja ja korkeakoulujen neuvontaa, jotta vastuullisuuden näkökulmat tulevat tarkemmin huomioiduksi. Kansallista yhteistyötä jatkettiin korkeakoulusektorin ja viranomaisten kanssa vastuullisuuden edistämiseksi. Lisäksi Opetushallituksen asiantuntijoiden osaamista vahvistettiin osallistumalla aktiivisesti pohjoismaiseen ja eurooppalaiseen yhteistyöhön vastuullisuuden teemassa. Kansainvälisen opiskelijahoukuttelun Study in Finland -verkkosivuston sisältöjä päivitettiin ja lisättiin tietoa Suomessa elämisen kustannuksista, vaadittavista taloudellisista voimavaroista ja apurahojen saantimahdollisuuksista. Realistista tietoa Suomessa elämisestä on korostettu myös useissa sosiaalisen median julkaisuissa. Samalla korjattiin verkossa leviävää virheellistä tietoa Suomessa asumisesta ja opiskelusta.

Oppilaitosten, korkeakoulujen ja muiden toimialan toimijoiden kanssa on jatkettu tavoitteellista kehittämistyötä kansainvälisyyden ja opiskelijaliikkuvuuden lisäämiseksi Eurooppa liikkeellä -suositusten mukaisesti. Opetushallitus julkaisi yhdessä opetus- ja

kulttuuriministeriön kanssa syksyllä kansalliset korkeakoulujen opiskelijaliikkuvuuden suositukset, jotka valmisteltiin yhteistyössä korkeakoulusektorin edustajien ja ministeriön kansallisen eurooppalaista korkeakouluyhteistyötä edistävän kehittämisryhmän kanssa. Suositusten julkaisutilaisuus tavoitti laajasti korkeakoulujen edustajia. Opetushallitukselle kohdennettuja toimia on edistetty esimerkiksi käynnistämällä Turun yliopiston kanssa selvitystyö lyhyiden liikkuvuusjaksojen tuloksista ja vaikutuksista kansainvälisen osaamisen vahvistamiseen. Muiden koulutussektoreiden osalta Eurooppa liikkeellä -suositus on vaikuttanut keskusteluun kansainvälisen liikkuvuuden tavoitteiden asettamiseen ammatillisessa koulutuksessa sekä liikkuvuustilastointiin ammatillisessa ja yleissivistävässä koulutuksessa.

Opetus- ja kulttuuriministeriö vastasi Suomen Pohjoismaiden ministerineuvoston puheenjohtajuusvuoden toteuttamisesta. Opetushallituksen asiantuntijoita on osallistunut vuoden tapahtumien toteutukseen.

Opetushallitus on eri yksikköjen yhteistyönä tiedottanut EU-rahoituksen mahdollisuuksista kansallisten koulutuspoliittisten tavoitteiden tukemiseksi sekä ammatillisen koulutuksen että lukiokoulutuksen eri tilaisuuksissa, webinaareissa ja verkostoissa.

Kokonaisarvio: Tulostavoitteen 13 vuositavoitteet saavutettiin kokonaan.

Tulostavoite 14: Suomi on houkutteleva korkeakouluopintojen kohdema ja kansainvälisten opiskelijoiden houkuttelu huomioi työelämän sekä tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tarpeet.

Vuonna 2025 tavoitteena oli vahvistaa kansainvälisiä opiskelijoita koskevaa tietoperustaa ja eettistä opiskelijarekrytointia erityisesti niille aloille, joissa työvoimakysyntä on suurinta. Vuositavoitetta jouduttiin Study in Finland -toiminnan osalta arvioimaan uudelleen Suomen hankalan työllisyystilanteen vuoksi. Tavoitteen edistämässä päädyttiin lisäämään Suomen näkyvyyttä ja tukemaan markkinoinnissa korkeakoulujen omia alakohtaisia webinaareja. Opetushallitus järjesti tiedotustilaisuuden medialle, missä esiteltiin muun muassa tilastotietoa kansainvälisistä tutkinto-opiskelijoista ja opiskelijamäärien kehityssuunnista.

Opetushallitus laati Team Finland Knowledge -verkostolle (TFK-verkosto) ja edustustoille kyselyn Study in Finland -toiminnasta, yhteistyön tarpeista sekä opiskelijahoukuttelun toimenpiteistä. Kyselyn mukaan TFK-verkosto on tyytyväinen Study in Finlandilta saamaansa tukeen ja verkoston toimintaan. Kyselyyn vastanneiden edustustojen osalta tulokset olivat vaihtelevampia. Kyselyn tulosten pohjalta on lähdetty kehittämään Study in Finlandin tapahtumakonseptia, joka mahdollistaa tapahtumatiedon aikaisemman ja ennakoivamman jakamisen eri sidosryhmille sekä uudenlaisten tapahtumamahdollisuuksien avaamisen erityisesti TFK-painopistealueilla. Lisäksi Opetushallitus järjesti yhteisen työpajan maakuvaviestinnästä verkostolle. Työpajan anneista tuotettiin verkoston käyttöön kattava esitysmateriaali Suomesta ja osaajien houkuttelusta.

Osana Talent Boost -ohjelmaa Opetushallitus on laatinut kansallisen markkinointistrategian korkeakouluopiskelijoiden houkuttelemiseksi Suomeen. Toiminnassa keskitytään digitaaliseen markkinointiin, suoramarkkinointiin ja opiskelijarekrytointitapahtumiin,

kuten kansainvälisiin messuihin. Opetushallituksen Study in Finland -verkkosivujen sisältöjä päivitettiin luomaan myönteistä ja realistista kuvaa Suomesta korkeakouluopintojen kohdemaana sekä antamaan realistisempaa kuvaa opiskelijaelämästä Suomessa.

Opetushallituksen Suomen kieli ja kulttuuri -toimintoa sopeutettiin suhteessa pieneneviin määrärahoihin. Ulkomaanlehtoreiden määrä on vähentynyt porrastetusti ja muita toiminnon tukimuotoja on lopetettu tai sopeutettu vastaamaan pieneneviä määrärahoja. Ehdotus Suomen kielen opetuksen tukemisen uudesta toimintamallista on valmisteltu ja työ jatkuu vaikuttavuusarvioinnin osalta keväällä 2026.

Kokonaisarvio: Tulostavoitteen 14 vuositavoitteet saavutettiin kokonaan.

Tulostavoite 15: Koulutusviennin vahvistaminen ja Suomen osallistuminen EU:n globaaliin yhteistyöhön ja sitä toteuttaviin toimialan ohjelmiin.

Opetushallitus on osaltaan luonut yhteistyön mahdollisuuksia suomalaisille opetusalan toimijoille ja koulutusvientiyrityksille hallinnoimillaan EU:n globaaliyhteistyön hankkeilla. EU- ja IKI-hankkeista on kanavoitu rahoitusta suomalaisille toimijoille (yritykset, oppilaitokset, korkeakoulut, järjestöt) yli 6 miljoonaa euroa. Lisäksi Education Finland -ohjelma on toimintasuunnitelmansa mukaisesti vahvistanut tukitoimin markkinaehtoista koulutusvientiä esimerkiksi vienninedistämismatkoilla, verkostoitumistilaisuuksilla ja koulutuksilla.

Opetushallitus on tukenut ammatillisessa koulutuksessa tutkintovientitoimikunnan toimintaa, ohjannut koulutuksen järjestäjiä lupien hakemisessa ja käsitellyt kaikki vuoden aikana tulleet hakemukset.

KPMG toteutti syksyllä 2025 Opetushallituksen pilariarvioinnin tarkastuksen ja raportti on lähetetty Euroopan komission tarkastettavaksi. Pilariarvioinnin tarkastuksessa on noussut esille suosituksia, joista osa on jo toteutettu. Esimerkiksi henkilöstöä on koulutettu hankkeiden hankintaosaamiseen liittyen. Lisäksi HAUS:in kanssa on sovittu, että henkilöstölle tarjotaan laajemmin koulutusta vuoden 2026 aikana EU:n hankehallinnosta ja pilariarvioinnista.

Kokonaisarvio: Tulostavoitteen 15 vuositavoitteet saavutettiin kokonaan.

Sivistyshallinnon yhteiset toiminnalliset tavoitteet. Toteutetaan valtionhallinnon tuottavuusohjelmaa, jonka toimenpiteillä pienennetään julkisen talouden kestävyysvajetta. Digitalisaation mahdollisuuksia hyödynnetään hallinnollisen työn vähentämisessä.

Tulostavoite 16: Opetushallitus toteuttaa tuottavuusohjelman mukaiset toimet JTS 2025-2028:n mukaisesti huomioiden henkilöstön hyvinvointi ja palvelukyvyn laatu.

Vuodelle 2025 asetetut tuottavuusohjelman mukaiset tavoitteet toteutuivat suunnitellusti. Vuoden aikana on kehitetty ennakoivaa strategista henkilöstö- ja taloussuunnittelua, jonka avulla on varauduttu edelleen pienenevään määrärahakehykseen.

Henkilöstön kokonaistyytyväisyys oli 3,11/4, mikä vastaa hyvää tasoa. Valtion uudistettu henkilöstötutkimus, HenkilöstöBaro, toteutettiin Opetushallituksessa vuonna 2025 ensimmäisen kerran, joten tulokset eivät ole vertailukelpoisia aiempiin vuosiin.

Kokonaisarvio: Tulostavoitteen 16 vuositavoitteet saavutettiin kokonaan.

Sivistyshallinnon yhteinen toiminnallinen tavoite: Opetushallitus toimeenpantua Sivistyshallinto 2030 –uudistuksen.

Tulostavoite 17: Opetushallitus osallistuu aktiivisesti Sivistyshallinto 2030 –uudistushankkeen valmisteluun ja toimeenpanoon koko sivistyshallinnon yhteistyönä.

Opetushallitus ja Kotimaisten kielten keskus ovat valmistelleet vuoden 2025 aikana virastojen yhdistymistä siten, että uudesta virastokokonaisuudesta muodostuu strategisesti, taloudellisesti ja johtamisjärjestelmältään yhtenäinen kokonaisuus ja palvelut ovat asiakaslähtöisesti löydettävissä. Yhdistyminen toteutettiin hyvää henkilöstöpolitiikkaa noudattaen, ja yhdistymisen kannalta keskeiset hallinnolliset asiakirjat, kuten työjärjestys ja taloussääntö, on laadittu. Samassa yhteydessä on yhtenäistetty perustietotekniikka. Uuden virastokokonaisuuden yhteinen strategia valmistui ja on käytössä vuoden 2026 alusta.

Kokonaisarvio: Tulostavoitteen 17 vuositavoitteet saavutettiin kokonaan.

Parannetaan johtamista opetus- ja sivistyssektorilla.

Tulostavoite 18: Koulutusjohtaminen on systeemistä, yhteistyöhön perustuvaa ja edistää hyvinvointia sekä alueellista yhdenvertaisuutta.

Opetushallitus on edistänyt erilaisissa toimintaympäristöissä toimivien kasvatus- ja koulutusalien johtajuustutkijoiden ja kansallisten toimijoiden yhteistyötä verkostoitumalla sekä kokoamalla tietoa keskeisistä kasvatus- ja koulutusjohtamisen hankkeista ja tutkimuksista Suomessa. Kansainvälistä yhteistyötä on tehty sekä pohjoismaisissa hankkeissa että EU-hankkeissa. Tukimateriaalin tuottamisesta keskustellaan EDUCA-lippulavahankkeen kanssa vuonna 2026.

Vuonna 2024 Opetushallitus toteutti yhteistyössä Kuntaliiton ja Sivistan kanssa kyselyn, joka koski kasvatus-, koulutus- ja tutkimusalan johtajuutta. Vuoden 2025 aikana Opetushallitus on hyödyntänyt kyselyn tuloksia ja kohdentanut toimenpiteitä johtajuuden tukemiseksi ja kehittämiseksi edelleen. Opetushallitus on tuottanut koulutuksia keskeisiin kyselyn tuloksissa esiintyviin koulutustarpeisiin, kuten kriisi johtamiseen, digitalisaation johtamiseen sekä turvallisuus- ja hyvinvoinnin johtamisen osa-alueisiin.

Opetushallinnon tutkinnon perusteiden päivittäminen toteutettiin yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa. Tutkinnon valmentavan koulutuksen uusien käytännön järjestelyiden ja sisällön päivittäminen on aloitettu. Uudistettu Opetushallinnon kurssi otetaan käyttöön vuonna 2026.

Lisäksi Opetushallitus on jatkanut työtä tilastoinnin ja tietotuotannon kehittämiseksi. Tilastopalvelu Vipusen kehittämistä on jatkettu yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön kanssa. Opetushallitus on kehittänyt data-analytiikan kyvykkyyksiä ja toimintamalleja ja tuottanut temaattisia analyysejä esimerkiksi koulutususkosta.

Kokonaisarvio: Tulostavoitteen 18 vuositavoitteet saavutettiin kokonaan.

Sivistyshallinnon toiminnassa vahvistetaan varautumista ja riskienhallintaa valtionhallinnon toimijoille vuonna 2023 julkaistavan riskienhallinnan käsikirjan pohjalta.

Tulostavoite 19: Vahvistetaan kasvatuksen ja koulutuksen varautumista häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin.

Opetushallitus on osallistunut valmiuslain sekä sektorilainsäädännön varautumiseen liittyvien muutosten valmisteluun ja toimeenpanoon. Lisäksi Opetushallitus on jatkanut uudistetun kasvatuksen ja koulutuksen turvallisuussivuston toimeenpanon tukea yhteistyössä opetus- ja kulttuuriministeriön, aluehallintovirastojen ja sidosryhmien kanssa. Kasvatuksen ja koulutuksen turvallisuussivusto on uudistettu vastaamaan kasvatuksen ja koulutuksen tarpeita.

Yhteistyössä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) kanssa Opetushallitus on perustanut kansallisen asiantuntijaverkoston lasten ja nuorten digitaalisen hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistämiseksi sekä laatinut alle 13-vuotiaille lapsille vapaa-ajan ruutuai- kasuositukset. Suositukset julkaistiin vuoden 2026 alussa.

Kokonaisarvio: Tulostavoitteen 19 vuositavoitteet saavutettiin kokonaan.

Tulostavoite 20: Opetushallituksen varautuminen ja riskienhallinta on systemaattista sekä riskienhallinnan käsikirjan mukaista ottaen huomioon koko kirjanpitoyksikön.

Varautumista ja riskienhallintaa on johdettu vuosikellon mukaisesti turvallisuus- ja riskienhallintaryhmässä. Opetushallituksen valmiussuunnitelma on päivitetty 1.1.2026 voimaan tulleen organisaation mukaiseksi siten, että Kotimaisten kielten keskus on osa kokonaisuutta.

Kokonaisarvio: Tulostavoitteen 20 vuositavoitteet saavutettiin kokonaan.

Sivistyshallinnon toiminnassa vahvistetaan tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta yhdenvertaisuusvaltuutetun ja tasa-arvovaltuutetun ohjeiden mukaisesti.

Tulostavoite 21: Opetushallitus vahvistaa omaa yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotyötä sekä tukee varhaiskasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen järjestäjien tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämistehtävän toimeenpanoa.

Varhaiskasvatuksen yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotyötä on vahvistettu kehittämällä informaatio-ohjausta ja järjestämällä koulutusta sekä seuraamalla yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotyön edistymistä. Opetushallitus päivitti varhaiskasvatuksen yhdenvertaisuuden tukimateriaalia ja järjesti tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus -webinaarin johdolle tiedolla johtamisen tueksi. Lisäksi eri tilaisuuksien yhteydessä ja Opetushallituksen varhaiskasvatuksen kehittämisverkostojen kautta on tuettu yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotyötä.

Koulujen ja oppilaitosten arjessa Opetushallitus on tukenut ja seurannut yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmien toimeenpanoa. Opetushallitus julkaisi Sanoista tekoihin -oppaan sekä Osallistava tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmatyö vapaan sivistystyön oppilaitoksissa -oppaan. Lisäksi julkaistiin selvitys ammatillisen ja lukiokoulutuksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelun toteutumisesta oppilaitoksissa. Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotyötä on myös tuettu informaatio-ohjauksella ja viestinnällä useissa eri tilaisuuksissa.

Opetushallitus on jatkanut yhdenvertaisuus- ja tasa-arvovaikutusten arviointia ja tuottanut raporttiluonnoksen yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa edistävästä ja estävästä teki-
jöistä ammatillisen koulutuksen viranomaistoiminnassa.

Opetushallitus on tuottanut oppimateriaalikartoituksen pohjalta tarvittavia oppimateriaaleja pienille kohderyhmille. Tulosten pohjalta on laadittu kustannusohjelma vuosille 2025–2028, joka sisältää 67 tuotetta. Vuonna 2025 julkaistiin kustannusohjelman mukaisesti yhdeksän tuotetta. Tuotanto on jatkuvaa.

Kokonaisarvio: Tulostavoitteen 21 vuositavoitteet saavutettiin kokonaan.

Sivistyksellä, osaamisella ja yhteiskunnan uudistamisella tuetaan kulttuurista muutosta kestävyysmurroksen saavuttamiseksi. Sivistyshallinto noudattaa kestävä kehityksen tavoitteita sekä seuraa tavoitteiden toteutumista muun muassa valtionhallinnon yhteistä vastuullisuusraportoinnin viitekehystä hyödyntäen.

Tulostavoite 22: Kestävyysosaaminen ja vastuullinen toiminta toimialallamme ja vi-
rastossa ovat vahvistuneet.

Opetushallitus on tukenut kestävä kehityksen kehittämishankkeita ja tulosten jalkautumista yhteistyöllä kasvatuksen, koulutuksen ja kansainvälisyyden alalla. Opetushallitus on esimerkiksi tukenut Kartalla – Pää kartan -toimintamallin levittämistä ja ohjannut mallin levittämiseen liittyvää valtionavustushanketta. Lisäksi Opetushallitus on järjestänyt kaikille avoimia webinaareja, joissa on esitelty ilmasto- ja kestävyyskasvatuksen hankkeiden hyviä käytänteitä, sekä päivittänyt Kestävä tulevaisuus -julkaisun. Tavoitteen edistämisessä on tehty yhteistyötä eri päätoimintojen ja sidosryhmien kanssa.

Opetushallituksen uusi kestävän kehityksen työryhmän työ käynnistyi keväällä 2025 pääjohtajan johdolla. Työryhmä laati Opetushallituksen vuotta 2024 koskevan kestävyysraportin, jossa on kuvattu moninaista toimintaa valittujen YK:n kestävän kehityksen tavoitteiden ja niihin liittyvien omien tavoitteiden näkökulmasta. Työryhmä on tavannut sidosryhmien edustajia, koonnut Opetushallituksen sisäisten yhteyshenkilöiden verkoston sekä muotoillut vuoden 2026 kestävän kehityksen tavoitteiston.

Kokonaisarvio: Tulostavoitteen 22 vuositavoitteet saavutettiin kokonaan.

Kulttuurista moninaisuutta edistetään tavoitteellisin toimin ja panostetaan koko henkilökunnan jatkuvaan oppimiseen moninaisuutta koskevista asioista. Moninaisuustyössä hyödynnetään soveltuvien osien ministeriön moninaisuuden toimenpideohjelmassa tulossopimuskaudelle määrittämiä toimenpiteitä.

Tulostavoite 23: Kulttuurinen moninaisuus toteutuu Opetushallituksessa.

Opetushallituksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma tuli voimaan vuoden 2025 alussa ja sitä on esitelty ja tehty tunnetuksi henkilöstötilaisuuksissa. Opetushallituksen intranettiin avattiin yhdenvertaisuus- ja tasa-arvoasioita koskeva kokonaisuus osaamisen vahvistamisen ja arjen työn tueksi. Esimerkiksi turvallisemman tilan periaatteet on päivitetty, niitä on käsitelty yhteisissä henkilöstötilaisuuksissa ja niiden käyttöön on ohjeistettu myös ulkoisissa tilaisuuksissa. Opetushallituksessa on otettu käyttöön häirintäyhdyshenkilökäytäntö. Lisäksi vuoden aikana Opetushallituksen henkilöstön osaamista kulttuurisesta moninaisuudesta vahvistettiin sisäisillä koulutuksilla ja ohjeistuksilla.

Monimuotoisuuden huomiointi rekrytoinnissa on käynnistynyt ja mm. monimuotoisuuslauseke otettu käyttöön. Syksyllä aloitettua henkilöstöhallinnon ohjeiden kehittämistä monimuotoisuuden edistämiseksi jatketaan vuonna 2026, samoin henkilöstön ja esihenkilöiden koulutussuunnittelua.

Kokonaisarvio: Tulostavoitteen 23 vuositavoitteet saavutettiin kokonaan.

1.2.2. Siirtomenojen vaikuttavuus

Opetushallitus on jatkanut Valtiokonttorin ja valtionvarainministeriön valtionavustussmallin toimeenpanoa valtionavustustoiminnassaan. Toimeenpano- ja yhdenmukaistamistyötä on tehty myös opetus- ja kulttuuriministeriön johtamassa hallinnonalan yhteisessä kehittämisprojektissa. Opetushallitus on jatkanut oman valtionavustustoimintansa vakioimista ja yhdenmukaistamista siten, että valtionavustusprosessi skaalautuu tulevaisuudessa tehokkaasti avustuslajista, kohderyhmästä, avustettavasta toiminnasta, avustuksen valmistelijasta tai käytettävästä valtionavustusjärjestelmästä riippumatta.

Valtionavustustoiminta on yksi Opetushallituksen keskeisistä ohjaustyökaluista varhaiskasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen kehittämisessä. Valtionavustuspäätöksiä tehtiin vuonna 2025 yhteensä 1 529 kpl (2024/2 007 kpl), joista Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen avustuspäätöksiä oli 160 (2024/147 kpl). Kansallisista valtionavustuspäätöksistä kielteisten osuus oli noin 29 % (445 kpl).

Kansainväliseen toimintaan liittyviä apurahapäätöksiä tehtiin vuonna 2025 yhteensä 4 793 kpl (2024/3 886 kpl). Kansainvälisen toiminnan apurahapäätöksistä kielteisten osuus oli 68,2 % (3 270 kpl), mikä johtuu kysynnän kovasta kasvusta ja rahoituksen rajallisuudesta.

Opetushallitus myönsi vuonna 2025 kansainvälisiin yhteistyö- ja kehittämistoimiin sekä liikkuvuusjaksoihin avustuksia yhteensä 88,8 milj. euroa. Jaettu rahoitus kasvoi vuoteen 2024 verrattuna 6,9 % ja hakemusten määrä 23,3 %. Liikkuvuusohjelmiin osallistuneiden määrät ovat myös kasvaneet samassa ajassa noin 18 %. Rahoitus on kehittynyt positiivisesti erityisesti Erasmus+ -ohjelman osalta koko tämän EU-rahoituskauden aikana vuodesta 2021 asti.

Ohjelmia koskevissa arvioinneissa ja selvityksissä on todettu toimintojen kehittävän osallistujien kansainvälisyys- ja kielitaitoa, lisäävän osallistujien osaamista tuomalla lisäarvoa opintoihin ja myös uralle sekä vahvistavan organisaatioiden kansainvälisen yhteistyön verkostoja ja laatua. Raporttien mukaan ohjelmat ovat merkittäviä eurooppalaisen ja globaalin yhteistyön edistäjiä kaikilla koulutusasteilla sekä nuorison ja urheilun sektoreilla.

Taulukosta 1 käy ilmi maksettujen siirtomenojen kohdistuminen tuensaajittain vuonna 2025. Palautetut valtionavustukset ja laskutetut apurahat on rajattu aineistosta pois. Erityisesti kotitalouksille maksettujen siirtomenojen osuus on noussut vuonna 2025 (yht. 12 %) verrattuna vuoteen 2024 (0,4 %). Tätä selittää osaltaan Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen avustuksien kirjauskäytännön muutos.

Siirtomenojen jakautuminen saajittain (1 000 euroa)	2025	Osuus prosentteina	2024	Osuus prosentteina
Valtionavustukset käyttötalous, paik. hallinto pl.hy	86 688	43,1 %	81 518	46,0 %
Muut siirtotalouden kulut käyttötalous, paik. hallinto pl.hy		0,0 %	2 535	1,4 %
Valtionavustukset käyttötalous, yritykset	7 813	3,9 %	8 158	4,6 %
Muut siirtotalouden kulut käyttötalous, yritykset		0,0 %	10 221	5,8 %
Valtionavustukset käyttötalous, voittoa tavoittelemattomat	40 255	20,0 %	32 771	18,5 %
Muut siirtotalouden kulut käyttötalous, voittoa tav.		0,0 %	2 856	1,6 %
Valtionavustukset käyttötalous, kotitaloudet	12 669	6,3 %	744	0,4 %

Muut siirtotalouden kulut käyttö- talous, kotitaloudet	11 414	5,7 %		
Valtionavustukset käyttötalous, muut ulkomaat	4 069	2,0 %		
Siirtotalouden kulut käyttötalous, ulkomaat	18	0,0 %	1 498	0,8 %
Valtionavustukset käyttötalous, EU jäsenvaltiot	4 134	2,1 %		
Siirtotalouden kulut käyttötalous, EU jäsenvaltiot	329	0,2 %	3 661	2,1 %
Valtionavustukset käyttötalous, yliopistot	32 172	16,0 %	30 304	17,1 %
Muut siirtotalouden kulut käyttö- talous, yliopistot		0,0 %	972	0,5 %
Muut siirtotalouden kulut käyttö- talous, valtionhall.	11	0,0 %	688	0,4 %
Valtionavustukset käyttötalous, muut valtionhall.	1 523	0,8 %	1 200	0,7 %
Yhteensä	201 096	100 %	177 126	100 %

Taulukko 1. Opetushallituksen (kirjanpitoyksikön) siirtomenot tuensaaajittain.

Taulukossa 2 on kuvattu siirtomenojen jakautuminen avustusten myöntäjittäin. Kansainvälisen toiminnan avustusten myönnoissä on poikkeuksellinen nousu vuonna 2025, mikä johtuu pääsääntöisesti budjetointi- ja kirjauskäytännön muutoksesta ja tästä johtuvasta teknisestä kirjauksesta vuodelle 2025. Vuoteen 2024 asti kansainvälisen toiminnan avustukset kirjattiin valtaosin maksatuspäätösperusteella ja vuonna 2025 siirryttiin myöntöpäätösperusteeseen. Kirjauskäytännön muutoksen vuoksi vuoden 2025 luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia aiempiin vuosiin, mutta koska kyse on väliaikaisesta noususta, ei aiempien vuosien lukuja ole päivitetty.

Opetushallitus jakaa siirtomenoja (1 000 euroa)	2025	2024	2023	Muutos 2024- 2025	Muutos- %
Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus (erillisyyksikkö)	29 355	32 089	28 855	-2 734	-8,5 %
Kansainvälinen toiminta	121 590	78 527	70 746	43 063	54,8 %
Kasvatus, koulutus, osaaminen	49 009	64 718	78 506	-15 709	-24,3 %
Fostran, utbildning och kunnande	795	1 380	80	-585	-42,4 %
Hallintopalvelut	347	411	347	-65	-15,7 %
Yhteensä	201 096	177 126	178 533	23 970	13,5 %

Taulukko 2. Opetushallituksen (kirjanpitoyksikön) siirtomenojen sisäinen jakaantuminen jakajittain 2023–2025.

1.3. Toiminnallinen tehokkuus

Opetushallituksen toiminnallisen tehokkuuden, tuottavuuden ja taloudellisuuden kuvaaminen tuotetaan kustannuslaskennan tietojen pohjalta. Tiedot tuotetaan ydintoimintojen kokonaiskustannuksina ja henkilötövuosina.

Opetushallituksen (virasto ja erillisyyksiköt) henkilötövuodet 462 jakautuivat ydintoimintaan 64 %, tukitoimintaan 18 % ja palkalliseen poissaoloon 18 %.

Viranomaispalveluiden kustannukset nousivat yhteensä 2,6 milj. euroa, mikä on 89,4 % edelliseen vuoteen verrattuna. Viranomaispalvelut ovat suurimmaksi osaksi julkisoikeudellista maksullista toimintaa. Kustannusten kasvu aiheutui suurimmaksi osaksi yleisen kielitutkinnon ja tutkintojen tunnustamistoiminnan järjestelmien kehittämiskustannuksista. Liiketaloudellisen maksullisen toiminnan kokonaiskustannukset nousivat 0,8 milj. euroa, mikä on 19,9 % edelliseen vuoteen verrattuna. Liiketaloudellisen maksullisen toiminnan kustannusten nousu aiheutui enimmäkseen Ukrainan ammatillisen koulutuksen kehittämisen hankkeesta.

Opintopolun palvelukokonaisuuden kokonaiskustannukset laskivat 1,6 miljoonaa euroa (-15,3 %). Kustannusten pienenemistä selittää osaltaan se, että osa kehittämiseen normaalisti varatuista ict-konsulttiresursseista on väliaikaisesti kohdennettu hallitusohjelman mukaisten kieliosaamisen ja tutkintojen tunnustamisen uudistusten valmisteluun. Seuranta ja tietopalvelut supistuivat 0,8 miljoonaa euroa, mikä on -17 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna.

Opetushallituksen viraston ja erillisyyksiköiden kokonaishenkilötövuodet näkyvät taulukossa 3 ja kokonaiskustannukset taulukossa 4. Taulukoissa on esitetty osuudet yhteisistä kustannuksista ja henkilötövuosista. Opetushallituksen yhteisiin kustannuksiin/henkilötövuosiin kuuluvat poissaolot, kiinteistöhallinto, yhteinen tietohallinto ja muut tukitoiminnot, joka sisältää muun muassa yleishallinnon ja johtamisen, henkilöstö- ja taloushallinnon.

Toimintokokonaisuuden henkilötyövuodet	2025	2024	2023	2025 Osuus yhteisistä HTV:sta	2025 Yhteisten HTV:n osuus %
OPETUSHALLITUS VIRASTO					
Kv-ohjelmahallinto ja -verkostotoiminta	117,31	125,4	122,3	40,2	34
Koulutuksen ja opetuksen kehittämiseen liittyvä informaatio-ohjaus	113,22	110,3	99,6	43,9	39
Opintopolun palvelukokonaisuus	36,86	41,4	44,2	14,2	38
Seuranta ja tietopalvelut	36,57	44,5	50,4	13,4	37
Perusteprosessi	35,66	36,3	34,8	15,1	42
Liiketaloudellinen maksullinen palvelutoiminta	28,01	26,2	23,5	10,5	38
Viranomaispalvelut	14,02	12,2	11,3	5,2	37
Valtionapuviranomaistehtävät	7,81	9,1	11,5	3,1	40
Muut	0,93	0,0	1,5	0,0	0
YHTEENSÄ Opetushallitus virasto	390,39	405,55	398,87	145,58	37
ERILLISYKSIKÖT					
Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (Karvi)	35,55	41,9	50,1	14,1	40
Ylioppilastutkintolautakunta (YTL)	22,62	24,4	23,9	4,2	19
Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus (Jotpa)	13,25	14,1	14,8	2,9	22
YHTEENSÄ ERILLISYKSIKÖT	71,42	80,42	88,78	21,2	30
YHTEENSÄ	461,81	485,94	487,65	166,80	36

Taulukko 3. Opetushallituksen viraston ja erillisyksiköiden kokonaishenkilötyövuodet.

Toimintokokonaisuus (taulukossa esitetyt luvut 1000 EUR)	2025	2024	2023	2025 ja- kauma (%)	Muutos EUR 2025 - 2024	Muutos % teisten osuus EUR	2025 Yh- teisten kust. osuus EUR	2025 Yh- teisten kust. osuus %
OPETUSHALLITUS VIRASTO								
Koulutuksen ja opetuksen kehittämiseen liittyvä informaatio-ohjaus	28 713	28 248	27 616	40,8	465	1,6	5 411	19
Kv-ohjelmahallinto ja -verkostotoiminta	14 419	15 297	15 260	20,5	-878	-5,7	5 161	36
Opintopolun palvelukokonaisuus	8 645	10 200	10 613	12,3	-1 556	-15,3	1 750	20
Viranomaispalvelut	5 580	2 946	2 651	7,9	2 633	89,4	658	12
Liiketaloudellinen maksullinen palvelutoiminta	4 544	3 790	3 421	6,5	754	19,9	1 178	26
Seuranta ja tietopalvelut	3 934	4 738	5 459	5,6	-804	-17,0	1 687	43
Perusteprosessi	3 482	3 348	3 450	4,9	134	4,0	1 804	52
Valtionapuviranomaistehtävät	1 033	1 147	1 339	1,5	-114	-10,0	381	37
Muut	0	3	2	0,0	-2	-82,6	0	41
Yhteensä Opetushallitus virasto	70 349	69 717	69 811	100	632	0,9	18 029	26
ERILLISYKSIKÖT								
Ylioppilastutkintolautakunta (YTL)	12 732	11 879	10 362	66,8	853	7,2	1 945	41
Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (Karvi)	4 741	5 613	6 790	24,9	-872	-15,5	991	8
Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus (Jotpa)	1 600	2 250	2 992	8,4	-650	-28,9	497	31
Yhteensä erillisyksiköt	19 074	19 742	20 144	100	-36	-3	3 433	18
Toiminnot yhteensä								

Taulukko 4. Opetushallitus viraston ja erillisyksiköiden kokonaiskustannukset.

1.3.1. Toiminnan tuottavuus

Opetushallitus-kirjanpitoyksikön talousarviotalouden käytettävissä oli yhteensä 384,0 milj. euroa. Edellisvuonna talousarviotalouden käytettävissä oli 287,0 milj. euroa. Muutos edelliseen vuoteen selittyy pääosin EU:n, Pohjoismaiden ministerineuvoston (PMN) ja muiden rahoittamien kansainvälistymistä edistävien ohjelmien budjetointimenettelyn muutoksella. Avustukset ja apurahat (125,6 milj. euroa) kansainvälistymistä edistäviin ohjelmiin budjetoitiin momentille 29.01.31. Eräät Opetushallituksen menot ja avustukset. Vastaava saatu tulo tuloutetaan tuloarvioon 12.29.50. Rahoitusosuudet Opetushallituksen toimeenpanemiin ohjelmiin.

Talousarviomäärärahojen käyttötoteuma oli 313,9 milj. euroa. Valtionavustus- ja erilaisiin kehittämismäärärahoihin tästä kohdistui 62 %. Määrä on huomattavasti edellistä vuotta suurempi, johtuen edellä mainitusta budjetoinnin muutoksesta sekä muutoksesta, jossa Opetushallituksen toimintamenosta 29.01.02. eriytettiin avustukset ja muut menot momentille 29.01.31. Käyttötoteuman kohdistuminen käy tarkemmin ilmi kuvasta 1.

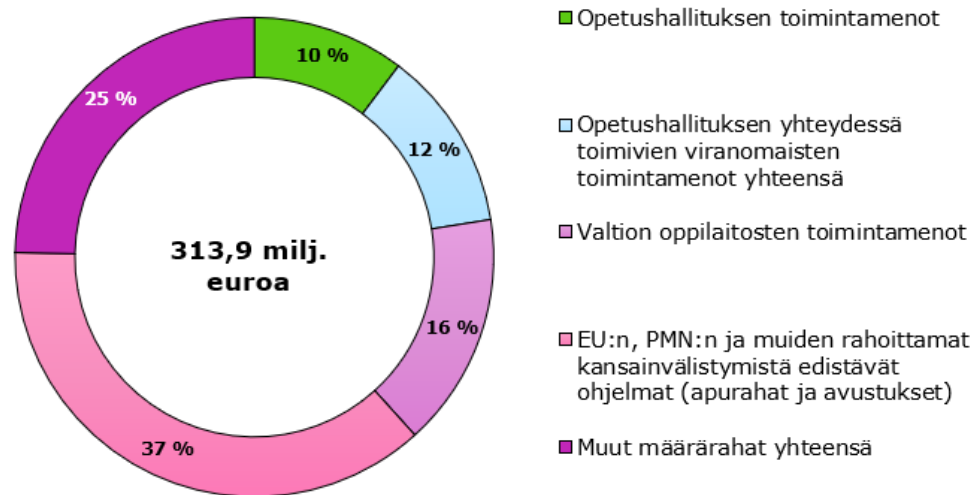
Siirtyvien talousarviomäärärahojen kanta lisääntyi 57,3 milj. eurosta 69,8 milj. euroon. Tästä kansainvälistymistä edistävien ohjelmien siirtyvä oli 9,5 milj. euroa. Siirtyvistä talousarviomäärärahoista 33,7 % (23,5 milj. euroa) kohdistuu Opetushallituksen yhteydessä toimivien viranomaisten toimintamenoihin, 16,4 % (11,5 milj. euroa) valtion oppilaitosten toimintamenoihin ja Opetushallituksen toimintamenoihin 11,6 % (8,1 milj. euroa). Siirtyvissä talousarviomäärärahoissa on mukana sekä Opetushallituksen itsensä siirtämät, että ministeriön määrärahakirjeillä kohdistamat siirtyneet määrärahat.

	Käyttö 2024	Siirtynyt vuodelta 2024	TA 2025	Käytettävissä 2025	%-osuus koko määrä- rahasta	Käyttö 2025	%- osuus koko käytöstä	Siirtyy vuo- delle 2026
Opetushallituksen toimintamenot	25 451 007	5 711 105	29 746 000	35 457 105	9,23	27 949 065	9	7 508 040
Kehittämis-, palvelu- ja hallintotehtävien sekä yhteiskunnan kansainvälistymisen edis- täminen	22 176 579	3 270 065	1 690 000	4 960 065	1,29	4 333 746	1	626 319
Kopiointia, tallennusta ja käyttöoikeuksia koskevan tiedotus- ja selvitystoiminnan me- not	15 374 700	23 681		23 681	0,01	23 681		
Opetushallituksen toimintamenomo- mentti yhteensä	63 002 285	9 004 851	31 436 000	40 440 851	11	32 306 492	10	8 134 358
Kansallinen koulutuskeskuksen arviointikes- kus	4 334 522	328 468	4 552 000	4 880 468		4 131 214		749 254
Ylioppilastutkintolautakunnan kanslia	7 942 696	1 642 514	7 419 000	9 061 514		7 661 459		1 400 055
Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelu- keskus	30 791 066	27 880 316	20 174 000	48 054 316		26 482 885		21 378 830
Opetushallituksen yhteydessä toimivien viranomaisten toimintamenot yhteensä	43 068 284	29 851 297	32 145 000	61 996 297	16	38 275 558	12	23 528 139
Valtion oppilaitosten toimintamenot	54 889 762	7 631 724	53 488 000	61 119 724	16	49 641 609	16	11 478 116
Valtion oppilaitosten toimintamenot	54 889 762	7 631 724	53 488 000	61 119 724	16	49 641 609	16	11 478 116
Kansainvälinen yhteistyö			40 000	40 000		5 980		34 020
Lasten ja nuorten harrastustoiminta	59 605	60 395		60 395		42 591		17 804
Eräät Opetushallituksen menot ja avustukset								
Avustukset oppimateriaalien tuottamiseen			1 910 000	1 910 000		1 910 000		
Muut menot ja avustukset			17 725 000	17 725 000		17 476 692		248 308
Kansalliset kansainväliset avustukset ja apurahat			4 013 000	4 013 000		2 440 004		1 572 996
Avustukset ja apurahat kansainvälistymistä edistäviin ohjelmiin			125 600 000	125 600 000		116 140 725		9 459 275
Jatkuva oppiminen ja osaamisen kehittämi- nen	193 485	2 305 825		2 305 825		2 305 825		0

Perusopetuksen, varhaiskasvatuksen ja vapaan sivistystyön yhteiset menot	2 595 139	893 598	13 574 417	14 468 015		5 824 478		8 621 123
Ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen yhteiset menot	19 238 579	7 213 281	5 053 416	12 266 697		5 728 965		6 537 731
Korkeakoululaitoksen ja tieteen yhteiset menot	730 775	224 724	626 167	850 891		633 636		217 213
Opetus- ja kulttuuriministeriön toimintamenot	47 788	60 000	0	60 000		60 000		0
Valtionavustukset (arviomr ja muut)	34 398 368		35 257 500	35 257 500		35 147 381		
Valtionavustus järjestöille (kiinteä mr)	6 379 000		5 862 000	5 862 000		5 861 600		
Muiden pääluokkien määrärahat	776 863	38 681	20 787	59 468		59 464		0
Muut määrärahat yhteensä	64 419 602	10 796 504	209 682 287	220 478 791	57	193 637 341	62	26 708 470
Kaikki yhteensä	225 379 934	57 284 376	326 751 287	384 035 663	100	313 861 000	100	69 849 083

Taulukko 5. Koko kirjanpitoyksikön talousarviomäärärahojen käyttö (netto) ja käytön jakauma.

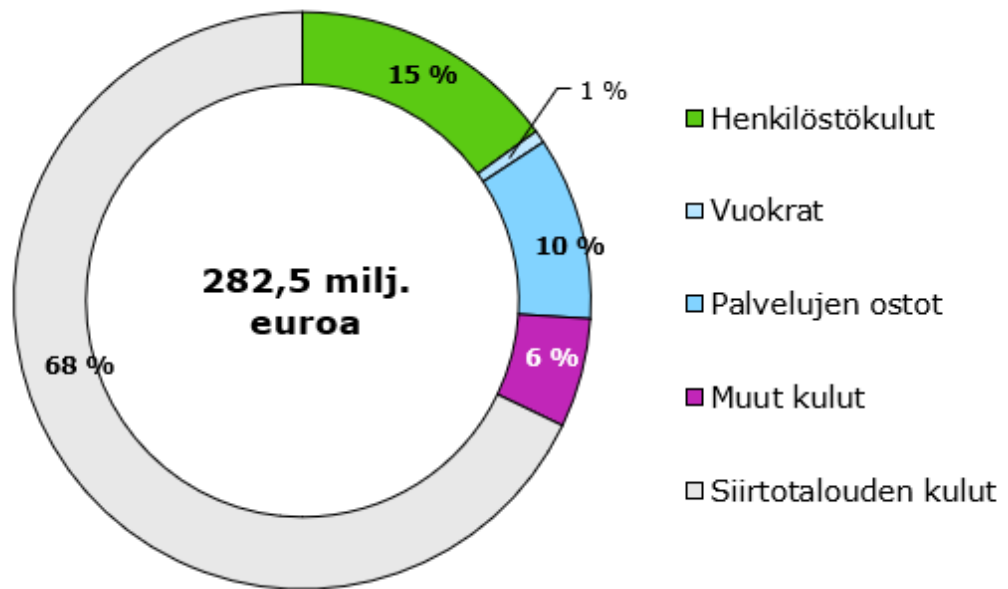

Kuva 1. Talousarviomäärärahojen käytön jakauma 2025 (Opetushallitus-kirjanpitoyksikkö).

Vuonna 2025 Opetushallitus-viraston perustoimintaan oli käytettävissä 35,5 milj. euroa (2024: 24,9 milj. euroa). Tämä on 9,2 % koko kirjanpitoyksikön talousarviorahoituksesta. Toimintamenojen käyttö oli 27,9 milj. euroa. Koko kirjanpitoyksikön talousarviomäärärahojen käytöstä Opetushallituksen toimintamenomomentin osuus oli 10 %. Tämä on huomattavan vähän ottaen huomioon kirjanpitoyksikön laaja toiminta, sen vastuut ja monimutkaistuva toimintaympäristö koulutuksen kehittäjävirastona. Toimintamenomomentilta siirtyi vuodelle 2026 yhteensä 8,1 milj. euroa. Opetushallituksen toimintamenon siirtyvään määrärahaan vaikutti oleellisesti opiskelijavalintojen hakemusmaksut, joilla luodaan ja parannetaan hakemusmaksuja koskevaan järjestelmää ja ylläpidetään sitä. Opintopolun kehittäminen ehti alkaa vuoden 2025 lopussa mutta kehittäminen jatkuu vuoden 2026 aikana.

Kulujakauma (1 000 euroa)	2025	2024	2022	Muutos 2024-2025	Muutos %
Henkilöstökulut	42 440	42 759	42 167	-319	-0,7 %
Vuokrat	2 011	2 054	2 730	-43	-2,1 %
Palvelujen ostot	28 986	28 490	29 312	496	1,7 %
Muut kulut	17 302	17 736	17 244	-434	-2,4 %
Siirtotalouden kulut	191 714	161 775	168 525	29 939	18,5 %
Yhteensä	282 453	252 813	259 977	29 640	11,7 %

Taulukko 6. Opetushallitus (virasto ja erillisyksiköt) toiminnan kulujen jakauma ja muutos.

Kuva 2. Opetushallituksen (virasto ja erillisyksiköt) 282,5 milj. euron kulujakauma 2025 (1 000 euroa).

Opetushallituksen (virasto ja erillisyksiköt) toiminnan kulut olivat 282,5 milj. euroa. Kulut jakautuvat yllä olevan taulukon 6 ja kuvan 2 mukaisesti. Edellisvuoteen verrattuna kokonaiskulut ovat kasvaneet 29,6 milj. euroa. Tähän on vaikuttanut olennaisesti siirtotalouden kulujen nousu 29,9 milj. eurolla. Siirtotalouden kulujen kasvu vaikutti EU:n, PMN:n ja muiden rahoittamien kansainvälistymistä edistävien ohjelmien apurahojen ja avustusten siirtymisestä maksupäätösperusteesta myöntöpäätösperusteeseen.

Henkilöstökulut laskivat kokonaisuudessaan hieman edelliseen vuoteen verrattuna. Erillisyksiköiden henkilöstökulujen muutoksilla oli vaikutusta laskuun. Opetushallituksen ja erillisyksiköiden välinen palvelusopimuksen vaikutus (vuokrat ja palvelujen ostot) on eliminoitu taulukosta.

Palvelujen ostot nousivat kokonaisuudessaan 0,5 milj. euroa. Tähän vaikutti erityisesti tietotekniikan asiantuntija- ja ylläpitopalvelujen (1,0 milj. euroa) ja sisäisten ICT-palvelujen ostojen, (0,6 milj. euroa) kasvu edelliseen vuoteen verrattuna. Palvelujen ostojen lisääntymiseen on vaikuttanut mm. Ylioppilastutkintolautakunnan digitaalisen ylioppilastutkinnon kehittäminen.

Muiden kulujen lasku (0,4 milj. euroa) johtuu Opetushallituksen patentti-, lisenssi- ja käyttöoikeusmaksujen laskusta. Opetushallitus maksoi vuonna 2024 erillismaksun elokuvien käyttöluvista.

Siirtotalouden kulut (191,7 milj. euroa) ovat 68 % kaikista viraston kuluista. Ne nousivat huomattavasti (18,5 %) edelliseen vuoteen verrattuna. Tähän ovat vaikuttaneet EU:n, PMN:n ja muiden rahoittamien kansainvälistymistä edistävien ohjelmien apurahojen ja avustusten siirtyminen maksupäätösperusteesta myöntöpäätösperusteeseen. Vastaa- vasti kansalliset valtionavustukset ovat säästötoimenpiteiden vuoksi edelleen vähenty- neet. (ks. muutoksen analyysi luku 1.7.2.)

Käytön jakauma (1 000 eu- roa)	2025	2024	2023	Muutos 2024- 2025	Muutos %
Maksullisen toiminnan tuotot	-9 885	-4 517	-4 065	-5 368	118,8
Muut toiminnan tuotot	-12 999	-11 387	-11 467	-1 612	14,2
Toiminnan tuotot yhteensä	-22 885	-15 904	-15 532	-6 980	43,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	99	51	92	47	92,0
Henkilöstökulut	28 769	26 357	25 537	2 412	9,2
Vuokrat	1 914	1 877	2 544	37	2,0
Palvelujen ostot	18 069	11 726	12 435	6 342	54,1
Muut kulut	1 987	1 366	1 354	621	45,4
Toiminnan kulut yhteensä	50 837	41 378	41 962	9 459	22,9
Yhteensä	27 953	25 474	26 430	2 479	10

**Taulukko 7. Opetushallitus (oma nettoutettu toimintameno) toiminnan tuottojen ja ku-
lujen kehitys sekä kulujakauma.**

Opetushallituksen toimintamenojen tuotot kasvoivat lähes 7,0 milj. euroa. Maksullisen toiminnan tuotot kasvoivat pääosin opiskelijavalintojen hakemusmaksun keräämisen ansiosta (2,6 milj. euroa). Tähän vaikutti myös Uzbekistaniin ja Ukrainaan liittyvät pro- jektit sekä Opetushallituksen vähälevikkisten oppimateriaalien tuottamiseen tarkoitetun hintatuen kirjanpidon käsittelyn muutos. Maksullinen palvelutoiminta on raportoitu erik- seen 1.3.3. kohdassa. Aiemmin laskelmassa omalla rivillään esitetyt vuokrat ja käyttö- korvaukset sisältyvät nyt riveille maksullisen toiminnan tuotot. Näyttötavan muutos joh- tuu Valtiokonttorin tekemästä muutoksesta liikekirjanpidon tilikarttaan. Vertailuvuosien tiedot on muutettu vastaamaan raportointivuotta.

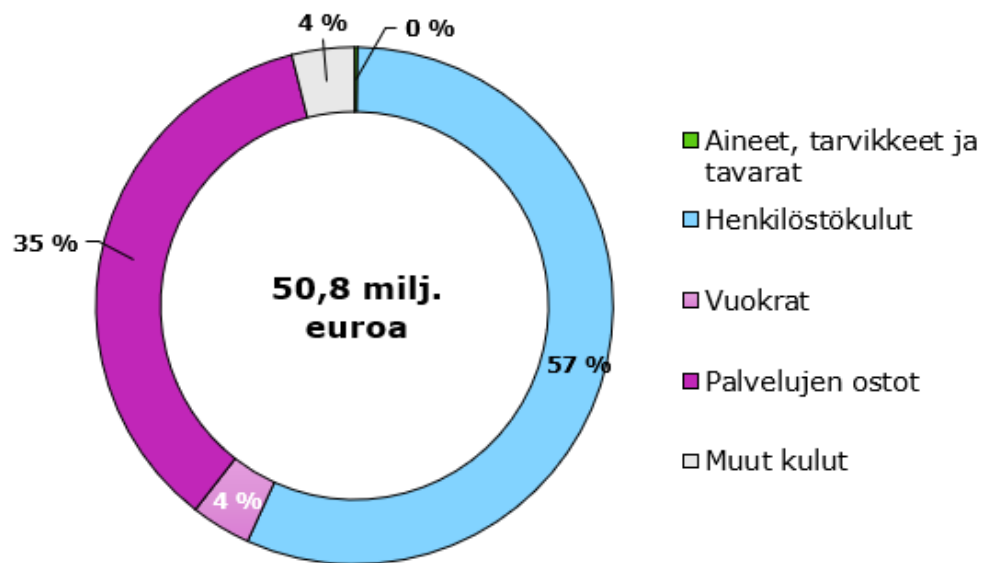
Henkilöstökulujen kasvu 2,4 milj. euroa liittyi pääosin Opetushallituksen ulkopuolisella rahoituksella toteutettavien projektien ja erilaisten kehittämishankkeiden resurssitarpei- siin.

Opetushallituksen vuokratulot nousivat hieman edelliseen vuoteen verrattuna. Nousu johtui erilaisten tilaisuuksien lyhytaikaisista tilavuokrasta. Toimitilojen vuokratuloja on pystytty vähentämään vuoden 2025 aikana. Tämän ansiosta vuokratulot ovat nousseet vain kaksi prosenttia.

Palvelujen ostot nousivat eniten edelliseen vuoteen verrattuna (6,3 milj. euroa). Palve- lujen ostot liittyivät pääosin Opetushallituksen ulkopuolisella rahoituksella toteutettavien

projektien ja erilaisten kehittämishankkeiden ostoihin. Asiantuntija- ja tutkimuspalvelujen ostot lisääntyivät 1,3 milj. euroa, tietotekniikan asiantuntija- ja ylläpitopalvelujen ostot 3,2 milj. euroa ja ICT-palvelujen valtion sisäiset ostot 0,7 milj. euroa.

Alla toimintamenojen (50,8 milj. euroa) bruttokulujakauma kuvattuna prosenttiosuuk-sina. Valtaosa muodostuu kiinteistä kustannuksista: henkilöstökulut ovat 57 prosenttia kuluista.

**Kuva 3. Opetushallituksen toimintamenojen menojakauma (virasto, ilman erillisyyksi-
köitä) vuonna 2025.**

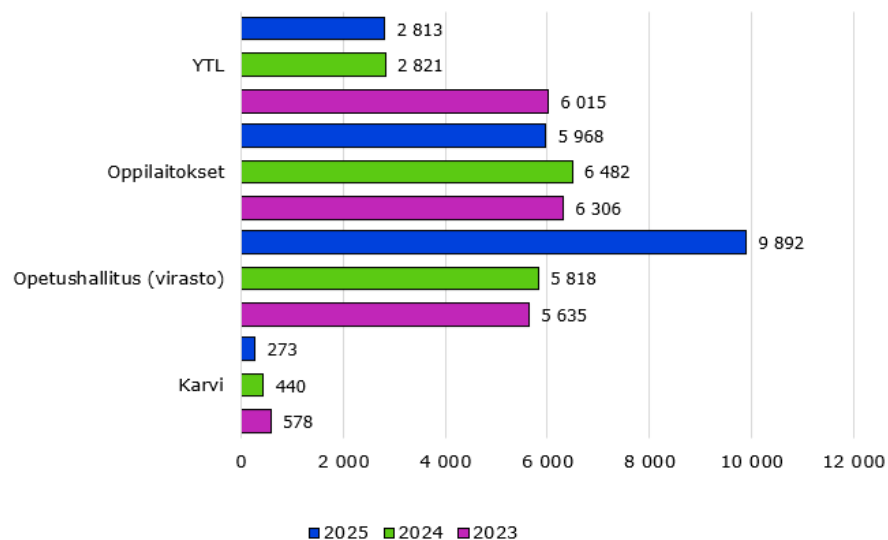
1.3.2. Toiminnan taloudellisuus

Opetushallitus on pystynyt toimimaan vuoden 2025 aikana laadukkaasti, tehokkaasti ja taloudellisesti. Opetushallituksen toimintaan osoitetusta toimintamenosta vuodelle 2026 siirtyy 7,5 milj. euroa. Opetushallituksen toimintamenomomentin rakenteen muutos toteutettiin vuoden 2025 talousarvion hyväksymisen yhteydessä. Vuodesta 2025 lähtien toimintamenoihin ja siirtyvään määrärahaan sisältyy perustoiminnan rahoituksen lisäksi useita muihin käyttötarkoituksiin kohdennettuja rahoituseriä, joten siirtyvän määrärahan taso ei ole vertailukelpoinen edellisiin vuosiin verrattuna.

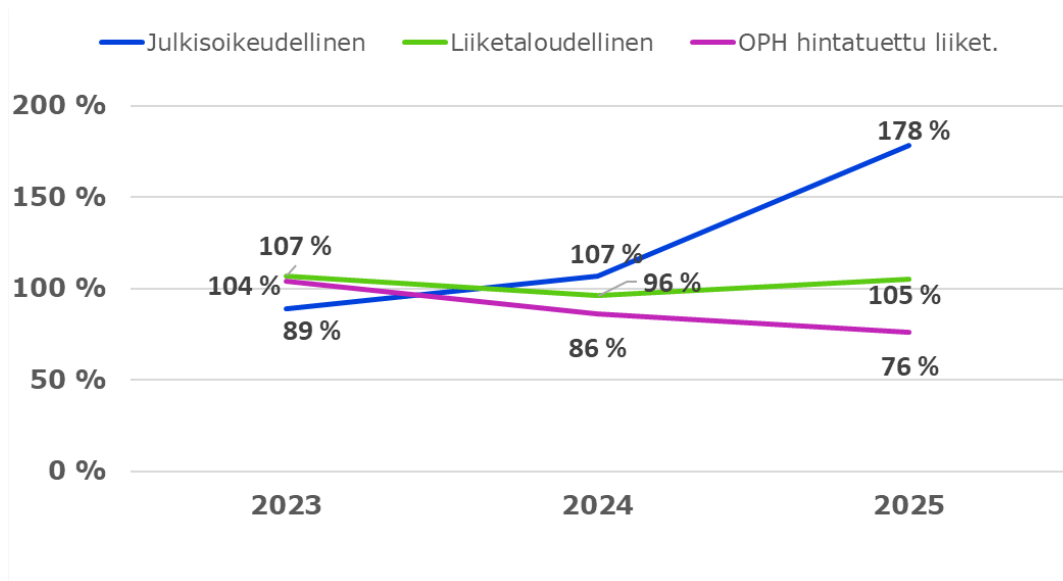
Opetushallituksen toimintaan ja talousarviorahoitukseen on kohdistettu viime vuosina merkittäviä säästötoimenpiteitä, jotka ovat edellyttäneet toiminnan sopeuttamista ja haastavat edelleen lähivuosien suunnittelua. Vuoden 2026 alussa uudistettu Opetushal-litus on tehtäviltään ja voimavaroiltaan tasapainoinen tulevaisuuteen katsova virasto. Opetushallituksen strateginen henkilöstö- ja taloussuunnittelu tukee toiminnan suunnit-telua ennakoivammin niin, että pysymme talousarviokehityksessä.

1.3.3. Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Kirjanpitoyksikön maksullisen toiminnan tuotot on esitetty kuvassa 4. Maksullisen toiminnan tuotot olivat vuonna 2025 yhteensä 18,9 milj. euroa, mikä on 3,4 milj. euroa enemmän kuin vuonna 2024. Maksullisen toiminnan tuotot kasvoivat 21,8 prosenttia edellisestä vuodesta. Opetushallituksen maksullisen toiminnan tuotot kasvoivat pääosin opiskelijavalintojen hakemusmaksun keräämisen ansiosta (2,6 milj. euroa). Tähän vaikutti myös Uzbekistaniin ja Ukrainaan liittyvät projektit sekä Opetushallituksen vähälevikkisten oppimateriaalien tuottamiseen tarkoitetun hintatuen kirjanpidon käsittelyn muutos.

Kuva 4. Maksullisen toiminnan tuotot vuosina 2023–2025.

Kuva 5. Opetushallitus-viraston kustannusvastaavuuden kehitys vuosina 2023–2025.

Julkisoikeudellinen maksullinen toiminta

Opetushallitus kirjanpitoyksikön julkisoikeudelliset suoritteet muodostuvat OKM:n asetuksissa ”Opetushallituksen ja sen erillisyyksikköjen suoritteiden maksullisuudesta”, ”Opetus- ja kulttuuriministeriön asetus eräiden valtion oppilaitosten maksullisista suoritteista vuosina 2022–2025” ja ” Opetus- ja kulttuuriministeriön asetus Helsingin eu-rooppalaisen koulun oppilailta perittävistä maksuista”. Asetuksissa mainittuja julkisoikeudellisia suoritteita ovat muun muassa EU:n, ETA:n tai Sveitsin ulkopuolisten maiden, kandidaatin tai maisterin tutkintoon, hakijoiden hakemuksiin liittyvät hakemusmaksut, maksut ylioppilastutkintoon ja sen kokeisiin osallistumiseen, tutkintojen tunnustamis-maksut, erilaisten tutkintojen suorittamismaksut ja erityisopetuksen tukitehtävistä pe-rittävät maksut. Julkisoikeudellisen toiminnan tuotot kasvoivat 2,0 miljoonaa euroa eli 25,3 prosenttia ja kokonaiskustannukset laskivat -2,05 miljoonaa euroa eli -13,9 pro-senttia. Toiminnan kustannusvastaavuus parani 79 prosenttiin kun se oli edellisenä vuonna 54 prosenttia.

Opetushallitus (virasto) aloitti vuonna 2025 keräämään EU:n, ETA:n tai Sveitsin ulko-puolisista maista kandidaatin tai maisterin tutkintoon hakevilta hakemusmaksua eli opis-kelijavalintojen hakemusmaksua. Opiskelijavalintojen hakemusmaksutuotoilla luodaan ja parannetaan hakemusmaksua koskevaa järjestelmää ja ylläpidetään sitä. Lisäksi opiskelijavalintojen hakemusmaksutuotoilla katetaan jatkossa Opintopolun ylläpitoa ja kehitystä. Vuoden 2025 aikana luotiin opiskelijavalintojen hakemusmaksua koskeva jär-jestelmä ja suunniteltiin Opintopolkua koskevaa kehittämistä. Opintopolun kehittäminen ehti alkaa vuoden 2025 lopussa, ja kehittäminen jatkuu vuoden 2026 aikana. Opiskeli-javalintojen hakemusmaksutuottoja kertyi toimintavuonna huomattavasti enemmän kuin kuluja ja tämän takia koko kirjanpitoyksikön julkisoikeudellisen maksullisen toimin-nan kustannusvastaavuus parani huomattavasti.

Opetushallituksen (virasto) julkisoikeudellisen toiminnan tuotot kasvoivat 2,5 miljoonaa euroa eli noin 110 prosenttia. Toiminnan kulut nousivat 0,2 miljoonaa euroa eli noin 6 prosenttia. Opetushallituksen (virasto) julkisoikeudellisen toiminnan kustannusvastaavuus oli 178 %.

Opetushallitus (virasto) kehitti yleisen kielitutkinnon ja ulkomailla suoritettujen tutkintojen tunnustamisen järjestelmiä. Järjestelmien kehittämisen osuutta ei ole otettu mukaan kustannusvastaavuuslaskelmalle. Järjestelmien kehittämiseen käytettiin vuonna 2025 yhteensä noin 2,4 miljoonaa euroa.

Ylioppilastutkintolautakunnan tuotot pysyivät lähes edellisen vuoden tasolla laskien vain -0,01 miljoonaa euroa eli -0,4 prosenttia. Toiminnan kulut vähenivät -0,35 miljoonaa euroa eli noin -10 prosenttia. Ylioppilastutkintolautakunnan julkisoikeudellisen toiminnan kustannusvastaavuus parani 84 prosenttiin, kun se oli edellisenä vuonna 76 prosenttia.

Valteri-koulun julkisoikeudellinen toiminta on suurimmaksi osaksi erityisopetuksen tukitehtäviä ja näistä palveluista perittävät maksut on subventoitu 70 prosenttisesti, eli maksut kattavat vain 30 prosenttia. Valteri-koulun julkisoikeudellisen toiminnan tuotot laskivat -0,3 miljoonaa euroa eli noin -29 prosenttia. Valteri-koulun asiakasryhmien, kuntien ja hyvinvointialueiden, väliset vastuunjaot ostopalveluiden tilaamisen ja käytön osalta hakevat paikkaansa, mikä on luonut epävarmuutta Valterin palveluiden kysyntään. Kummankin asiakasryhmän taloustilanteet ovat pääosin haastavat ja ostopalveluihin on suhtauduttu osin nihkeästi. Tuottojen lasku aiheutui siis palveluiden volyymin laskusta hintatason pysyessä samalla tasolla. Toiminnan kulut laskivat -1,3 miljoonaa euroa eli noin -46 prosenttia. Kulujen laskeminen aiheutui suurimmaksi osaksi siitä, että julkisoikeudelliseen toimintaan ei vuonna 2025 kohdennettu aikaisempien vuosien tapaan ohjaustoimintaan liittyvää asiantuntija- ja verkostotehtäviä sekä ohjaamista. Edellä mainittuja kuluja ei kohdennettu, jotta nähtäisiin paremmin palveluiden tuottamiseen kohdistuvat kulut. Kustannusvastaavuudet vuosien 2025, 2024 ja 2023 välillä ei ole vertailukelpoisia, koska vuosina 2024 ja 2023 ohjaustoiminnan asiantuntija- ja verkostotehtävät on kohdennettu palveluille. Valteri-koulun julkisoikeudellisen toiminnan kustannusvastaavuus parani 32 prosenttiin, kun se edellisenä vuonna oli 25 prosenttia.

Opetushallituksen kirjanpitoyksikön julkisoikeudellinen maksullinen toi- minta (1000 euroa)	2025 toteu- tuma	2025 tav.	2024 toteu-toteutuma tuma	2023
TUOTOT				
Maksullisen toiminnan myyntituotot	9 982	9 357	7 976	10 440
Maksullisen toiminnan muut tuotot	-7	0	-13	0
Tuotot yhteensä	9 975	9 357	7 964	10 440
KOKONAISKUSTANNUKSET				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	62	68	95	94
Henkilöstökustannukset	6 071	3 475	6 421	9 311
Vuokrat	61	38	55	78
Palvelujen ostot	2 727	260	2 943	3 619
Muut erilliskustannukset	200	7 406	951	1 016
Erilliskustannukset yhteensä	9 121	11 247	10 465	14 118
Tukitoimintojen kustannukset	2 762	3 582	3 215	3 574
Poistot				
Korot				
Muut yhteiskustannukset	776		1 026	1 124
Osuus yhteiskustannuksista yh- teensä	3 538	3 582	4 241	4 698
Kokonaiskustannukset yhteensä	12 659	0	14 706	18 816
KUSTANNUSVASTAAVUUS				
Tuotot-kustannukset, euroa	-2 684	-5 472	-6 743	-8 376
Kustannusvastaavuus-%	79	63	54	55
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hinta- tuki				
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTA- TUEN JÄLKEEN				
Tuotot-kustannukset, euroa	-2 684	-5 472	-6 743	-8 376
Kustannusvastaavuus-%	79	63	54	55
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukai- nen hintatuki				

**Taulukko 8. Opetushallitus-kirjanpitoyksikön julkisoikeudellisen toiminnan kustannus-
vastaavuus.**

Liiketaloudellinen maksullinen toiminta

Opetushallitus-kirjanpitoyksikön liiketaloudellinen toiminta sisältää muun muassa koulutus- ja konsultointipalvelut, oppimateriaalien ja julkaisujen tuottamisen, tietopalvelut, perusopetuksen oppimistulosten arvioinnit, tilauspohjaiset arvioinnit koulutuksen ajankohtaisista teemoista, merenkulkualan koulutusten arvioinnit, kansainvälisten suomalaistyyppisten koulujen auditoinnit ja merenkulun turvallisuuskoulutukset. Vuonna 2025 liiketaloudellinen toiminta oli kannattavaa vain Opetushallituksella (virasto), ilman hintatuettua toimintaa, ja Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksella, joilla kustannusvastaavuusprosentti oli yli 100 prosenttia.

Opetushallituksen (virasto) liiketaloudellinen toiminta ilman hintatuettua vähälevikkistä oppimateriaalien tuottamista oli kannattavaa. Kustannusvastaavuus nousi 105 prosenttiin, kun se edellisenä vuonna oli 96 prosenttia. Toiminnan tuotot kasvoivat 1,5 miljoonaan euroa eli 113,9 prosenttia. Vastaavasti kulut nousivat 1,3 miljoonaan euroon eli 94,6 prosenttia. Koulutusvientipalvelut ja tietopalvelut tuottivat toimintavuonna hyvin.

Kirjanpitoyksikön hintatuettu maksullinen toiminta, merenkulun turvallisuuskoulutukset ja vähälevikkisten oppimateriaalien tuottaminen on 38,3 prosenttia koko liiketaloudellisesta maksullisesta toiminnasta tuotoista laskettuna.

Meriturvan merenkulun turvallisuuskoulutuksista kertyi 1,9 milj. euroa. Tuotot nousivat edellisvuodesta 0,12 miljoonaa euroa eli 6,8 prosenttia. Meriturvan toimintavuosi oli hyvä, ja hyvään tulokseen on vaikuttanut aktiivinen myynti ja markkinointi. Meriturvan kustannusvastaavuus nousi 87 prosenttiin, kun se edellisenä vuonna oli 83 prosenttia.

Hintatuetun vähälevikkisen oppimateriaalituotannon tuotot laskivat -0,14 milj. euroa eli -10,3 % edellisestä vuodesta. Kustannukset laskivat -0,44 milj. euroa eli -19,8 %. Kustannusvastaavuus laski 76 prosenttiin, kun se edellisenä vuonna oli 86 prosenttia. Toiminnan kannattavuus on laskenut toista vuotta peräkkäin.

OPH kirjanpitoyksikön liiketaloudellinen maksullinen toiminta (1000 eur)	2025 toteutuma	2025 tav.	2024 toteutuma	2023 toteutuma
TUOTOT				
Maksullisen toiminnan myyntituotot	7 993	6 845	6 841	7 233
Maksullisen toiminnan muut tuotot	16	0	3	10
Tuotot yhteensä	8 009	6 845	6 844	7 244
KOKONAISKUSTANNUKSET				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	442	478	445	445
Henkilöstökustannukset	3 193	2 374	3 113	3 017
Vuokrat	1 656	1 528	1 949	1 640
Palvelujen ostot	1 877	1 371	1 390	1 506
Muut erilliskustannukset	2 450	3 624	800	756
Erilliskustannukset yhteensä	9 618	9 375	7 697	7 363
Tukitoimintojen kustannukset	2 060	1 280	3 091	2 976
Poistot	0	0	11	13
Korot	0	0	4	2
Muut yhteiskustannukset	566	60	981	997
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	2 627	1 340	4 087	3 988
Kokonaiskustannukset yhteensä	12 245	10 715	11 784	11 351
KUSTANNUSVASTAAVUUS				
Tuotot-kustannukset, euroa	-4 236	-3 870	-4 939	-4 107
Kustannusvastaavuus-%	65	64	58	64
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki	2 595	3 020	3 020	3 020
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN				
Tuotot-kustannukset, euroa	-1 641	-850	-1 919	-1 087
Kustannusvastaavuus-%	87	92	84	90
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki				
- talousarviossa	3 020	3 020	3 020	3 020
- siirtynyt edelliseltä vuodelta	0	0	620	620
- yhteensä	3 020	3 020	3 640	3 640

Taulukko 9. Opetushallitus-kirjanpitoyksikön liiketaloudellisen maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus.

Meriturvan liiketaloudellinen toiminta (hintatuettu) (1000 eur)	2025 toteutuma	2025 tav.	2024 toteutuma	2023 toteutuma
TUOTOT				
Maksullisen toiminnan myyntituotot	1 885	1 500	1 779	1 667
Maksullisen toiminnan muut tuotot	15		0	0
Tuotot yhteensä	1 900	1 500	1 779	1 667
KOKONAISKUSTANNUKSET				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	307	400	324	306
Henkilöstökustannukset	937	900	958	895
Vuokrat	1 479	1 420	1 821	1 489
Palvelujen ostot	321	280	315	361
Muut erilliskustannukset	1 913	1 452	143	211
Erilliskustannukset yhteensä	4 958	4 462	3 559	3 261
Tukitoimintojen kustannukset	0	0	1 153	1 119
Poistot	0	0	10	13
Korot	0	0	3	2
Muut yhteiskustannukset	0	0	300	320
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	0	0	1 467	1 454
Kokonaiskustannukset yhteensä	4 958	4 462	5 026	4 715
KUSTANNUSVASTAAVUUS				
Tuotot-kustannukset, euroa	-3 058	-2 962	-3 247	-3 048
Kustannusvastaavuus-%	38	34	35	35
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki	2 400	2 400	2 400	2 400
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN				
Tuotot-kustannukset, euroa	-658	-562	-847	-648
Kustannusvastaavuus-%	87	87	83	86
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki				
- talousarviossa	2 400	2 400	2 400	2 400
- siirtynyt edelliseltä vuodelta	0	0	0	0
- yhteensä	2 400	2 400	2 400	2 400

Taulukko 10. Meriturvan hintatuetun liiketaloudellisen toiminnan kustannusvastaavuus.

Opetushallitus (virasto) hintatuettu liiketaloudellinen maksullinen toi- minta (1 000 eur)	2025 toteu- tuma	2025 tav.	2024 toteu-toteutuma	2023 toteutuma
TUOTOT				
Maksullisen toiminnan myyntituotot	1 166	1 300	1 301	1 570
Maksullisen toiminnan muut tuotot			0	2
Tuotot yhteensä	1 166	1 300	1 301	1 572
KOKONAISKUSTANNUKSET				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1		1	4
Henkilöstökustannukset	468		544	555
Vuokrat	12		13	11
Palvelujen ostot	534		660	614
Muut erilliskustannukset	348	1 920	385	250
Erilliskustannukset yhteensä	1 363	1 920	1 603	1 434
Tukitoimintojen kustannukset	424	400	457	493
Poistot				
Korot				
Muut yhteiskustannukset	6	60	175	189
Osuus yhteiskustannuksista yh- teensä	429	460	632	683
Kokonaiskustannukset yhteensä	1 792	2 380	2 235	2 117
KUSTANNUSVASTAAVUUS				
Tuotot-kustannukset, euroa	-626	-1 080	-934	-545
Kustannusvastaavuus-%	65	55	58	74
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hinta- tuki	195	620	620	620
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTA- TUEN JÄLKEEN				
Tuotot-kustannukset, euroa	-431	-460	-314	75
Kustannusvastaavuus-%	76	81	86	104
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukai- nen hintatuki				
- talousarviossa	620	620	620	620
- siirtynyt edelliseltä vuodelta	0	0	620	620
- yhteensä	620	620	1 240	1 240

**Taulukko 11. Opetushallitus (virasto) hintatuetun liiketaloudellisen toiminnan kustan-
nusvastaavuus.**

OPH (virasto) liiketaloudellinen maksullinen toiminta ilman hintatuettua toimintaa (1000 eur)	2025 toteutuma	2025 tav.	2024 toteutuma	2023 toteutuma
TUOTOT				
Maksullisen toiminnan myyntituotot	2 890	2 681	1 347	1 387
Maksullisen toiminnan muut tuotot			5	9
Tuotot yhteensä	2 890	2 681	1 351	1 396
KOKONAISKUSTANNUKSET				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	7	0	1	0
Henkilöstökustannukset	673	819	469	287
Vuokrat	162	94	106	135
Palvelujen ostot	1 000	1 010	334	478
Muut erilliskustannukset	159	197	116	43
Erilliskustannukset yhteensä	2 002	2 120	1 025	944
Tukitoimintojen kustannukset	538	400	370	257
Poistot	0		0	0
Korot	0		0	0
Muut yhteiskustannukset	210	200	18	98
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	748	600	388	355
Kokonaiskustannukset yhteensä	2 750	2 720	1 413	1 299
KUSTANNUSVASTAAVUUS				
Tuotot-kustannukset, euroa	140	-39	-62	97
Kustannusvastaavuus-%	105	99	96	107
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki	0	0	0	0
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN				
Tuotot-kustannukset, euroa	140	-39	-62	97
Kustannusvastaavuus-%	105	99	96	107
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki	0	0	0	0

Taulukko 12. Opetushallituksen liiketaloudellisen maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus ilman hintatuettua vähälevikkistä oppimateriaalituotantoa.

Valteri-koulun liiketaloudellinen maksullinen toiminta (1000 eur)	2025 toteu- tuma	2025 tav. toteu- tuma	2024 toteu- tuma	2023 toteu- tuma
TUOTOT				
Maksullisen toiminnan myyntituotot	1 267	1 364	1 563	1 813
Maksullisen toiminnan muut tuotot	-1		0	0
Tuotot yhteensä	1 267	1 364	1 563	1 813
KOKONAISKUSTANNUKSET				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	95	78	94	104
Henkilöstökustannukset	747	655	740	919
Vuokrat	2	14	9	4
Palvelujen ostot	12	81	63	34
Muut erilliskustannukset	24	45	153	226
Erilliskustannukset yhteensä	880	873	1 059	1 287
Tukitoimintojen kustannukset	636	480	626	678
Poistot	0		0	0
Korot	0		0	0
Muut yhteiskustannukset	262		270	314
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	899	480	896	992
Kokonaiskustannukset yhteensä	1 779	1 353	1 955	2 279
KUSTANNUSVASTAAVUUS				
Tuotot-kustannukset, euroa	-512	11	-392	-465
Kustannusvastaavuus-%	71	101	80	80
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki	0	0	0	0
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN				
Tuotot-kustannukset, euroa	-512	11	-392	-465
Kustannusvastaavuus-%	71	101	80	80
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki	0		0	0

Taulukko 13. Valteri-koulun liiketaloudellisen toiminnan kustannusvastaavuus.

1.3.4. Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus

Yhteisrahoitteinen toiminta sisältää Erasmus+ ja Euroopan solidaarisuusjoukot -ohjelmat, Team Europe -hankkeet, muita pienempiä EU-ohjelmia ja hankkeita, pohjoismaisia ohjelmia ja hankkeita sekä kansallisesti rahoitettuja hankkeita. EU:lta saatu rahoitus väheni -0,9 miljoonaa eli noin -12 prosenttia, kun taas muu valtionhallinnon ulkopuolinen rahoitus kasvoi 2,3 miljoonaa eli 125 prosenttia. Muussa valtionhallinnon ulkopuolisessa rahoituksessa näkyy Opetushallituksessa (virasto) käynnistyneet Team Europe-hankkeet, joiden osuus tulee kasvamaan myös tulevaisuudessa. Omarahoitusosuus aleni edelleen edellisestä vuodesta 36 prosenttiin.

OPH kirjanpitoyksikön yhteisrahoitteinen toiminta (1000 eur)	2025 toteutuma	2025 tav. toteutuma	2024 toteutuma	2023 toteutuma
YHTEISRAHOITTEISEN TOIMINNAN TUOTOT				
Muilta valtion virastoilta saatu rahoitus	456		340	143
EU:lta saatu rahoitus	6 748		7 658	6 614
Muu valtionhallinnon ulkopuolinen rahoitus	4 051		1 799	1 736
Yhteisrahoitteisen toiminnan muut tuotot	22	11 801	20	7
Tuotot yhteensä	11 277	11 801	9 817	8 500
Yhteisrahoitteisen toiminnan erilliskustannukset				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	35		24	45
Henkilöstökustannukset	6 318		5 669	5 016
Vuokrat	58		58	43
Palvelujen ostot	3 141		3 255	3 358
Muut erilliskustannukset	1 524	13 327	1 394	1 248
Erilliskustannukset yhteensä	11 077	13 327	10 399	9 711
Yhteisrahoitteisen toiminnan yhteiskustannusosuus				
Tukitoimintojen kustannukset	4 556	7 900	4 538	4 335
Poistot	1		1	1
Korot	0		0	0
Muut yhteiskustannukset	1 936		1 712	1 491
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	6 494	7 900	6 252	5 827
Kokonaiskustannukset yhteensä	17 571	21 227	16 651	15 538
OMARAHOITUSOSUUS				
(tuotot - kustannukset)	-6 294	-9 426	-6 834	-7 038
Omarahoitusosuus, %	36	44	41	45

Taulukko 14. Opetushallitus-kirjanpitoyksikön yhteisrahoitteisen toiminnan omarahoitussuos.

1.4. Tuotokset ja laadunhallinta

1.4.1. Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu ja määrä

	2022 toteuma	2023 toteuma	2024 toteuma	2025 toteuma
Ydintoimintojen kokonaiskustannukset (1 000 euroa/kokonaishtv)	170 (107)	175 (105)	172	180
Liiketaloudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus (%)	112	107 (112)	96	105
Opetushallituksen palvelujen kokonaisasiakastyytyväisyys (asteikko 1-5)	-	3,69	3,71	3,73
Luottamus- ja maineindeksi kokonaisarvosana	3,14	-	3,16	3,25
Asiakaspalveluratkaisun palvelutapahtumien asiakastyytyväisyys (NPS)	-	29	54	45

Taulukko 15. Toiminnallisen tehokkuuden sekä tuotosten ja laadunhallinnan tavoitteet

Opetushallitus tarjoaa kasvatus- ja koulutustoimijoille, alan ammattilaisille ja oppijoille laajasti palveluita, joiden avulla kehitetään koulutusta, varhaiskasvatusta ja jatkuvaa oppimista sekä edistetään kansainvälisyyttä. Opetushallituksen asiakaspalveluosoitteisiin yhteydenottoja tuli vuoden aikana yhteensä 59 200 kappaletta (2024: 50 800 kpl). Yhteydenottojen määrän kasvua selittää pääosin korkeakoulujen uusi hakemusmaksu, jonka palveluosoitteisiin tuli noin 5 000 yhteydenottoa. Lisäksi perusopetukseen liittyviä yhteydenottoja tuli noin 1 000 enemmän edellisvuoteen verrattuna.

Vuoden 2025 aikana Opetushallituksen verkkosivustoilla vieraili miljoonia kävijöitä ja palveluissa asioi satoja tuhansia asiakkaita. Oph.fi-sivustolla oli yli viisi miljoonaa käyntiä, Study in Finland -palvelussa 1,2 miljoonaa ja Vipunen-tilastopalvelussa 800 000.

Opintopolun palvelukokonaisuudessa puolestaan julkaistiin 13 753 koulutusta (2024: 6 567). Vuoden 2025 yhteishauissa perusopetuksen jälkeiseen koulutukseen hakijoita oli 81 633 (2024: 78 600) ja korkeakoulutukseen 207 800 (2024: 251 900). Opetushallituksen virallisena määräyskokoelmana toimivaa ePerusteet-palvelua käytettiin 2,2 miljoonaa kertaa ja paikalliset toimijat loivat palveluun uusia paikallisia suunnitelmia 1 337 kpl (2024: 1 124).

Kirjautumiset MPASSid-palvelun kautta (2025: 37,3 milj., 2024: 30,8 milj.) ja opinto-suoritusten suoritusjakolinkin katselut Koski-tietovarannosta (2025: 38,7 milj., 2024:

28,1 milj.) olivat merkittävässä kasvussa. Oma Opintopolku -palvelun kautta käyttäjät jakoivat itse suoritustietojaan yhteensä 543 800 kertaa, (2024: 496 500). Opetushallituksen vastuulla oleviin yleisiin kielitutkintoihin osallistui 9 745 henkilöä (2024: 10 377) ja tutkintojen tunnustamispäätöksiä tehtiin 1 379 kappaletta (2024: 1 292). Opetushallituksen maksullisia oppimateriaaleja myytiin 47 670 kpl (2024: 56 677) ja avointen oppimateriaalien AOE-palvelussa katseltiin materiaaleja 335 000 kertaa.

Vuoden 2025 elokuussa toteutettiin vuosittainen koko Opetushallituksen yhteinen asiakaskysely. Tavoitteena oli saada tietoa siitä, miten asiakkaat näkevät Opetushallituksen palvelut ja missä voisimme parantaa. Kyselyyn vastasi noin 1 200 henkilöä eri taustoista. Vastaaajamäärä laski hieman vuoteen 2024 verrattuna. Otos edustaa kattavasti Opetushallituksen suurimpia asiakasryhmiä. Kokonaistyytyväisyyden keskiarvo Opetushallituksen palveluihin oli kyselyssä hyvä (3,73 asteikolla 1–5). Asiakaskyselyn lisäksi asiakkauksia kehitettiin sujuvoittamalla asiointia ja kuulemalla asiakkaita osana palveluiden kehitystä. Esimerkiksi varhaiskasvatuksen tietovaranto Vardan ohjeistuksia palvelumuotoiltiin yhdessä asiakkaiden kanssa: Vardan yhteydenottomäärät ovat laskeneet 22 prosenttia vuodesta 2024.

Opetushallitus mittaa mainettaan kansalaisten keskuudessa Luottamus&Maine-tutkimuksella. Opetushallituksen kokonaismaine suuren yleisön keskuudessa nousi vuonna 2025 selkeästi ja on tukevasti kohtalaisella tasolla. Etenkin hallintoon, innovaatioihin ja vuorovaikutukseen liittyvät mielikuvat nousivat entistä positiivisemmiksi. Työtä viraston tunnettuuden ja maineen eteen tehdään systemaattisesti ja pitkäjänteisesti monin eri tavoin. Vuonna 2025 viraston yhteisenä painopisteenä oli Opetushallituksen yhteiskunnallisten tavoitteiden saavuttamiseen tähtäävän näkyvyyden vahvistaminen.

Opetushallituksen asiakaspalveluratkaisun asiakastyytyväisyyttä mitataan vuosittain NPS-luvulla, joka saadaan asiakaspalautteista. NPS-luku lasketaan suosittelevien (9–10) ja arvostelijoiden (0–6) suhteesta. NPS-lukua 0–49 välillä pidetään hyvänä ja yli 50 erinomaisena tuloksena. Opetushallituksen vuoden 2025 NPS -luku oli 45.

1.4.2. Valtion oppilaitosten keskeiset tuotokset

Opetushallitus-kirjanpitoyksikköön kuuluu kuusi valtion oppilaitosta: kaksi kielikoulua, Valteri-koulu, Helsingin eurooppalainen koulu, Saamelaisalueen koulutuskeskus (SAKK) ja Merenkulun turvallisuuskoulutuskeskus (Meriturva). Opetushallitus vastaa näiden oppilaitosten tulosohtauksesta. Lisäksi Opetushallitus ohjaa valtion koulukotien perusopetusta sekä huolehtii Eurooppa-koulujen hallinto- ja tarkastustehtävistä.

Valtion oppilaitokset raportoivat vuosiraporteissaan tulossopimuksensa mukaisten tavoitteiden toteutumisesta. Oppilaitosten johtokunnat käsittelevät oppilaitoskohtaiset vuosiraportit ja ne käydään palautekeskusteluihin läpi yhdessä Opetushallituksen tulosohtajien kanssa. Oppilaitosten omaan raportointiin voit tutustua heidän omilla verkkosivuillaan. Tässä tilinpäätöksessä käsitellään oppilaitosten kustannusvastaavuuslaskelmat, tuotokset, määrärahat sekä oppilaitosten henkilöstön osalta keskeisimmät tunnusluvut. Oppilaitokset sisältyvät myös tilinpäätöslaskelmiin ja niiden liitteisiin kaikilta osin. Oppilaitosten maksullinen toiminta on raportoitu erikseen luvussa 1.3.3.

Opetushallituksen ja valtion oppilaitosten tulossopimusten mukaisesti toimintavuoden 2025 tavoitteiden toteutumisen osalta voidaan todeta, että keskeisten tavoitteiden osalta ne on saavutettu lähes täysin, paitsi toiminnallisen tehokkuuden ja kustannusvastaavuuden osalta osin. Oppilaitosten keskeisenä haasteena vuonna 2025 on ollut edelleen talouden ja toiminnan sopeuttaminen annettuihin kehyksiin. Se on vaatinut erityisesti yleissivistäviltä oppilaitoksilta opetuksen leikkaamista suurentamalla ryhmäkokoja ja karsimalla valinnaisuutta sekä henkilöstön määrän vähentämistä. Suurimpia toimenpiteitä tämä on aiheuttanut Valteri-koululle, jossa käytiin syksyllä 2025 yhteistoimintaneuvottelut. Niiden perusteella toimintaa järjestettiin uudelleen sekä vähennettiin henkilöstöä. Oppimisen tuen uudistuksesta huolimatta valtion kielikoulut eivät saa muiden opetuksen järjestäjien tapaan kotikuntakorvausta täysimääräisenä perusopetuksen osalta.

Valtion kielikouluja ovat Helsingissä sijaitsevat Helsingin ranskalais-suomalainen koulu (HRSK) ja Suomalais-venäläinen koulu (SVK). Kielikouluista valmistuu kielitietoisia ja -taitoisia, hyvät jatko-opiskeluvalmiudet omaavia nuoria. Tavoitteena on, että jokainen perusopetuksen oppilas saa perusopetuksen päättötodistuksen, jokainen abiturienti suorittaa ylioppilastutkinnon ja saa lukion päättötodistuksen ja että kielikouluista valmistuneet pääsevät tavoittelevaansa jatko-opiskelupaikkaan.

HRSK on erityisen koulutustehtävän saanut valtion kielikoulu, jossa laaja-alainen opetus painottaa monikielisyyttä, avointa mieltä, yhteisöllisyyttä ja vuorovaikutustaitoja. Koulu pyrkii korkeaan sivistystasoon turvallisessa oppimisympäristössä ja perehdyttää ranskan kieleen sekä ranskankieliseen kulttuuriin.

Helsingin ranskalais-suomalaisen koulun erityisenä tehtävänä on antaa oppilailleen ranskan kielessä ja ranskankielisessä kulttuurissa sellaiset tiedot ja taidot, että opiskelijat koulusta valmistuttuaan ovat ranskalaisuuden tuntijoita ja kielen taitajia, joilla on hyvät valmiudet jatko-opintoihin ja työelämään.

Suomalais-venäläinen koulu on valtion kielikoulu, jossa on esi- ja perusopetus sekä lukiokoulutus. Koulun erityisenä koulutustehtävänä on venäjän kieleen ja kulttuuriin painottunut opetus. Opetuksen tavoitteena on antaa oppilaille ja opiskelijoille tavanomaista A-venäjän perusopetusta ja lukiokoulutusta laajemmat tiedot ja taidot venäjän kielessä. Koulun opetuskieli on suomi. Opetusta annetaan myös venäjän kielellä opetussuunnitelmassa määritellyllä tavalla. Venäjän kielellä ja kulttuurilla on koulussa keskeinen asema sekä oppiaineena että opetus- ja toimintakielenä. Kaksikielisen opetuksen tavoitteena on saavuttaa monipuolinen kielitaito, ja opetuksen pitkän tähtäimen tavoitteena on perustan luominen elinikäiselle oppimiselle sekä kielten ja kulttuurin moninaisuuden arvostamiselle.

Toiminnan laajuus/tuotokset	2023 toteutuma	2024 toteutuma	2025 toteutuma
Opetus			
Oppilaat yhteensä	1 545	1 527	1530
Esiopetuksen oppilaat	113	103	111
Perusopetuksen oppilaat	1 115	1 110	1111
Lukion oppilaat	302	314	308
Opetusta tukevat palvelut			
Iltapäivätoiminnan oppilaat	161	162	153

Taulukko 16. Kielikoulujen tuotokset.

Helsingin eurooppalainen koulu on Eurooppa-koulujärjestelmään akkreditoitu koulu. Koulun perustehtävänä on noudattaa Eurooppa-koulujen opetussuunnitelmaa, jonka päättötutkintona on European Baccalaureate (EB) -tutkinto. Eurooppa-koulut ovat EU:n jäsenvaltioiden yhteisesti hallinnoimia kouluja, jotka ovat osa julkista koulutusjärjestelmää, ja niissä on mahdollista opiskella esiopetuksesta lukioon saakka. Eurooppa-koulut ja akkreditoidut Eurooppa-koulut tukevat eurooppalaisten instituutioiden työvoiman liikuvuutta Euroopan unionin alueella tarjoamalla monikielistä ja monikulttuurista opetusta, joka mahdollistaa oman äidinkielen opiskelun jatkuvuuden ulkomailla. Helsingin eurooppalainen koulu vastaa ensisijaisesti Euroopan kemikaaliviraston ja muiden Euroopan Unionin toimielimien työntekijöiden lasten koulutustarpeisiin (taulukko 17: I kategorian oppilaat). Osana julkista koulutusjärjestelmää koulu vastaa myös ulkomailta muihin työtehtäviin tulevien perheiden lasten sekä suomalaisten kansainvälisen taustan omaavien lasten monikielisen opetuksen tarpeeseen (taulukko 17: II kategoria oppilaat).

Opetus jakaantuu kaksivuotiseen esikouluun, viisivuotiseen alakouluun ja seitsemänvuotiseen yläkoulu-lukioon. Koulussa on kolme kieliosastoa (suomenkielinen, englanninkielinen ja ranskankielinen). Koulun erityisenä tehtävänä on kasvattaa oppilaita kansainvälisyyteen, aktiiviseen eurooppalaiseen kansalaisuuteen, monikulttuurisuuteen, eurooppalaisiin arvoihin sekä monipuoliseen ja hyvään kielitaitoon.

Toiminnan laajuus/tuotokset	2023 toteutuma	2024 toteutuma	2025 toteutuma
Opetus			
Esiopetuksen oppilaat	19,5	19,5	20,5
I kategorian oppilaat	10	9	9
II kategorian oppilaat	9,5	10,5	11,5
Alakoulun oppilaat	97	105	104
I kategorian oppilaat	55	52	47
II kategorian oppilaat	42	53	57
Yläkoulu-lukion oppilaat	185	181,5	182
I kategorian oppilaat	76,5	77,5	79,5
II kategorian oppilaat	108	104	102,5
Oppilaat yhteensä	301	306	306,5
I kategorian oppilaat	141,5	138,5	135,5
II kategorian oppilaat	159,5	167,5	171
Opetusta tukevat palvelut			
Iltapäivätoiminnan oppilaat	111	109,5	109,5

Taulukko 17. Helsingin eurooppalaisen koulun tuotokset.

Valteri koulu toiminnan tavoitteena on oppimisen tuen keskuksena mahdollistaa lapsen ja nuoren mahdollisuus ehjään ja turvalliseen kasvuun ja oppimisen polkuun. Valteri tukee toiminnallaan lähikouluperiaatetta tarjoten asiantuntijuutta ja kumppanuutta tavoitteena vahvistaa kuntien ja lähikoulujen oppilaskohtaisten ja ryhmäkohtaisten tukitoimien kehittymistä. Valteri-koulussa opiskelu on määräaikaista ja tavoite on aina siirtyä takaisin omaan lähikouluun. Oppimisen tuen keskuksena toimivan Valterin järjestämispäätöstä päivitettiin keväällä 2025. Perusopetuslain uudistuminen oppimisen tukea koskevin osin vaikutti jossain määrin Valterin järjestämispäätöksen käsitteistöön ja sisältöihin. Merkittävin muutos järjestämispäätöksessä koskee oppilaspaikan pääasiallista vuoden määräaikaaisuutta. Tämä seikka tulee vaikuttamaan erittäin paljon Valterin toimintaan. Se tulee välittömästi uudistamaan oppilaaksioton prosessia ja tulee olemaan tulevien vuosien tärkein kehittämiskohde. Oppilaspaikan pääasiallisella määräaikaisuudella tavoitellaan entistä tiiviimmin lähikoulua inklusion nimissä.

Valterin laaja asiantuntemus kohdentuu sekä esi- ja perusopetukseen että oppimisen polun varhaisiin vaiheisiin varhaiskasvatuksessa. Toiminta suuntautuu valtakunnallisesti kaikkialle Suomeen. Valterin tarjoamat palvelut suunnataan paitsi suoraan lapsen tai nuoren/oppilasryhmän koulunkäynnin tukeen niin myös heidän kanssaan

työskentelevien ammattilaisten osaamisen kehittämiseen. Tavoiteltavaa on myös osallistuminen kouluyhteisöjen ja laajemminkin kuntatason tukea tarvitsevien oppilaiden opetuksen järjestämistä koskeviin kehittämistoimiin.

Valterissa toimitaan ajantasaisen ja kehittyvän yhteisen laadunhallintajärjestelmän mukaisesti. Monialaisen opetuksen ja opetusta tukevien toimien sekä ohjauspalveluiden tavoitteena on korkea laatu sekä kustannustehokkuus niin palvelun maksajan kuin sen tarjoajan (Valterin) näkökulmasta. Valterin tuottamat asiantuntijapalvelut toimivat uusiutuvan Valteri-strategian mukaisesti palveluita käyttävien kuntien määrän pysyessä korkeana ja koko valtakuntaa edustavana. Palveluiden alkuvaiheen ohjauskäynnin maksuttomuus avaisi tietä palveluiden pariin nykyistä paremmin ja näin päästäisiin todennäköisesti entistä ennaltaehkäisevämpään ja aina niin tehokkaaseen varhaiseen puuttumiseen.

Toiminnan laajuus/tuotokset	2023	2024	2025
Opetus			
Oppilasmäärä yhteensä	307	307	309,5
Esiopetuksen oppilaat	5	4	5,5
Perusopetuksen oppilaat	302	303	304
Tukijaksopäivät	3 116	3 651	2305
Tukijakson oppilaat	658	705	482
Opetusta tukevat palvelut			
Majoitusvuorokaudet	7 039	7 760	7510
Aamu- ja iltapäivätoiminnan oppilaat	107	101	95
Asiantuntijapalvelut (päätuotteet)			
Ohjauskäynnit yhteensä	982	820	639
josta ohjauskäynnit ohjaavat opettajat ja erityisluokanopettajat	932	778	618
josta ohjauskäynnit muu kuin opetushenkilöstö	50	42	21
Ohjauspalveluja käyttäneiden kuntien määrä	219	207	196
Koulutustapahtumat yhteensä	335	200	137
josta lähikoulutuksena ja -luentona	197	104	69
josta etäkoulutustapahtumia (monimuoto, verkko ja webinaari jne.)	138	96	68
Koulutettavapäivät	17 665	10 582	16108

Taulukko 18. Valteri-koulun tuotokset.

Saamelaisalueen koulutuskeskuksessa järjestetään ammatillista perustutkinto-, ammatti-, erikoisammattitutkinto- ja muuta ammatillista koulutusta sekä saamen kielen ja kulttuurin opetusta lyhyt- ja lukuvuosikoulutuksina. Saamelaisalueen koulutuskeskus kouluttaa alueelle työvoimaa ja osaajia alueen lähtökohdat huomioiden, esimerkiksi elinkeino- ja työvoimatarpeeseen. Oppilaitos vaikuttaa erityisesti saamelaisalueen kuntien (Inari, Utsjoki, Enontekiö ja Sodankylä) työvoimatilanteeseen sekä veto- ja pitovoimaan. Oppilaitos kouluttaa osaajia luonto- ja ympäristöalalle, taideteollisuuslalle, sosiaali- ja terveysalalle, matkailualalle, ravintola- ja cateringalalle, liiketoimintaan ja media-alalle. Oppilaitoksen koulutukset saamen kielessä ja kulttuurissa tuottavat kielen käyttäjiä perheiden, yhteisöjen, työelämän ja jatkokoulutuksen tarpeisiin. Oppilaitos on luonut koulutustaustat ja elämäntilanteet huomioivan joustavan ja monimuotoisen koulutuksen toteuttamistavan, jolla pystytään vastaamaan tehokkaasti alueen koulutustarpeisiin ja työvoiman kysyntään. Lakisääteisen tehtävän toteuttaminen saamen kielten ja kulttuurin edistämiseksi ja kehittämiseksi edellyttää panostusta kolmen saamen kielen ja kulttuurin opetuksen järjestämiseen eritasoisille kielenosaajille. Koulutusta järjestetään kaikissa kolmessa saamen kielessä: pohjoissaame, koltansaame ja inarinsaame. Koulutusta järjestetään sekä lukuvuosikoulutuksina että lyhytkoulutuksina.

Toiminnan laajuus/tuotokset	2023	2024	2025
Opiskelijat			
Ammatillinen perustutkinto ja tutkinnonosien suorittajat	204	119	237
Ammatti- ja erikoisammattitutkinnot	20	25	11
Muu koulutus	148	76	72
Työvoimakoulutus	5	3	3
Lukuvuosikoulutukset	50	42	57
Saamen kielen ja kulttuurin opetus, lyhytkoulutukset	561	526	406
Osaamispisteet			
Ammatillinen perustutkinto, tutkinnon osat	8 092	7608	8602

Taulukko 19. Saamelaisalueen koulutuskeskuksen keskeiset tuotokset.

Merenkuun turvallisuuskoulutuskeskus (Meriturva) tuottaa merenkulun ammattilaisille, viranomaisille, merenkulkualan opiskelijoille, tuulivoima-alan henkilöstölle ja merellä toimiville muille sidosryhmille sekä lentävälle henkilöstölle laadukasta turvallisuuskoulutusta. Meriturva edistää samalla turvallisuutta ja vastuullisuutta yhteiskunnassamme ja kansainvälisestäikin koulutusviennin kautta.

Koulutus täyttää koulutuksesta, pätevyyskirjoista ja vahdinpidosta annetut kansainväliset STCW (IMO Standards for Training, Certification and Watchkeeping for Seafarers)- ja tuulivoima-alan GWO (Global Wind Organization) -vaatimukset sekä EU- ja kansalliset

säädökset. Meriturva osallistuu alan tutkimus- ja kehityshankkeisiin, onnettomuustutkintaan (OTKES) sekä koulutusmenetelmien, toimialan operatiivisen toiminnan ja laiteympäristöjen turvallisuuden parantamiseen. Meriturvassa otetaan huomioon työelämän tarpeet ja tavoitteet sekä ajanmukaiset käsitykset oppimisesta. Koulutuksen vaikuttavuutta asiakkaiden turvallisuustason kehittymiseen mitataan organisaatiotason kyselyllä (miten koulutus hyödytti organisaation turvallisuutta) vuosittain. Vaikuttavuus on tunnustettua asiakkaiden toimesta saadun sanallisen palautteen perusteella. Meriturvan henkilökunnan ammattitaitoa arvostetaan ja asiantuntijoita pyydetään säännöllisesti mukaan eri työryhmiin. Meriturva osallistuu yhteiskunnalliseen sekä kansainväliseenkin vaikuttamiseen monien sidosryhmiensä kautta.

Toinen näkökulma vaikuttavuuteen on merenkulkuelinkeinon ja merellisten viranomaisien toiminnan turvaaminen tuottamalla koulutusta pätevyyksien saamiseen ja ylläpitämiseen kansainvälisten sopimusten edellyttämällä tavalla. ISO 9001:2015-, STCW- ja GWO- auditoituina oppilaitoksena Meriturva varmistaa merenkulkuhenkilöstön, lentävän henkilöstön ja tuulivoima-alan tarvitseman turvallisuuskoulutuksen saatavuuden maassamme. Meriturva on Suomessa ainut GWO Sea Survival -koulutusta tarjoava toimija. GWO-koulutus on kansainvälistä ja mahdollistaa ulkomaisten asiakkaiden tulon kursseille.

Toiminnan laajuus/tuotokset	2023	2024	2025
Kursseja	435	458	504
Kurssipäiviä	642	671	696
Koulutettuja	5 082	5 266	5911
Koulutettavapäiviä	7 676	7 934	8225

Taulukko 20. Meriturvan suoritteet.

Valtion koulukotien toiminta perustuu Lakiin Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) alaisista lastensuojeluyksiköistä (1379/2010). Koulukotitoiminnan tulosohtauksesta vastaa THL:n TURVA-palvelut osasto ja perusopetuksen ja TUVA-opetuksen järjestämisen osalta Opetushallitus. Valtakunnallisina sijaishuollon ja perusopetuksen palveluntuottajina koulukotiyksiköiden tehtävänä on vaativimman lastensuojelun asiakasryhmän kasvattaminen, hoitaminen ja opettaminen. Koulukotien perusopetuksen tavoitteena on, että peruskoulun päättötodistuksen saavat lähes kaikki ne nuoret, joiden kohdalla se on tavoitteena – tässä on kyse keskeisestä koulukotien vahvuustekijästä. TUVA-opetuksen järjestäminen turvaa sivistyksellisten oikeuksien toteutumisen yli 17-vuotiaille, joilla on perusopetuksen päättötodistus ja joiden sijoitus jatkuu aina oppivelvollisuuden päättymiseen saakka.

Kaikki oppilaat ovat saaneet erityistä tukea. Oppilaiden tilanteet ovat yhä haastavampia ja oppimisen tuki on entistä yksilöllisempää sekä monialaisempaa. Oppilaiden haasteet ovat vuoden aikana painottuneet vakavaan päihteiden käyttöön, rikolliseen elämäntapaan, toiminnanohjauksellisiin ongelmiin, epäsäännölliseen koulunkäyntiin,

keskittymisvaikeuksiin, sekä väkivaltaisuuteen. Oppilaista pääosa on perusopetuksen yläluokkien oppilaita tai TUVA-opiskelijoita. Koulun työ on painottunut perustyön tekemiseen, keskiössä kouluun kiinnittymisen tukeminen.

Toiminnan laajuus/tuotokset	2023	2024	2025
Oppilasmäärä	95	93	84
Tytöt	40	47	36
Pojat	55	46	48
Ruotsinkieliset oppilaat	1	3	4
Vieraskieliset oppilaat	6	7	6
Erityistä tukea tarvitsevat oppilaat (erityisen tuen päätös)	95	92	79
Opetushenkilöstö/oppilas	0,53	0,52	0,60
Opetusryhmän keskimääräinen koko	4,3	4,5	3,7

Taulukko 21. Valtion koulukotikoulun tuotokset.

Opetushallituksen Eurooppa-kouludelegaatio on hoitanut **Eurooppa-koulujen** toimielinten kokoukset, opetussuunnitelmatehtävät, säästösten edellyttämät opettajien tarkastukset, lähetettävien opettajien rekrytoinnit sekä heidän koulutuksensa. Eurooppa-koulujen johtotehtävissä on tällä hetkellä yksi henkilö apulaisrehtorina sekä yksi avustavana apulaisrehtorina. Suomenkieliset kieliosastot on Bryssel II-koulussa ja Luxemburg I-koulussa. Suomenkielisten kieliosastojen oppilaiden keskimääräiset päättöarvosanat ovat olleet parempia kuin koko EB-tutkinnon suorittaneiden oppilaiden. Kummankin kieliosaston oppilasmäärä on laskeva, mutta niiden lisäksi yksittäisiä suomalaisia oppilaita on myös muissa Eurooppa-kouluissa.

Toiminnan laajuus/tuotokset	2023	2024	2025
Eurooppa-kouluja	13	13	13
Akkreditoituja kansallisia kouluja (mm. Helsingin Eurooppalainen koulu)	23	24	24
Suomen lähettämät opettajat	27	27	24
Suomen lähettämät apulaisrehtorit ja muu johto	1	2	2
Suomalaisia oppilaita	397	412	365
Oppilaita yhteensä	28 970	29 029	28 931
Ylioppilastutkinnon (European Baccalaureate) suorittaneita			
Suomalaisen kieliosaston oppilaat	44	35	31

Tutkinnon suorittaneita yhteensä	2 626	2 917	3 234
----------------------------------	-------	-------	-------

Taulukko 22. Eurooppa-koulujen tuotokset.

1.4.3. Opetushallituksen erillisyyksiköiden keskeiset tuotokset

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (Karvi) vastaa varhaiskasvatuksen ja koulutuksen arviointitoiminnasta Suomessa. Tehtävänä on tuottaa arviointitietoa sekä osaamista ja ymmärrystä suomalaisen varhaiskasvatuksen, koulutuksen ja koulutusjärjestelmän kehittämiseen. Arviointisuunnitelmakauden 2024–2027 strategiset tavoitteet ovat osaamis- ja koulutustason nostaminen, kestävä kehityksen edistäminen sekä koulutuksen ja varhaiskasvatuksen laadun jatkuva kehittäminen.

Vuonna 2025 valmistui tai oli käynnissä yhteensä 29 kansallista arviointia eri koulutusasteiden toimintaan, oppimistuloksiin ja laadunhallintaan liittyen sekä 12 maksullisena liiketaloudellisena toimintana tai yhteisrahoitteisena toimintana toteutettua arviointihanketta. Arviointitoiminnassa painottui strategisten tavoitteiden mukainen tiedon käytön ja vaikuttavuuden kehittäminen, digitaalisen oppimistulosten arviointijärjestelmä Jordanin kehittäminen ja käyttöönotto sekä varhaiskasvatuksen laadunhallintajärjestelmä Valssin käyttöönoton tuki. Vuonna 2025 valmistui myös korkeakoulujen laatu järjestelmien uusi auditointimalli vuosille 2026–2030. Lisäksi Karvi toteutti maksullisena liiketaloudellisena toimintana koulutuksia, luentoja ja vastaanotti kansainvälisiä vierailijaryhmiä.

Koulutuksen arviointineuvosto käsitteli vuonna 2025 yhteensä 43 asiaa, jotka koskivat Karvin strategista suunnittelua, Karvin ja arviointineuvoston lausuntoja ja aloitteita, arviointihankkeita sekä niiden vaikuttavuutta. Karvin asiantuntijat toimivat jäseninä yhteensä 26 kansallisessa ja kansainvälisessä työryhmässä ja neuvottelukunnassa.

Arviointien toteuttamiseen osallistui 2 603 toimijaa varhaiskasvatuksesta korkeakouluihin. Vuonna 2025 Karvi järjesti 38 tilaisuutta arviointitiedon hyödyntämisen ja vaikuttavuuden tukemiseksi, ja niihin osallistui 3 018 henkilöä.

Vuonna 2025 toteutetun arviointitiedon hyödyntäjille ja sidosryhmille suunnatun kyselyn (n=542) sekä sivistystoimen johdolle suunnattujen arviointitiedon käytön vaikuttavuus-työpajojen tulosten perusteella Karvin arviointitietoa hyödynnetään laajasti kansallisessa päätöksenteossa, kuten lainsäädännön valmistelussa, uusien varhaiskasvatusta ja koulutusta sekä korkeakoulusta koskevien kansallisten kehittämisohjelmien toteutuksessa, kansallisessa ohjauksessa ja julkisessa keskustelussa. Karvin tuottaman arviointitiedon ajankohtaisuuden, tärkeyden sekä selkeyden koetaan kehittyneen aiempiin vuosiin nähden. Samoin nähtiin arviointitiedon hyödynnettävyyden koulutusjärjestelmän kehittämisessä edelleen parantuneen. Sidosryhmäkyselyn tulosten mukaan keskeisimmät kehittämiskohteet liittyivät arviointeihin sisältyvien kehittämissuosituksen ja palautteiden osuvuuteen sekä viestinnän lisäämiseen. Paikallistasolla koulutuksen järjestäjille toimitettavia palautteita käytettiin opetuksen ja koulutuksen kehittämiseen. Arviointien pohjalta syntyi myös materiaaleja ja työkaluja opettajien tueksi, ja Karvi vahvisti

osaamista koulutusten ja työpajojen avulla. Kansainvälisesti Karvin tuottamaa tietoa hyödynnettiin verkostoissa ja konferensseissa. Toimintaa kehitettiin vertaisoppimisen kautta, ja yhteistyötä tehtiin muun muassa Sici-verkostossa, ENQA:ssa sekä pohjoismaisissa ja eurooppalaisissa verkostoissa. Karvi osallistui lisäksi yhteisrahoitteisiin kansainvälisiin hankkeisiin.

Tuotosten määrä ja kehitys	2023	2024	2025
Valmistuneet arvioinnit (kpl)	24	22	14 ¹
Kaikki käynnissä olleet ja valmistuneet arvioinnit (kpl)	41	43	41 ¹
Julkaisujen määrä Karvin julkaisusarjoissa	49	40	31
Julkaisut ja artikkelit muissa kuin Karvin julkaisusarjoissa	21	18	21
Lausunnot	19	23	16
Järjestetyt tilaisuudet, seminaarit ja konferenssit	109	75	46 ¹
- tilaisuuksien osallistujamäärä yhteensä	7 526	4 307	3 181
Arviointeihin osallistuneiden koulutuksen/opetuksen/varhaiskasvatuksen järjestäjien, oppilaitosten ja korkeakoulujen määrä	5 535	2 288	2 708 ¹

Taulukko 23. Karvin toiminnan tunnusluvut

¹ Poiketen edellisistä vuosista on arviointien, tilaisuuksien ja osallistujien määrässä huomioitu myös maksullinen palvelutoiminta.

Ylioppilastutkintolautakunnan kanslia (YTL) hoitaa ja kehittää ylioppilastutkinnon toimeenpanoa ja lautakunnan hallintoa. Keskeisinä tavoitteina ovat ylioppilastutkinnon toimeenpano sekä kehittäminen toimeenpano- ja kehittämissuunnitelman 2023 mukaisesti. Tutkinto on toimeenpantu kahtena tutkintokertana huolimatta merkittävästä häiriötilanteesta syksyn lukutaidon kokeessa. Joissain lukioissa koe oli häiriötilanteen takia keskeytettynä useita tunteja, ja osa näiden lukioden kokelaista teki lyhennetyn kokeen. Yhteensä lyhennetyn kokeen teki noin 1100 kokelasta eli noin 12 prosenttia päivän kokeisiin ilmoittautuneista.

Lakimuutosten mukaisesti YTL valmistuu taito- ja taideaineiden ylioppilaskokeiden ja englanninkielisen tutkinnon toimeenpanoon. Taito- ja taideaineiden ylioppilaskokeet järjestetään kuvataiteessa, musiikissa ja liikunnassa syksyn 2029 tutkinnosta alkaen. Englanninkielisen ylioppilastutkinnon kokeita voi suorittaa tiukasti rajatuin ehdoin syksystä 2028 alkaen.

YTL on kehittänyt ylioppilaskokeissa ja kokeiden harjoittelussa käytettävää Abitti-koejärjestelmää vastaamaan paremmin päätelaitteiden ja lukioden tarpeita. Uusi koejärjestelmä otetaan käyttöön ylioppilastutkinnossa syksyllä 2026. Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt rahoituksen kehitystyöhön. Abitti 2:n Windows-sovellus on ollut lukioden harjoituskäytössä syksystä 2025 lähtien.

Alla olevasta taulukosta (taulukko 24) käyvät ilmi valmistuneet tutkinnot, ilmoittautuneiden eri henkilöiden määrä ja koesuoritusten määrä vuosittain. Ylioppilastutkinnon saa vuosittain valmiiksi noin 30 000 henkilöä. Ikäluokan koko ja opiskelijoiden sijoittuminen lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen välillä vaikuttavat valmiiden tutkintojen määrään. Ylioppilaskokeisiin ilmoittautuu vuosittain noin 70 000 eri henkilöä. Osa kokelaista osallistuu kokeisiin sekä syksyn että kevään tutkinnossa. Ylioppilastutkinnon kokeita suoritetaan noin 200 000 vuosittain. Koesuoritusten määrä on ollut viime vuosina kasvussa.

Tuotosten määrä ja kehitys	2023	2024	2025
Valmistuneet tutkinnot	30 765	30 801	31 834
Ilmoittautuneet	70 944	71 681	73 615
Koesuoritukset	210 814	214 772	222 942

Taulukko 24. YTL valmistuneet tutkinnot, ilmoittautuneet ja koesuoritukset.

Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus edistää työikäisen väestön osaamisen kehittymistä ja osaavan työvoiman saatavuutta.

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja työ- ja elinkeinoministeriö vastaavat yhdessä palvelukeskuksen toimialaan liittyvästä ohjauksesta. Palvelukeskuksen yleishallinnollinen ohjaus kuuluu opetus- ja kulttuuriministeriölle.

Palvelukeskuksen tehtävänä on toimialaansa liittyvä:

- 1) tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluiden kehittäminen ja koordinointi;
- 2) osaamis- ja työvoimatarpeen ennakointitiedon analysointi;
- 3) erityisesti työssä oleville ja työvoiman ulkopuolella oleville suunnatun ja muuta julkisesti tuettua koulutustarjontaa täydentävän koulutuksen ja muiden osaamispalveluiden rahoittaminen;
- 4) alueellisten ja muiden yhteistyöverkostojen tuki ja vaikuttavuuden edistäminen.

Jotpa rahoittaa koulutuksia valtionavustuksilla ja hankinnoilla. Rahoituksen painopisteet on asetettu työelämän tarpeiden pohjalta. Kaikki rahoitushaut on suunniteltu kiinteässä yhteistyössä työelämäjärjestöjen kanssa.

Vuonna 2025 Jotpan rahoituksilla käynnistettiin yhteensä 99 koulutuskokonaisuutta. Koulutukset kohdentuvat puhtaaseen siirtymään, digitalisaatioon ja sosiaali- ja terveysalalle. Rahoitetut koulutukset päättyvät viimeistään syksyllä 2026.² Kaikkiaan Jotpan rahoittamiin koulutuksiin osallistui noin 23 800 opiskelijaa.

Lisäksi Jotpa toteutti hallituksen työn ohessa opiskelun vahvistamisen pilotointi- ja kehittämishankkeen kolme valtionavustushakua (<https://tem.fi/-/hallitus-kaynnistaa-hankkeen-tyon-ohessa-opiskelun-vahvistamiseksi>), joilla käynnistettiin yhteensä 30 kehittämishanketta.

Työssä oppiminen sujuvaksi –materiaalipankki julkaistiin selkokielellä. (<https://www.ty-ossaoppiminsujuvaksi.fi/selkokieli>)

Vuonna 2025 toteutettiin [haastattelututkimus](#), jossa keskeisimmät sidosryhmät arvioivat Jotpan toimintaa. Sidosryhmien mukaan Jotpan toiminnalle on selkeä ja perusteltu tarve, jota aikuiskoulutustuen lakkaaminen edelleen korostaa. Vaikuttavuuden todentamista tulee edelleen kehittää.

Valtiovarain controller -toiminto arvioi Jotpan elpymis- ja palautumistukivälineen hallinto- ja valvontajärjestelmän toimivuutta vuonna 2024 ja seurantatarkastuksessa huhtikuussa 2025. Tarkastuksen tuloksena Jotpan rahoitustoimintaan liittyvien tehtävien eriyttäminen, raportointi- ja seurantajärjestelyt, riskienhallinta, tarkastus- ja

² Pois lukien ”Kestävän ruoantuotannon” hankinta, joka toimialasta johtuen päätettiin toteuttaa kahden talvikauden yli, päättyen siis vasta keväällä 2027

valvontatoiminta sekä sääntöjenvastaisuuksien käsittely todettiin luotettavaksi ja toimivaksi eikä toimintaan edellytetty parannuksia.

Valtiontalouden tarkastusvirasto (VTV) toteutti loppuvuonna jälkiseurannan koskien Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen rahoitustoimintaa koskevaa tuloksellisuustarkastusta (2023). Tarkastusviraston jälkiseurantaraportin mukaan Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen (Jotpa) rooli on tarkastussuositusten myötä täsmentynyt väestötason vaikutuksien edellytyksien vahvistamiseen. Neuvostonsa aktiivisessa ohjauksessa Jotpa tukee ministeriöiden politiikkavalmistelua ja osaamisjärjestelmän uudistamista. Jotpan rahoitustoiminnan tehtävien eriyttäminen, raportointi- ja seurantajärjestelyt, riskienhallinta, tarkastus- ja valvontatoiminta sekä sääntöjenvastaisuuksien käsittely todettiin luotettaviksi ja toimiviksi.

Tuotosten määrä ja kehitys	2023	2024	2025
Koulutuksissa aloittaneet	9 657	16 765	16 878
Koulutuksiin osallistujat	9 878	21 829	23 792
Opiskelijapalaute (asteikolla 1-5)	*	4,4	4,4
Työmarkkinatoimijoilta kerätty palaute Jotpan toiminnasta	*	4,2	4,2
Rahoitusta hakeneiden antama kouluarvosana Jotpan rahoitustoiminnasta	*	8-	8 ½
Osaamistarvekompassin kävijämäärä	-	11 993	14 308
Koulutuspalvelut			
Valtionavustushaut	9	7	5
Kilpailutukset	3	4	3
Valtionavustushaut (kehittäminen)	-	-	3
Lopputarkastetut hankkeet	-	11	46

* Tietojen kerääminen aloitettiin vasta joulukuussa 2023.

Taulukko 25. JOTPA:n tuotosten määrä ja kehitys.

1.5. Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Osaamisen, johtamisen ja työhyvinvoinnin kehittäminen

Opetushallituksen (ei sisällä erillisyyksiköitä) osaamisen kehittämisen painopisteinä vuonna 2025 olivat talousosaamisen vahvistaminen, tietojohtamisen kehittäminen, tasa-arvo ja yhdenvertaisuus sekä viestintään ja saavutettavuuteen liittyvät teemat. Jatkoimme osaamisen kehittämisen hallinnointia hyödyntämällä yleisten koulutusten osalta HAUSin Jatkuvan oppimisen (JOPA) palvelua. Jatkuvan Oppimisen palvelun

(JOPA) käyttöönotto mahdollisti 100 henkilön osaamisen kehittämisen koulutustarjonnan avulla ja vuoden aikana palvelun piiriin tulivat mukaan myös valtion oppilaitokset.

Lisäksi toteutimme vuonna 2025 henkilöstöllemme useita sisäisiä oppimispolkuja:

- Projektijohtamisen oppimispolku
- Tietojohtamisen oppimispolku
- Datan ja analytiikan oppimispolku
- Palvelumuotoilu omassa työssäni -oppimispolku
- Palveluvastaavan oppimispolku
- Tapahtuman järjestäjän -oppimispolku

Vahvistimme henkilöstön osaamista tekoälyn hyödyntämiseen eri keinoin. Henkilöstöllä oli mahdollisuus osallistua kielikoulutukseen, joka toteutettiin OKM:n hallinnonalan yhteisenä kielikoulutustarjontana.

Esihenkilötyöhön ja johtamiseen liittyvän osaamisen kehittämistä jatkoimme edelleen käymällä yhdessä läpi tavoitejohtamisen toimintatapoja sekä toteuttamalla yhteisiä henkilöstö- ja talousjohtamiseen sekä työnantajatoimintaan liittyviä esihenkilöpäiviä ja esihenkilöiden muita foorumeita tarpeen mukaan. Esihenkilötyön tukena toimii Opetushallituksen intran Meillä esihenkilönä -osio ja Teams-kanava.

Vuonna 2025 esihenkilötyössä panostettiin erityisesti yhteisten uusien toimintatapojen ja toimintakulttuurin kehittämiseen osana Opetushallituksen ja Kotimaisten kielten keskuksen yhdistymistä. Yhdistymisen tueksi toteutimme Kaiku-rahoituksen tukemana muutosvalmennuksen, johon sekä Opetushallituksen että Kotimaisten kielten keskuksen johtajilla, esihenkilöillä ja koko henkilöstöllä oli mahdollisuus osallistua eri vaiheissa. Lisäksi syksyllä esihenkilöitä ja johtajia osallistui hallinnonalan johtamiskulttuurin kehittämisen työpajoihin osana Sivistyshallinto 2030 -hanketta. Kaiku-hanke sisälsi koko henkilöstölle yhteisiä työpajoja sekä ylemmän johdon yhteisiä valmennustilaisuuksia.

Opetushallituksessa vuoden 2024 lopulla päättyneet yhteistoimintaneuvottelut vaikuttivat osaamisen kehittämiseen. Tuotannollisilla ja taloudellisilla perusteilla irtisanotuilla henkilöillä oli oikeus osallistua Opetushallituksen kustantamaan työllistymistä edistävään valmennukseen tai koulutukseen tai hankkia työnantajan kustannuksella koulutus tai valmennus itse.

Työhyvinvoinnin kehittäminen oli edelleen tärkeä teema. Vuonna 2024 aloitettu työterveyshuollon kilpailutus konkretisoitui 1.5.2025, kun uusi työterveyshuollon sopimus astui voimaan. Sopimuksen painopisteenä on erityisesti ennaltaehkäisevä työterveyshuolto ja sen tavoitteena on myös työterveyshuollon kustannusten hillintä.

Jatkoimme vuonna 2024 aloitettua teemaa virkeämmästä ja palautumista tukevasta työpäivästä. Sitä tukivat henkilöstöstä koostuva virkistystyöryhmä ja Palautumisen lähettiläät -verkosto, joista jälkimmäisessä oli mukana myös Kotimaisten kielten

keskus. Lisäksi henkilöstölle järjestettiin palautumista jo työpäivän aikana tukevia liikunnallisia virkistysvartteja vapaaehtoisten ohjaajien avulla. Kalenterikuormitukseen ja kokouskäytäntöihin on pyritty sopimaan konkreettisia pelisääntöjä, jotta palautumista tukevat käytännöt toteutuvat arjessa. Yhteisöllisyyden merkitystä korostettiin ja sitä on toteutettu yksiköissä eri tavoin. Tunnistimme yhdessä, että yhteisöllisyyden kehittämiseen, hybridityöhön liittyviin toimintatapoihin ja esim. kalenterihallinnasta johtuvaan kuormittumiseen tulee edelleen kiinnittää huomiota.

Työhyvinvoinnin osalta työn hallinta, työmäärät sekä työyhteisöjen tai tiimien haasteet olivat edelleen teemoja, jotka näkyivät arjessamme. Sairauspoissaolopäivien määrä laski n.11 % vuodesta 2024, mutta samalla mielenterveyspoissaolojen lukumäärä nousi toiseksi suurimmaksi sairauspoissaolon syyksi (n. 21,4 % kaikista diagnooseista). Työterveyshuollon kustannukset laskivat n. 13 % edellisvuoteen verrattuna.

Koko hallinnonalan henkilöstölle (pl. valtion oppilaitokset) toteutettiin opetus- ja kulttuuriministeriön toimesta Sivistysmalli 2030 -uudistushankkeeseen liittyen muutoskysely lokakuussa 2024 ja 2025. Muutoskysely jäsentyi neljään eri teemaan: resilienssiin yksilön ja tiimin/lähityöyhteisön sekä organisaatiotason näkökulmasta, johtamisen ja Sivistysmalli 2030 -uudistushankkeen näkökulmasta. Vuonna 2025 kyselyyn vastanneiden määrä oli hieman pienempi kuin vuonna 2024 (n=140 vs. n.= 185).

Muutoskyselyn perusteella Opetushallituksen resilienssi on hyvällä tasolla niin yksilö- kuin lähityöyhteisötasolla. Vahvuuksiamme ovat vahva yhteistyö ja ratkaisujen löytäminen yhdessä. Henkilöstö kokee saavuttavansa työn tavoitteet esteistä huolimatta. Johtamisen osalta kyselyn tulokset heikentyivät hieman edellisvuoteen verrattuna (ka. 3,05). Heikoimman arvosanan sai sama osa-alue kuin edellisenä vuonna: johtajillamme ei ole riittävästi aikaa ihmisten johtamiseen.

HenkilöstöBaro toteutettiin keväällä 2025. Kyseessä oli kysymyksiltään täysin uudistettu valtion henkilöstötutkimus, joten se ei ole vertailukelpoinen aiemmin käytössä olleeseen VMBaro-tutkimukseen. Henkilöstön vastausaktiivisuus oli 81,35 %. Kyselyn perusteella (arviointiasteikolla 1–4) vahvuuksiamme ovat esihenkilötyö (3,39) sekä arvostus ja työn merkityksellisyys (3,37). Korkeimmat indeksipisteet saimme omaan työhön (3,31), psykologiseen turvallisuuteen (3,31) sekä johtamiseen (3,10), muutoksenkykyyn (3,10) ja työyhteisöön (3,10). Kyselyn perusteella kehittämiskohteisemmme tunnustettiin organisaatioindeksiin sisältyvät toimintakulttuuri (2,93) sekä innovatiivisuus ja uudistumiskyky (2,75). Vastuullisuusindeksimme jäi tasolle 2,89, joka sekin kuitenkin tulkitaan asteikon mukaisesti olevan hyvällä tasolla.

Uusien tehtävien myötä kielitutkintojen ja kansainvälistymisen tehtävät lisääntyivät. Vuoden 2025 alussa useita aiemmin toimintamallien alajaotelluilla momenteilla olleita henkilötyövuosia siirrettiin toimintamallimomentille. Näitä olivat esim. vähälevikkiset julkaisut, työelämätoimikunnat ja kielitutkintojen kehittäminen.

Mittari	2023 toteutuma (tavoite)	2024 toteutuma (tavoite)	2025 toteutuma (tavoite)
Henkilötyövuodet yhteensä	400	407 (415)	391 (≤389)
Henkilötyövuodet (toimintamenot ilman ulkomaan lehtoreita)	357 (320)	363 (279)	375 (≤269)
Henkilötyövuodet (toimintamenot: ulkomaan lehtorit)	12,6	12,3	10,2
- Henkilötyövuodet (toimintamenoista nettoutettavat)	-90	-96 (-97)	- 108 (≤100)
Henkilötyövuodet (muut momentit)	43	44 (39)	16 (≤35)
Sairauspoissaolot /pv/htv)	7,1 (6,0)	7,0 (5,5)	6,3
Työtyytyväisyysindeksi (VMBaro) (arviointiasteikko 1-5)	3,7 (3,6)	- (3,70)	-
HenkilöstöBaro (arviointiasteikko 1-4)	-	-	3,11
Tilat (tilatehokkuus m2/hlö)	15,4 (15,5)	8,7 (10,0)	8,7 (10,0)

Taulukko 26. Opetushallituksen henkilöstövoimavarat ja toimitilatehokkuus.

Kaikilla kolmella Opetushallituksen (sis. erillisyksiköt) virkapaikkakunnalla (Helsinki, Tampere, Jyväskylä) on ollut käynnissä yhteiskäyttöisten toimitilojen kehittämishankkeet yhteistyössä Senaatin kanssa. Avasimme Hakaniemenranta 6:ssa sijaitsevat toimitilat yhteiskäyttöön Kotimaisten kielten keskuksen kanssa elokuussa 2025 osana valmistautumista virastojen yhdistymiseen. Lisäksi luovuimme vuoden lopussa n. 500 toimistoneliöstä yhteistoimintaneuvottelujen yhtenä toimenpiteenä.

Olemme osallistuneet tiiviisti Rauhankatu 17- hankkeen suunnitteluun yhdessä muiden hankkeeseen osallistuvien virastojen kanssa. Tavoitteena on muuttaa uusiin toimitiloihin vuoden 2028 lopussa. Osana hanketta Senaatti toteutti Fiksu työ -kyselyn syksyllä 2025. Sen tulosten perusteella nykyisten toimitilojemme vahvuuksia ovat digitaalinen työympäristö toimistotiloissa sekä hybridityön tuomat mahdollisuudet työskennellä itselle sopivimmilla tavoilla. Henkilöstö kokee myös yhteenkuuluvuutta tekemisen paikasta riippumatta. Hybridityöskentely on tuonut myös haasteita: tärkeimpiä kehittämiskohteita kyselyn perusteella ovat yhteiseen fyysiseen tilankäyttöön liittyvien häiriötekijöiden minimointi, spontaanien kohtaamisten ja yhteenkuuluvuuden toteuttaminen työn arjessa ja ajantasaiseen tiedonsaantiin ja töiden organisointiin liittyvät käytännöt.

1.6. Tilinpäätösanalyysi

Tilinpäätösanalyysi laskelmineen kattaa koko Opetushallituksen kirjanpitoyksikön, sisältäen myös valtion oppilaitokset.

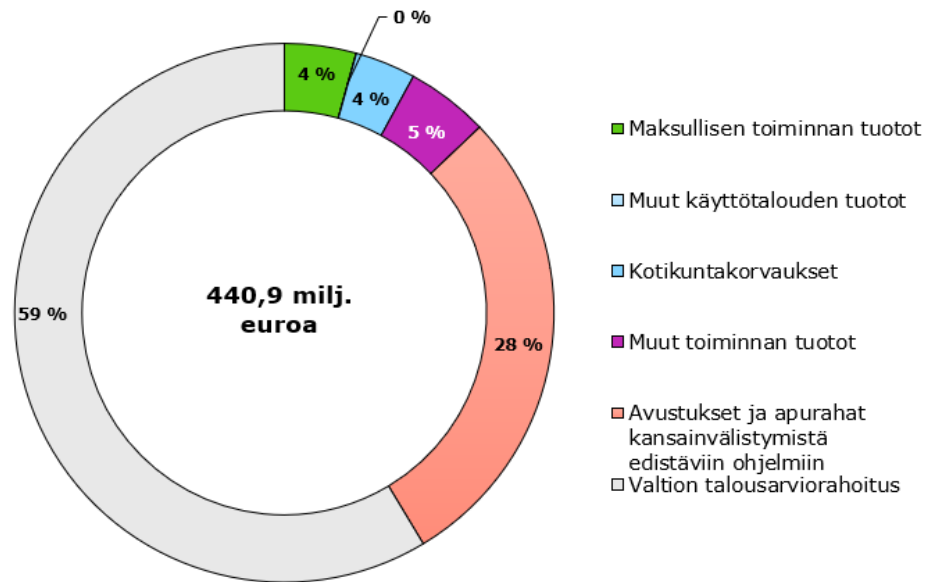
1.6.1. Rahoituksen rakenne

Opetushallituksen kirjanpitoyksikön kokonaistalous vuonna 2024 oli yhteensä 440,9 milj. euroa. Talousarvion kautta kirjanpitoyksiköllä oli käytössään määrärahoja 384,04 (edellisenä vuonna 287,1) milj. euroa. Tämä sisältää budjetointimuutoksessa talousarvioon siirtyneet EU:n, Pohjoismaiden ministerineuvoston ja muiden rahoittamat kansainvälistymistä edistävät ohjelmat (apurahat ja avustukset) 125,6 milj. euroa. Vastaa- vat rahoittajien tulot ovat talousarviossa tuloarviona 12.29.50. Vuodelta 2024 siirtyi siirtomäärärahoja 57,3 milj. euroa. Määrärahoihin ei ole laskettu mukaan arvonlisäveromomentteja. Valtion yleissivistävien oppilaitosten toimintaan saatiin kotikuntakorvauksia 16,4 milj. euroa. Maksullisesta toiminnasta ja sen muutoksista on raportoitu luvussa 1.4.3.

Muut toiminnan tuotot sisältävät yhteistoiminnan kustannusten korvaukset sekä koko yhteisrahoitteisen toiminnan. Muista toiminnan tuotoista on eliminoitu Opetushallituksen sisäinen palvelusopimus. Aiemmin laskelmassa Muut toiminnan tuotot -rivillä esitetyt vuokrat ja käyttökorvaukset sisältyvät nyt riveille Maksullisen toiminnan tuotot. Näyttötavan muutos johtuu Valtiokonttorin tekemästä muutoksesta liikekirjanpidon tilikarttaan. Vertailuvuosien tiedot on muutettu vastaamaan raportointivuotta. Talousarviorahoitusta oli kaikkiaan 87,1 prosenttia, josta avustukset ja apurahat kansainvälistymistä edistäviin ohjelmiin oli 32,1 prosenttia (EU, PMN ja kotikunta). Siirtotalouden menoja Opetushallitus maksoi 191,7 milj. euroa (sisältää palautukset ja takaisinlaskutukset) eli oli noin 43 prosenttia koko taloudesta.

Rahoituksen rakenne (kpy) milj. euroa	2025	2024	2023	Muutos 2024- 2025	Muutos %
Maksullisen toiminnan tuotot	18,90	14,80	17,67	4,10	27,70
Muut käyttötalouden tuotot	0,10	0,10		0,10	100,00
EU-rahoitus		53,46	49,33	-53,46	
PMN ja muut ulkomaat		5,53	5,50	-5,53	
Kotikuntakorvaukset	16,04	14,91	13,92	1,13	7,61
Muut toiminnan tuotot *	21,82	22,08	20,44	-0,26	-1,19
Avustukset ja apurahat kansainvälistymistä edistäviin ohjelmiin	125,60			125,60	100,00
Valtion talousarviorahoitus	258,44	287,09	308,59	-28,65	-9,98
Yhteensä	440,90	397,86	415,45	43,04	10,82

Taulukko 27. Opetushallituksen (kirjanpitoyksikön) rahoituksen rakenteen muutos.

Kuva 6. Opetushallituksen (kirjanpitoyksikön) rahoitus vuonna 2025.

1.6.2. Talousarvion toteutuminen

Opetushallitukselle myönnettiin vuoden 2025 valtion talousarviossa n. 339,8 milj. euroa sisältäen arvonlisäveromenojen osuuden n. 13,0 milj. euroa ja EU:n, Pohjoismaiden ministerineuvoston ja muiden rahoittamat kansainvälistymistä edistävät ohjelmat 125,6 milj. euroa. Tämän lisäksi tilikaudella oli käytettävissä edellisiltä vuosilta siirtyneitä määrärahoja n. 57,3 milj. euroa (14,4 % määrärahoista). Tilikauden menoihin oli käytettävissä yhteensä 397,1 milj. euroa, joista siirtomäärärahoja oli 343,0 milj. euroa (246,3 milj. euroa vuonna 2024).

Siirtomäärärahojen kokonaiskäyttö oli 272,9 milj. euroa (vuonna 2024 184,7 milj. euroa). Siirtomäärärahakanta kasvoi edellisvuodesta 12,6 milj. euroa ja kokonaiskäyttö kasvoi 88,2 milj. euroa. Vuodelle 2026 siirtyi yhteensä 69,8 milj. euroa. Tästä Opetushallituksen yhteydessä toimivien viranomaisten toimintamenojen osuus on yhteensä 33,7 prosenttia.

Vuonna 2025 käytettävissä oli arviomäärärahoja 35,2 milj. euroa (50,3 milj. euroa) ja kiinteitä määrärahoja 5,9 milj. euroa (6,4 milj. euroa). Käyttämättä jäi reilu 110 000 euroa. Kiinteät ja arviomäärärahat jaettiin vuoden aikana pääosin valtionavustuksina.

Peruutettuja siirrettyjä määrärahoja oli neljä. Nämä olivat yhteensä reilut 215 000 euroa.

Opetushallitus virastolla oli vuoden 2025 talousarviossa osoitettuja toimintamenoja käytettävissään 31,4 milj. euroa ja lisäksi siirtyneitä määrärahoja 9,0 milj. euroa eli

yhteensä 40,4 milj. euroa. Vuoden 2025 talousarviosta alkaen Opetushallituksen toimintamenosta 29.01.02. eriytettiin avustukset ja muut menot momentille 29.01.31. Opetushallituksen toimintamenojen ja uuden momentin 29.01.31. Eräät Opetushallituksen menot ja avustukset -rakenne on parhaiten nähtävissä tilinpäätöslitteellä Talousarvion toteutumalaskelma.

Opetushallituksen toimintamenoista siirtyi 8,1 milj. euroa vuodelle 2026. Perustoimintaan tarkoitettuja toimintamenoja siirtyi 7,5 milj. euroa. Valtion oppilaitosten toimintamenojen kokonaiskäyttö oli 49,6 milj. euroa (edellisenä vuonna 54,9 milj. euroa). Tämä alitti 3,8 milj. eurolla vuotuisen talousarviomäärärahan, jolloin oppilaitosten siirtomäärärahakanta kasvoi vastaavalla summalla. Vuodelle 2026 siirtyi 11,5 milj. euroa.

1.6.3. Tuotto- ja kululaskelma

Toiminnan tuotot

Opetushallitus kirjanpitoyksikön toiminnan tuotot olivat vuonna 2025 yhteensä 40,8 milj. euroa. Kasvua edelliseen vuoteen oli 3,6 milj. euroa (9,5 %). Toiminnan tuotoista maksullisen toiminnan tuottoja oli 46,5 % (18,9 milj. euroa), josta julkisoikeudellisen toiminnan tuotot olivat 9,9 milj. euroa. Nousuun vaikutti oleellisesti se, että Opetushallitus on tammikuusta 2025 alkaen perinyt 100 euron opiskelijavalintojen hakemusmaksun kaikilta muilta kuin EU- ja ETA-alueen kansalaisilta tai heihin rinnastettavilta henkilöiltä korkeakoulujen tutkintoon johtavaan koulutukseen hakeutumisen yhteydessä. Aiemmin laskelmissa omalla rivillään esitetyt vuokrat ja käyttökorvaukset sisältyvät nyt maksullisen toiminnan tuottoihin. Näyttötavan muutos johtuu Valtiokonttorin tekemästä muutoksesta liikekirjanpidon tilikarttaan. Vertailuvuosien tiedot on muutettu vastaamaan raportointivuotta. Muutoksen vaikutus maksullisen toiminnan tuottoihin on ollut vajaa 0,8 milj. euroa molempina vuosina. Opetushallitus virasto maksullisen liiketoiminnan volyymi oli noin 9,9 milj. euroa ja julkisoikeudellisen volyymi 5,4 milj. euroa.

Muut toiminnan tuotot olivat 21,8 milj. euroa. Nousua edelliseen vuoteen verrattuna oli vain vajaa 0,2 milj. euroa. Tuotot kertyivät pääosin yhteistoiminnan kustannusten korvauksista (9,4 milj. euroa) ja yhteisrahoitteisesta toiminnasta (11,3 milj. euroa). Opetushallitus virastolle yhteistoiminnan kustannusten korvauksista (2,6 milj. euroa) ja yhteisrahoitteisesta toiminnasta (10,9 milj. euroa) kertyi yhteensä tuloja 13,5 milj. euroa.

Toiminnan kulut

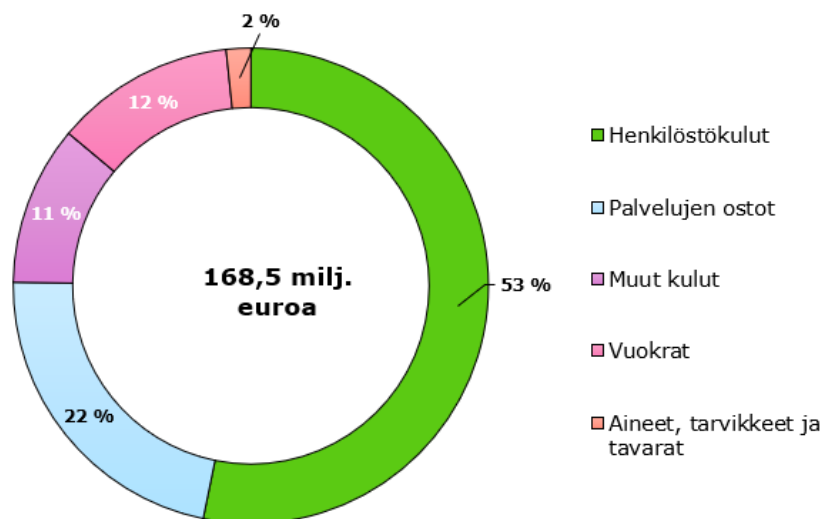
Koko kirjanpitoyksikön toiminnan kulut olivat tilinpäätösvuonna yhteensä 168,5 milj. euroa. Toiminnan kuluista 53,2 prosenttia muodostui henkilöstökuluista. Tämä oli 89,7 milj. euroa. Henkilöstökulujen määrä vähentyi 1,3 milj. euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Opetushallituksen henkilöstökulujen (virasto, sisältäen erillisyyksiköt) osuus on 42,4 milj. euroa ja Valteri-koulun osuus 26,0 milj. euroa.

Palvelujen ostot olivat toiseksi suurin kuluerä 22,0 prosentin osuudella (37,1 milj. euroa). Palveluostojen määrä laski 0,9 milj. euroa. Tästä Opetushallituksen (virasto, sisältäen erillisyyksiköt) osuus on vajaa 29 milj. euroa. Erilaisiin vuokramenoihin käytettiin

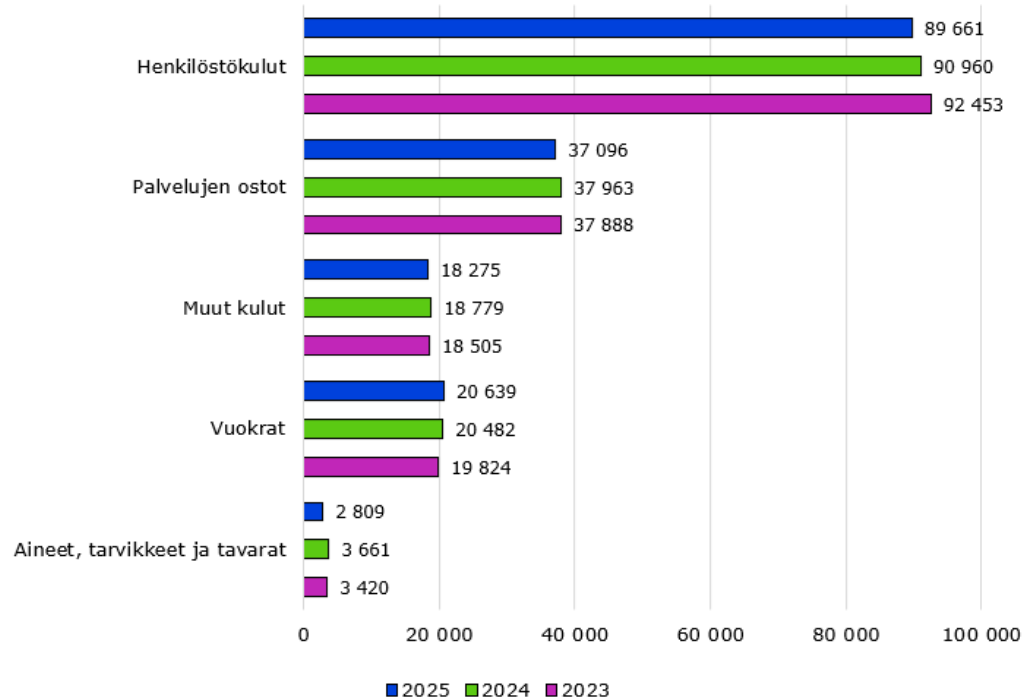
12,3 prosenttia kuluista, yht. 20,6 milj. euroa. Palvelujen ostoista ja vuokratkuluista on eliminoitu Opetushallituksen sisäisen palvelusopimuksen vaikutus. Muut kulut, 18,3 milj. euroa sisältää Kopiosto ry:n ja APFI ry:n käyttökorvausmaksut (14,7 milj. euroa).

Toiminnan kulut (1 000 euroa)	2025	2024	2023	Muutos 2024-2025	Muutos %
Henkilöstökulut	89 661	90 960	92 453	-1 298	-1,4
Palvelujen ostot	37 096	37 963	37 888	-867	-2,3
Muut kulut	18 275	18 779	18 505	-505	-2,7
Vuokrat	20 639	20 482	19 824	157	0,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	2 809	3 661	3 420	-852	-23,3
Yhteensä	168 480	171 845	172 090	-3 365	-2,0

Taulukko 28. Opetushallitus-kirjanpitoyksikön toiminnan kulut vuosina 2023–2025.

Kuva 7. Opetushallitus-kirjanpitoyksikön kulujen jakauma vuonna 2025.

Kuva 8. Opetushallitus-kirjanpitoyksikön toiminnan kulujen jakauma vuosina 2023–2025 (milj. euroa).

Rahoitustuotot, siirtotalouden tuotot ja kulut

Rahoitustuotot (1,4 milj. euroa) koostuvat pääosin saldolistien pankkitilien koroista ja avustusten takaisinperintöjen koroista. Siirtotalouden tuotot olivat vuonna 2025 yhteensä 132,3 milj. euroa. Nousua edelliseen vuoteen oli 58,4 milj. euroa. Tuotot paikallishallinnolta, 16,0 milj. euroa, koostuivat suurimmaksi osaksi valtion oppilaitoksille maksetuista oppilaiden kotikuntakorvauksista. Tuotot EU:n toimielimiltä ja muilta elimiltä, 106,3 milj. euroa (nousua 52,9 milj. euroa), koostuu Erasmus+ ja European Solidarity Corps (ESC) -apurahaohjelmien sekä Euroopan unionin muihin ohjelmiin saatavasta rahoituksesta. Muut siirtotalouden tuotot ulkomailta, 9,8 milj. euroa, koostuu PMN:n myöntämästä rahoituksesta. Opetushallitus maksoi valtionavustuksia ja apurahoja vuonna 2025 yhteensä 193,5 milj. euroa (nousua 28,4 milj. euroa). Siirtotalouden tuottojen ja kulujen iso nousu edelliseen vuoteen verrattuna johtuu siitä, että kansainvälistymistä edistävien ohjelmien avustusten ja apurahojen budjetointimenettelyn muutoksen yhteydessä maksupäätösperuste muuttui myöntöpäätösperusteeksi. Tällöin näiden siirtomenojen kohdentamisperusteena on valtionavun myöntöpäätöksen tekeminen. Valtionavustusten omaehtoisia palautuksia oli yhteisummaltaan 6,0 milj. euroa. Vuonna 2025 ei ollut takaisinperintöjä. Kansainvälisten ohjelmien apurahapalautuksia eri pankkitileille kertyi 2,5 milj. euroa.

1.6.4. Tase

Opetushallitus kirjanpitoyksikön taseen loppusumma vuonna 2025 oli 59,9 milj. euroa. Tämä on 11,3 milj. euroa enemmän kuin vuonna 2024. Muissa pitkävaikutteisissa menoissa on Opetushallituksen itse valmistetut ja teetetyt tietojärjestelmät (0,8 milj. euroa). Käyttöomaisuuden muut isommat erät olivat rakennukset (0,6 milj. euroa) ja koneet ja laitteet (0,5 milj. euroa).

Vaihto-omaisuus, 0,5 milj. euroa, muodostuu pääosin Opetushallituksen kustantamista oppikirjoista ja muista koulutusmateriaaleista.

Lyhytaikaiset saamiset olivat yhteensä 33,6 milj. euroa. Edellisenä vuonna lyhytaikaiset saamiset olivat 5,2 milj. euroa. Myyntisaamiset laskivat hieman edelliseen vuoteen verrattuna (0,3 milj. euroa) ollen yhteensä 2,2 milj. euroa. Siirtosaamiset olivat yhteensä 29,7 milj. euroa. Tämä on 29,5 milj. euroa enemmän kuin vuonna 2024. Tähän vaikutti pääasiallisesti myöntöpäätösperusteisten avustusten ja apurahojen sekä eri projektien tuloutukset. Rahat, pankkisaamiset ja muut rahoitusvarat olivat vuonna 2025 yhteensä 23,8 milj. euroa. Muut pankkitilit, 18,4 milj. euroa, koostuu Opetushallituksen ns. saldollisista pankkitileistä, joilta maksetaan EU-rahoitteisiin apurahaohjelmiin sekä PMN:n ohjelmiin liittyviä apurahoja ja avustuksia. Muut rahat ja pankkisaamiset, 5,4 milj. euroa, koostuu pääosin Valteri-koulun Skillan toimipisteen rahastoiduista testamentteilla saadusta varoista (5,0 milj. euroa). Valteri-koulujen Onervan, Mikaelin ja Ruskiksen toimipisteillä oli pienempiä rahastoituja varoja yhteensä lähes 0,4 milj. euroa.

Muita pitkäaikaisia velkoja on 20,3 milj. euroa. Tämä on lähes 15,0 milj. euroa enemmän kuin edellisenä vuonna. Edellisenä vuonna pitkäaikaisissa veloissa esitettiin pitkäaikaiset ennakkomaksut. Nyt muihin pitkäaikaisiin velkoihin on kirjattu myöntöpäätösperusteiset (20,0 milj. euroa) avustukset ja apurahat, joiden maksuaika on vuonna 2027 tai myöhemmin. Valtion yhteisen va-järjestelmän kautta kirjanpitoon tulleista siirtotalouden kuluista jaksotettiin pitkäaikaisiin velkoihin 0,4 milj. euroa.

Lyhytaikaiset velat olivat tilikauden päätyessä yhteensä 60,9 milj. euroa. Saadut ennakot, 18,4 milj. euroa, koostuu pääosin saatuihin ennakoihin kirjatusta EU- ja PMN- rahoitteisten apurahaohjelmien ja eri projektien rahoituksesta. Siirtovelat, 13,5 milj. euroa, koostuu pääosin koko kirjanpitoyksikön lomapalkkavelasta (13,4 milj. euroa). Muut lyhytaikaiset velat olivat 19,5 milj. euroa (vuonna 2024 vajaa 6,2 milj. euroa). Suurin osa lyhytaikaisista veloista on siirtotalouden vastikkeettomia velkoja. Valtion yhteisen va-järjestelmän kautta kirjanpitoon tulleita siirtotalouden kuluihin liittyviä velkoja oli 6,4 milj. euroa. Siirtotalouden vastikkeettomiin kuluihin liittyviin velkoihin (11,9 milj. euroa) on kirjattu tilinpäätösvootta seuraavan vuoden aikana maksettavat myöntöpäätösperusteiset avustukset ja apurahat.

1.7. Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Opetushallituksen johto vastaa talousarvioasetuksen 69 §:n mukaan siitä, että virastossa toteutetaan sen talouden ja toiminnan laajuuteen ja sisältöön sekä niihin liittyviin riskeihin nähden asianmukaiset menettelyt, jotka varmistavat viraston talouden ja toiminnan laillisuuden ja tuloksellisuuden, viraston hallinnassa olevien varojen ja

omaisuuden turvaamisen, viraston vastattavana ja välitettävänä olevien varojen hoidon sekä viraston johtamisen ja ulkoisen ohjauksen edellyttämät oikeat ja riittävät tiedot viraston taloudesta ja toiminnasta. Opetushallituksen yhteydessä toimivien erillisyksiköiden johto vastaa siitä, että sisäinen valvonta on asianmukaisesti järjestetty erillisyksikön omassa toiminnassa sekä toiminnassa, josta erillisyksikkö vastaa.

Opetushallituksen ja erillisyksiköiden johto on arvioinut sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan nykytilaa sekä kehittämistarpeita. Arvioinnissa on hyödynnetty vuoden 2025 riskiarviointia sekä Opetushallituksen ja erillisyksiköiden johdolle ja henkilöstölle teetettyä kyselyä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilasta, joka perustuu valtiovarain controller -toiminnon suosituksen mukaiseen sisäisen valvonnan arviointikehikkoon. Lisäksi sisäisen valvonnan tilan arvioinnissa on hyödynnetty ulkoisen ja sisäisen tarkastuksen raportteja sekä muuta käytössä olevaa arviointimateriaalia.

Opetushallituksen riskienhallinta on jatkuvasti kehittyvä prosessi ja riskienhallinta on tiivis osa viraston johtamisjärjestelmää ja asioiden valmistelua. Riskienhallintaa toteutetaan Opetushallituksen riskienhallintapolitiikan mukaisesti. Vuoden 2025 riskiarviointien perusteella Opetushallituksen keskeiset strategiset riskit liittyvät talouteen ja rahoituksen riittävyyteen, henkilöstöön ja henkilöstösuunnitteluun sekä organisaation monisuuteen.

Keskeinen riski Opetushallituksen toimintaedellytyksille liittyy edelleen rahoituksen kehitykseen ja erityisesti perustoiminnan vajaan rahoitustasoon tulevissa kehityksissä. Samalla Opetushallituksen vastuut, tehtävät ja odotukset ovat laajentuneet ja kirjanpitoyksikkö monimuotoistunut. Vuoden 2026 alussa aloitti uudistunut Opetushallitus, kun osana Sivistyshallinto 2030 -uudistusta Kotimaisten kielten keskus ja Opetushallitus yhdistyivät yhdeksi virastoksi. Henkilöstöön liittyvät riskit on tunnistettu jo aikaisempina vuosina ja kapeneva talouden liikkumavara korostaa entistä enemmän strategisen henkilöstöjohtamisen merkitystä.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan henkilöstökyselyn perusteella sisäinen valvonta on Opetushallituksessa ja erillisyksiköissä hyvällä tasolla ja kaikkien sisäisen valvonnan osatekijöiden nähdään olevan asianmukaisesti järjestetty. Aiempien vuosien tavoin COSO-mallin mukaisesta sisäisen valvonnan viidestä osa-alueesta valvontatoimenpiteiden nähdään olevan parhaalla tasolla. Valvontatoimenpiteiden osalta Opetushallituksen ja erillisyksiköiden vahvuuksiksi tunnistettiin muun muassa hallinnollisten ohjeiden ja toimintatapojen noudattaminen, määrärahojen seuranta, esteellisyyksien tunnistaminen sekä ICT:n, tietosuojan ja tietoturvan valvontaprosessit.

Ohjausympäristön osalta vahvuutena nähdään hyvän hallinnon periaatteiden ja hyvän virkamiesetiikan toteutuminen sekä riskien arvioinnissa tavoitteiden määrittely ja niiden linkittyminen riskienhallintaan. Strategisten tavoitteiden ja toiminnan johtamista on kehitetty viime vuosina ottamalla käyttöön tavoitejohtamisen malli. Tavoitejohtamisen malli auttaa organisaatiota viemään strategiaa arkeen ja muuttamaan sen konkreettiseksi tekemiseksi sekä läpinäkyviksi tuloksiksi.

Ohjausympäristön osalta tunnistetut kehittämiskohteet liittyvät henkilöstön osaamis- ja resurssitarpeiden määrittelyyn, kannustavaan keskusteluilmapiiriin sekä resurssien ja tehtävien yhteensovittamiseen sekä riskienarvioinnissa sisäisen toimintaympäristön analyysiin. Osaamis- ja resurssitarpeiden määrittely ja ennakointi ovat tärkeitä elementtejä organisaation tuloksellisen ja tehokkaan toiminnan kannalta. Vuonna 2025 otettiin käyttöön uusi strategisen henkilöstösuunnittelun toimintamalli, jonka tavoitteena on kytkeä henkilöstösuunnittelu yhä tiiviimmin osaksi talouden ja toiminnan suunnittelua, jotta henkilöstöresurssit pystytään suunnittelemaan jatkossa yhä systemaattisemmin ja pystytään varautumaan paremmin toimintaympäristön muutoksiin.

Tiedon ja viestinnän osalta vahvuutena nähdään mm. toimiva vuorovaikutus sidosryhmien kanssa ja seurantatoimenpiteiden osalta ulkoisten arviointien asianmukainen käsittely. Kehityskohteiksi tunnistettiin toiminnan tuottavuutta, taloudellisuutta ja kustannusvastaavuutta koskevan tiedon saanti sekä riittävät menettelyt, joilla henkilöstön näkemykset saadaan johdon käyttöön.

Arviointien perusteella Opetushallituksen ja erillisyyksiköiden sisäinen valvonta ja siihen liittyvä riskienhallinta on toiminnan laajuuteen nähden asianmukaisesti järjestetty. Käytössä olevat menettelyt antavat kohtuullisen varmuuden sisäisen valvonnan toimivuudesta.

Kunkin valtion oppilaitoksen johto vastaa oman oppilaitoksensa osalta sisäisen valvonnan toimivuudesta ja on toteuttanut sisäisen valvonnan tilan arvioinnin arviointikehikon mukaisesti. Oppilaitoskohtaiset sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausumat esitetään oppilaitosten tuloksellisuusraporteissa.

1.8. Arviointien tulokset

Vuonna 2025 Opetushallituksessa toteutettiin Erasmus+ -ohjelmahallinnon sisäinen tarkastus, controller-toiminnon tarkastus palkkahallintoon sekä muita tarkastuksia ja valvontatoimia EU-rahoitteiseen toimintaan liittyen. Lisäksi vuonna 2025 toteutettiin laaja koko organisaation läpileikkaava pilariarviointi.

Pilariarviointi on Euroopan komission laaja arviointimenettely, jonka tavoitteena on varmentaa, että arviointimenettelyyn hakeutuneen organisaation sisäiset kontrollit, säännöt ja menettelytavat täyttävät EU:n taloussäädösten mukaiset vaatimukset ja organisaatio on kyvykäs toimimaan EU:n epäsuoran hallinnoinnin toimeksisaajana.

Opetushallitus jätti hakemuksen pilariarvioinnin aloittamiseksi EU:n komissiolle 22.5.2023 ja myönteinen päätös pilariarvioinnin käynnistämisestä saatiin komissiolta 4.3.2025. Arviointi kattoi seuraavat keskeiset osa-alueet: sisäinen valvonta, kirjanpito, ulkoinen tarkastus, avustukset, hankinnat, varojen saajia koskevien tietojen julkaiseminen, sulkeminen rahoituksen ulkopuolelle ja henkilötietojen suojaaminen. Tarkastus toteutettiin ja tarkastuksen loppuraportti toimitettiin Euroopan komissiolle käsiteltäväksi

syksyn 2025 aikana. Prosessi on tilinpäätöshetkellä vielä kesken, mutta loppuraportin arvion mukaan OPH:n prosessit ja toimintatavat vastaavat komission vaatimuksiin ja OPH:lla on hyvät valmiudet toimia pilariarvioituna organisaationa. Pilariarviointiprosessin läpäiseminen on yksi Opetushallituksen tulossopimuksen tavoitteista ja hyväksytyn pilariarvioinnin statuksella on Opetushallitukselle suuri strateginen merkitys.

Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen toimintaan kohdistetuista arvioinneista on kerrottu toimintakertomuksen luvussa 1.4.3.

1.9. Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä

1.9.1. Virheitä ja väärinkäytöksiä koskevat yhteenvetotiedot

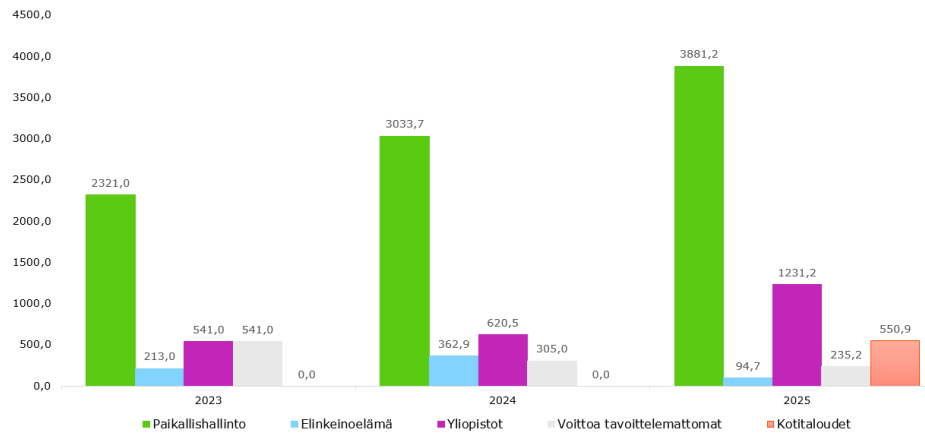
Opetushallituksen myönnettyjen rahoitusten käytössä ei vuonna 2025 havaittu väärinkäytöksiä. Vuonna 2025 tehtiin VTV:lle yksi väärinkäyttöilmoitus koskien virkamiehen toimintaa. Ilmoitus liittyi OPH:n tilojen ja työvälineiden käyttöön vastoin työnantajan ohjeita.

Opetushallitus aloitti syksyllä 2024 kohdennetun tarkastuksen yleisavustusta saaneen yhdistyksen toimintaan yhdistyksen hallinnossa ja avustuksen hallinnoinnissa ilmenneiden merkittävien puutteiden vuoksi. Tarkastus saatiin päätökseen kesällä 2025. Tarkastus ei tuonut ilmi taloudellisia väärinkäytöksiä. Hallinnollisten puutteiden korjaamiseen Opetushallitus antoi ohjausta saatteella, että toistuessaan ne saattavat johtaa avustuksen takaisinperintään.

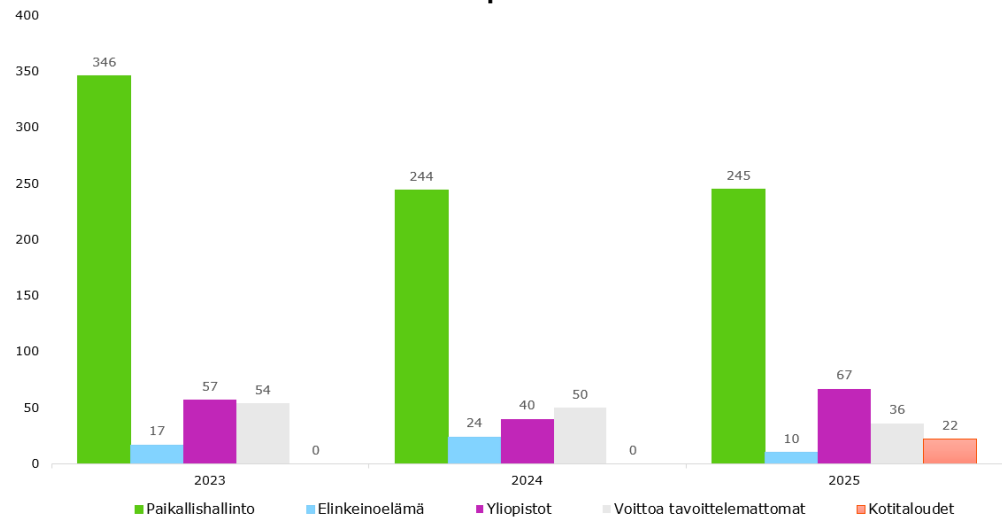
1.9.2. Takaisinperintää koskevat yhteenvetotiedot

Valtionavustusten takaisinperintäpäätöksiä ei ole ollut vuosina 2023–2025.

Omaehtoisia palautuksia kertyi vuonna 2025 Opetushallitukseen yhteensä 380 kpl, yhteissummaltaan 6,0 milj. euroa korkoineen. Näistä Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen osuus oli 129 kpl ja 4,1 milj. euroa. Omaehtoisten palautusten perusteena on ollut pääasiassa käyttämätön avustus.

Kuva 9. Valtionavustusten omaehtoiset palautukset euroina vuosina 2023–2025.

Kuva 10. Valtionavustusten omaehtoiset palautusmäärät vuosina 2023–2025.

Opetushallitus-viraston maksamat kansainväliset apurahat kohdistuivat pääasiassa liikku-
kuvuus- ja koulutusyhteistyöhankkeisiin. Apurahojen käyttämättä jääneen osan lasku-
tuksia tehtiin 228 kpl, yhteissummaltaan 2,5 milj. euroa.

2. Talousarvion toteutumalaskelma

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi		Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2025	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %
11.	VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT	1 167 205,20	1 295 591	1 295 591,05	0,00	100
11.04.01.	Arvonlisävero	1 167 205,20	1 295 591	1 295 591,05	0,00	100
12.	SEKALAISET TULOT	8 361 931,30	132 148 160	125 545 087,64	-6 603 072,13	95
12.29.50.	Rahoitusosuudet Opetushallituksen toimeenpanemiin ohjelmiin	-	125 600 000	118 996 927,87	-6 603 072,13	95
12.29.99.	Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan muut tulot	4 300 982,82	6 315 238	6 315 237,82	0,00	100
12.39.04.	Siirrettyjen määrärahojen peruutukset	4 059 334,73	215 059	215 059,46	0,00	100
12.39.10.	Muut sekalaiset tulot	1 613,75	17 862	17 862,49	0,00	100
Tuloarviotilit yhteensä		9 529 136,50	133 443 751	126 840 678,69	-6 603 072,13	95

Päälukokan, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi		Määrärahajaji	Tilinpäätös 2024	Talousarvio 2025 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2025 määrärahojen käyttö vuonna 2025	siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2025	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
									Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2025	Käyttö vuonna 2025 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
23.	VALTIONEUVOSTON KANSLIA	-	24 120,00	13 587	13 587,17	-	13 587,17	0,00	-	13 587,17	13 587,17	-
23.01.03.	Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkamenot	Siirtomääräraha 2 v.	-	13 587	13 587,17	-	13 587,17	0,00	-	13 587,17	13 587,17	-
	23.01.03.1. Euroopan unionin kansallisten asiantuntijoiden palkkaus- ja muut menot	-	-	13 587	13 587,17	-	13 587,17	0,00	-	13 587,17	13 587,17	-
23.01.29.	Arvonlisäveromenot	Arviomääräraha	24 120,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
28.	VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA	-	22 183,64	12 752	12 752,18	-	12 752,18	0,00	27 960,99	27 960,99	27 960,99	-
28.01.29.	Valtiovarainministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot	Arviomääräraha	22 183,64	5 552	5 552,18	-	5 552,18	0,00	-	-	-	-
28.60.02.	Erikseen budjetoidut henkilöstömenot	Arviomääräraha	-	7 200	7 200,00	-	7 200,00	0,00	-	-	-	-
28.70.01.	Julkisen hallinnon ICT:n ohjaus ja kehittäminen	Siirtomääräraha 3 v.	-	-	-	-	-	-	27 960,99	27 960,99	27 960,99	0,00
29.	OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN HALLINNONALA	-	229 474 466,30	339 754 758	281 924 776,42	57 719 461,27	339 644 237,69	110 520,42	57 245 694,46	342 924 694,46	272 860 555,20	69 849 082,64
29.01.01.	Opetus- ja kulttuuriministeriön toimintamenot (nettob)	Siirtomääräraha 2 v.	-	-	-	-	-	-	60 000,00	60 000,00	60 000,00	0,00
	29.01.01.2. Kehittämishankkeiden rahoittaminen (EK) (enintään)	-	-	-	-	-	-	-	60 000,00	60 000,00	60 000,00	0,00
29.01.02.	Opetushallituksen toimintamenot (nettob)	Siirtomääräraha 2 v.	62 354 000,00	31 436 000	23 301 641,70	8 134 358,30	31 436 000,00	0,00	9 004 850,61	40 440 850,61	32 306 492,31	8 134 358,30
	29.01.02.01. Opetushallituksen toimintamenot	-	24 924 000,00	29 746 000	22 237 960,49	7 508 039,51	29 746 000,00	0,00	5 711 104,91	35 457 104,91	27 949 065,40	7 508 039,51
	29.01.02.02. Ruotsinkielisen ja muun vähälevikkisen oppimateriaalimyyntiin liikelatoudellisten suoritteiden hintojen alentaminen (EK) (enintään)	-	20 762 000,00	620 000	194 897,05	425 102,95	620 000,00	0,00	2 811 335,98	3 431 335,98	3 006 233,03	425 102,95
	29.01.02.02.01. Ruotsinkielisen ja muun vähälevikkisen oppimateriaalimyyntiin liikelatoudellisten suoritteiden hintojen alentaminen (EK) (enintään)	-	620 000,00	-	-	-	-	-	0,00	0,00	0,00	0,00

	29.01.02.02.02. Avustukset vähälevikkisen ruotsinkielisen oppimateriaalin tuottamiseen (EK) (enintään)	-	780 000,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	29.01.02.02.03. Avustus saamelaiskäräjiille saamenkielisen oppimateriaalin tuottamiseen (EK)	-	800 000,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	29.01.02.02.04. Opetustoimen ja varhaiskasvatuksen henkilöstökoulutuksesta aiheutuvien menojen ja avustusten maksaminen (EK) (enintään)	-	10 556 000,00	-	-	-	-	0,00	0,00	-	0,00	0,00
	29.01.02.02.05. Kielitutkintojen kehittäminen ja toimeenpano, auktorisoitujen kääntäjien koulutus ja tutkintojen kehittäminen sekä oikeustulkikireksterin kehittäminen ja ylläpito (EK)	-	524 000,00	-	-	-	-	37 822,38	37 822,38	37 822,38	0,00	0,00
	29.01.02.02.06. Suomalaisen koulutuksen tunnettuuden ja yhteistyön edistäminen (47 htv) (EK)	-	1 600 000,00	-	-	-	-	295 384,19	295 384,19	295 384,19	0,00	0,00
	29.01.02.02.07. Opiskelija-, harjoittelija-, opettaja-, nuoriso- ja asiantuntijavaihto sekä virkamiesvaihtoon myönnettävät stipendit, apurahat ja avustukset (EK)	-	2 870 000,00	-	-	-	-	1 809 735,87	1 809 735,87	1 809 735,87	0,00	0,00
	29.01.02.02.08. EU:n ja Pohjoismaiden ministerineuvoston rahoittamien hankkeiden ja ohjelmien kansallinen rahoitus, monenkeskinen ja kahdensivulinen yhteistyö, korkeakoulutus (EK) (enintään)	-	2 842 000,00	-	-	-	-	605 353,29	605 353,29	605 353,29	0,00	0,00
	29.01.02.02.09. European Solidarity Corps - kansallinen vastinrahoitus (KPY)	-	170 000,00	-	-	-	-	63 040,25	63 040,25	63 040,25	0,00	0,00
	29.01.02.03. European Solidarity Corps - kansallinen vastinrahoitus (KPY)	-	14 677 000,00	170 000	79 407,38	90 592,62	170 000,00	0,00	23 680,90	193 680,90	103 088,28	90 592,62
	29.01.02.04. Koulutusvientä edistävien hankkeiden valmistelu ja markkinointi sekä Education Finland -ohjelman toimeenpano (EK) (enintään)	-	500 000,00	500 000	389 376,78	110 623,22	500 000,00	0,00	178 316,05	678 316,05	567 692,83	110 623,22
	29.01.02.05. Luova Eurooppa -ohjelman hallinnointi ja kansallinen vastinrahoitus (EK) (enintään)	-	291 000,00	-	-	-	-	53 542,46	53 542,46	53 542,46	0,00	0,00
	29.01.02.06. MPASS-järjestelmän ylläpito (EK) (enintään)	-	400 000,00	-	-	-	-	34 459,64	34 459,64	34 459,64	0,00	0,00
	29.01.02.08. Luku- ja kirjoitustaidon parantamista edistävät toimenpiteet (EK) (enintään)	-	800 000,00	-	-	-	-	192 410,67	192 410,67	192 410,67	0,00	0,00
	29.01.02.09. Kotoutumislain kokonaisuudistus (KPY)	-	-	400 000	400 000,00	-	400 000,00	0,00	-	400 000,00	400 000,00	0,00
29.01.03.	Opetushallituksen yhteydessä toimivien viranomaisten toimintamenot (nettob)	Siirtomääräraha 2 v.	12 675 000,00	11 971 000	9 821 691,17	2 149 308,83	11 971 000,00	0,00	1 970 981,67	13 941 981,67	11 792 672,84	2 149 308,83
	29.01.03.1. Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (EK)	-	4 489 000,00	4 552 000	3 802 746,27	749 253,73	4 552 000,00	0,00	328 467,85	4 880 467,85	4 131 214,12	749 253,73
	29.01.03.2. Ylioppilastutkintolautakunnan kanslia (EK)	-	8 186 000,00	7 419 000	6 018 944,90	1 400 055,10	7 419 000,00	0,00	1 642 513,82	9 061 513,82	7 661 458,72	1 400 055,10
29.01.04.	Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen toimintamenot (nettob)	Siirtomääräraha 3 v.	19 840 000,00	20 174 000	7 001 680,82	13 172 319,18	20 174 000,00	0,00	27 880 315,58	48 054 315,58	26 482 885,10	21 378 830,48

	29.01.04.1. Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen toimintamenot (KPY)	-	15 240 000,00	10 174 000	1 081 875,72	9 092 124,28	10 174 000,00	0,00	19 804 267,92	29 978 267,92	13 104 704,18	16 680 963,74
	29.01.04.2. Jatkuvan oppimisen uudistus, EU:n elpymis- ja palautumissuunnitelma (RRFP3C2R1) (EK) (varattu)	-	4 600 000,00	-	-	-	-	-	8 076 047,66	8 076 047,66	7 458 375,82	6 177 671,84
	29.01.04.3. Työn ohessa tapahtuvan opiskelun pilotointi- ja kehittämishanke (KPY)	-	-	10 000 000	5 919 805,10	4 080 194,90	10 000 000,00	0,00	-	10 000 000,00	5 919 805,10	4 080 194,90
29.01.21.	Kansainvälinen yhteistyö	Siirtomääräraha 2 v.	-	40 000	5 980,00	34 020,00	40 000,00	0,00	-	40 000,00	5 980,00	34 020,00
29.01.29.	Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot	Arviomääräraha	15 767 598,09	13 024 258	13 024 258,11	-	13 024 258,11	0,00	-	-	-	-
29.01.30.	Lasten ja nuorten harrastustoiminta	Siirtomääräraha 3 v.	120 000,00	-	-	-	-	-	60 394,82	60 394,82	42 590,56	17 804,26
29.01.31.	Eräät Opetushallituksen menot ja avustukset	Siirtomääräraha 2 v.	-	149 248 000	137 967 421,96	11 280 578,04	149 248 000,00	0,00	-	149 248 000,00	137 967 421,96	11 280 578,04
	29.01.31.01. Avustukset vähälevikkisen oppimateriaalin tuottamiseen (KPY)	-	-	895 000	895 000,00	-	895 000,00	0,00	-	895 000,00	895 000,00	0,00
	29.01.31.02. Avustus saamelaiskäräjille saamenkielisen oppimateriaalin tuottamiseen (KPY)	-	-	800 000	800 000,00	-	800 000,00	0,00	-	800 000,00	800 000,00	0,00
	29.01.31.03. Kopiointia, tallennusta ja käyttöoikeuksia koskeva tiedotus- ja selvitystoiminta (KPY)	-	-	16 725 000	16 695 161,98	29 838,02	16 725 000,00	0,00	-	16 725 000,00	16 695 161,98	29 838,02
	29.01.31.04. Luku- ja kirjoitustaidon parantamista edistävät toimenpiteet (KPY)	-	-	1 000 000	781 530,44	218 469,56	1 000 000,00	0,00	-	1 000 000,00	781 530,44	218 469,56
	29.01.31.05. EU:n ja Pohjoismaiden ministerineuvoston rahoittamien hankkeiden ja ohjelmien kansallinen rahoitus, monenkeskinen ja kahdenvälinen yhteistyö, korkeakoulutus (KPY)	-	-	1 272 000	671 568,00	600 432,00	1 272 000,00	0,00	-	1 272 000,00	671 568,00	600 432,00
	29.01.31.06. Luova Eurooppa -ohjelman kansallinen vastinrahoitus (KPY)	-	-	201 000	201 000,00	-	201 000,00	0,00	-	201 000,00	201 000,00	0,00
	29.01.31.07. Suomenruotsalaisen viittomakielen oppimateriaalin tuottaminen (KPY)	-	-	150 000	150 000,00	-	150 000,00	0,00	-	150 000,00	150 000,00	0,00
	29.01.31.08. Opiskelija-, harjoittelija-, opettaja-, nuoriso- ja asiantuntijavaihto sekä virkamiesvaihtoon myönnettävät stipendit, apurahat ja avustukset (KPY)	-	-	2 310 000	1 347 066,32	962 933,68	2 310 000,00	0,00	-	2 310 000,00	1 347 066,32	962 933,68
	29.01.31.09. Suomalaisen koulutuksen tunnettuuden ja yhteistyön edistäminen (KPY)	-	-	230 000	220 370,09	9 629,91	230 000,00	0,00	-	230 000,00	220 370,09	9 629,91
	29.01.31.10. FDUV Lärumille ruotsinkielisen kehitysvammaisille tarkoitettun oppimateriaalin saatavuuden turvaamiseen (KPY)	-	-	65 000	65 000,00	-	65 000,00	0,00	-	65 000,00	65 000,00	0,00
	29.01.31.11. EU:n, Pohjoismaiden ministerineuvoston ja muiden rahoittamat kansainvälistymistä edistävät ohjelmat (EK) (enintään)	-	-	125 600 000	116 140 725,13	9 459 274,87	125 600 000,00	0,00	-	125 600 000,00	116 140 725,13	9 459 274,87
29.01.53.	Jatkuvan oppimisen ja osaamisen kehittäminen	Siirtomääräraha 2 v.	4 191 000,00	-	-	-	-	-	2 305 824,55	2 305 824,55	2 305 824,55	0,00
	29.01.53.1. Jatkuvan oppimisen ja osaamisen kehittäminen (KPY)	-	4 079 000,00	-	-	-	-	-	2 161 192,18	2 161 192,18	2 161 192,18	0,00

	29.01.53.2. Jatkuvan oppimisen digitalisaatio-ohjelman mukaisten menojen ja avustusten maksaminen, EU:n elpymis- ja palautumissuunnitelma (RRFP3C211) (EK) (varattu)	-	112 000,00	-	-	-	-	-	144 632,37	144 632,37	144 632,37	0,00
29.10.01.	Valtion yleissivistävän koulutuksen toimintamenot (nettob)	Siirtomääräraha 2 v.	48 199 000,00	44 060 000	35 196 399,21	8 863 600,79	44 060 000,00	0,00	5 723 410,77	49 783 410,77	40 919 809,98	8 863 600,79
	29.10.01.1. Kielikoulut	-	7 214 000,00	6 704 000	4 015 334,91	2 688 665,09	6 704 000,00	0,00	1 662 635,88	8 366 635,88	5 677 970,79	2 688 665,09
	29.10.01.2. Oppimis- ja ohjauskeskus Valteri	-	32 912 000,00	29 689 000	26 191 751,84	3 497 248,16	29 689 000,00	0,00	3 117 658,47	32 806 658,47	29 309 410,31	3 497 248,16
	29.10.01.3. Koulukotien perusopetus	-	2 192 000,00	2 014 000	1 817 199,78	196 800,22	2 014 000,00	0,00	182 800,22	2 196 800,22	2 000 000,00	196 800,22
	29.10.01.4. Eurooppa-koulut	-	2 300 000,00	2 216 000	1 486 465,07	729 534,93	2 216 000,00	0,00	396 333,33	2 612 333,33	1 882 798,40	729 534,93
	29.10.01.5. Helsingin eurooppalainen koulu	-	3 581 000,00	3 437 000	1 685 647,61	1 751 352,39	3 437 000,00	0,00	363 982,87	3 800 982,87	2 049 630,48	1 751 352,39
29.10.20.	Perusopetuksen, varhaiskasvatuksen ja vapaan sivistystyön yhteiset menot	Siirtomääräraha 3 v.	1 405 500,00	13 574 417	5 121 120,87	8 453 296,13	13 574 417,00	0,00	893 597,81	14 468 014,81	5 824 477,89	8 621 123,44
	29.10.20.1. Perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen yhteiset menot (KPY)	-	1 405 500,00	13 504 417	5 121 120,87	8 383 296,13	13 504 417,00	0,00	828 097,81	14 332 514,81	5 800 977,89	8 509 123,44
	29.10.20.1.01. Jakamaton (KPY)	-	386 500,00	50 000	1 762,31	48 237,69	50 000,00	0,00	664 310,85	714 310,85	540 245,85	174 065,00
	29.10.20.1.03. Oppimisen tuen uudistuksen tutkimushankkeen ja toimeenpanon menot ja avustukset (EK)	-	-	105 000	59 239,41	45 760,59	105 000,00	0,00	-	105 000,00	59 239,41	45 760,59
	29.10.20.1.03.02. Jakamaton, oppimisen tuen uudistus	-	-	25 000	24 881,50	118,50	25 000,00	0,00	-	25 000,00	24 881,50	118,50
	29.10.20.1.03.03. Oppimisen tuen koulutukset	-	-	80 000	34 357,91	45 642,09	80 000,00	0,00	-	80 000,00	34 357,91	45 642,09
	29.10.20.1.04. Opetushallituksen digitaalisten palveluiden ylläpito ja kehitys (KPY)	-	1 019 000,00	-	-	-	-	-	163 786,96	163 786,96	141 373,48	0,00
	29.10.20.1.05. Koulukiusaamisen vastaisesta työstä aiheutuvat menot ja avustukset (EK)	-	-	5 000 000	4 854 838,14	145 161,86	5 000 000,00	0,00	-	5 000 000,00	4 854 838,14	145 161,86
	29.10.20.1.06. Opetushallituksen digitaalisten palveluiden ylläpito ja kehitys	-	-	349 417	205 281,01	144 135,99	349 417,00	0,00	-	349 417,00	205 281,01	144 135,99
	29.10.20.1.07. Suomi ja ruotsi toisena kielenä - oppimäärää koskevan opetuksen kehittäminen (EK) (enintään)	-	-	8 000 000	-	8 000 000,00	8 000 000,00	0,00	-	8 000 000,00	-	8 000 000,00
	29.10.20.2. Vapaan sivistystyön ja sivistystyötä tekevien järjestöjen hankkeet, elinikäinen oppiminen ja kansainvälinen yhteistyö (KPY)	-	-	70 000	-	70 000,00	70 000,00	0,00	65 500,00	135 500,00	23 500,00	112 000,00
	29.10.20.2.05. Vapaan sivistystyön oppilaitosten kestävän kehityksen toimien nykytilan selvitys (KPY)	-	-	-	-	-	-	-	23 500,00	23 500,00	23 500,00	0,00
29.10.30.	Valtionosuus ja -avustus esi- ja perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen käyttökustannuksiin	Anviomääräraha	29 136 567,21	26 132 000	26 028 926,11	-	26 028 926,11	103 073,89	-	-	-	-
	29.10.30.07. Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 44 §:n mukaiset avustukset (EK) (enintään)	-	6 197 633,00	3 132 000	3 132 000,00	-	3 132 000,00	0,00	-	-	-	-
	29.10.30.07.1. Digitalisaation kehittäminen ja edistäminen, alueellisen ja yksilöllisen yhdenvertaisuuden tukeminen sekä kansainvälinen toiminta (KPY)	-	2 024 833,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	29.10.30.07.2. Kaksikielisen opetuksen järjestäminen sekä kielikypsytoiminta (KPY)	-	1 312 000,00	842 000	842 000,00	-	842 000,00	0,00	-	-	-	-
	29.10.30.07.3. Kerhotoiminnan tukeminen (KPY)	-	2 860 800,00	2 290 000	2 290 000,00	-	2 290 000,00	0,00	-	-	-	-

29.10.31.	29.10.30.08. Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain 45 §:n 2 momentin mukaiset avustukset (EK) (enintään)	-	22 527 449,00	22 550 000	22 549 981,00	-	22 549 981,00	19,00	-	-	-	-
	29.10.30.08.1. Saamenkielisten ja romanikielisten oppilaiden äidinkielen opetuksen järjestämiseen (KPY)	-	64 370,00	75 000	74 998,00	-	74 998,00	2,00	-	-	-	-
	29.10.30.08.2. Vieraskielisten oppilaiden äidinkielen ja suomi/ruotsi toisena kielenä sekä heidän muun opetuksensa tukeminen (KPY)	-	22 463 079,00	22 475 000	22 474 983,00	-	22 474 983,00	17,00	-	-	-	-
	29.10.30.11. Suomen ja Ruotsin välillä yhteistyöstä ulkomaanopetuksen alalla tehdyn sopimuksen mukaisiin menoihin (KPY)	-	411 485,21	450 000	346 945,11	-	346 945,11	103 054,89	-	-	-	-
	Valtionosuus ja -avustus vapaan sivistystyön oppilaitosten käyttökustannuksiin	Aviomääräraha	3 431 000,00	7 931 000	7 931 000,00	-	7 931 000,00	0,00	-	-	-	-
	29.10.31.2. Valtionavustukset (EK) (enintään)	-	3 431 000,00	7 931 000	7 931 000,00	-	7 931 000,00	0,00	-	-	-	-
	29.10.31.2.1. Ylimääräiset avustukset (KPY)	-	200 000,00	150 000	150 000,00	-	150 000,00	0,00	-	-	-	-
	29.10.31.2.1.2. Kansanopistot (KPY)	-	150 000,00	100 000	100 000,00	-	100 000,00	0,00	-	-	-	-
	29.10.31.2.1.3. Kesäyliopistot (KPY)	-	50 000,00	50 000	50 000,00	-	50 000,00	0,00	-	-	-	-
	29.10.31.2.2. Laatu- ja kehittämisavustukset kansalaisopistoissa (KPY)	-	515 000,00	515 000	515 000,00	-	515 000,00	0,00	-	-	-	-
	29.10.31.2.3. Opintoaseteljavustukset (KPY)	-	2 716 000,00	7 266 000	7 266 000,00	-	7 266 000,00	0,00	-	-	-	-
	29.10.31.2.3.1. Kansalaisopistot (KPY)	-	1 000 000,00	1 050 000	1 050 000,00	-	1 050 000,00	0,00	-	-	-	-
	29.10.31.2.3.2. Kansanopistot (KPY)	-	1 066 000,00	1 066 000	1 066 000,00	-	1 066 000,00	0,00	-	-	-	-
	29.10.31.2.3.3. Opintokeskukset (KPY)	-	150 000,00	150 000	150 000,00	-	150 000,00	0,00	-	-	-	-
	29.10.31.2.3.4. Maahanmuuttajanaisten koulutus (KPY)	-	500 000,00	5 000 000	5 000 000,00	-	5 000 000,00	0,00	-	-	-	-
	Valtionavustus järjestöille	Kiinteä määräraha	6 379 000,00	5 862 000	5 861 600,00	-	5 861 600,00	400,00	-	-	-	-
	29.10.51.1. Valtionavustukset yleissivistävän koulutuksen järjestöille ja eräille muille järjestöille (EK) (enintään)	-	2 268 000,00	2 269 000	2 268 600,00	-	2 268 600,00	400,00	-	-	-	-
	29.10.51.1.1. Valtionavustukset yleissivistävän koulutuksen järjestöille (KPY)	-	108 000,00	158 000	158 000,00	-	158 000,00	0,00	-	-	-	-
	29.10.51.1.2. Suomi-koulut (KPY)	-	829 000,00	729 000	729 000,00	-	729 000,00	0,00	-	-	-	-
	29.10.51.1.3. Kansanvalistusseuran ylläpitämä Etäkoulu Kulkuri/Nomadskolan sekä kotiperuskoulu/hemgrundskola-toiminta (KPY)	-	448 000,00	369 000	369 000,00	-	369 000,00	0,00	-	-	-	-
29.10.51.	29.10.51.1.4. Kesälukioseura ry (KPY)	-	128 000,00	128 000	128 000,00	-	128 000,00	0,00	-	-	-	-
	29.10.51.1.5. Kriittinen korkeakoulu (KPY)	-	78 000,00	78 000	78 000,00	-	78 000,00	0,00	-	-	-	-
	29.10.51.1.6. Sofia-opiston kannatusyhdistys ry:n ulkosuomalaisten sivistystoiminta (KPY)	-	83 000,00	83 000	82 600,00	-	82 600,00	400,00	-	-	-	-
	29.10.51.1.7. Karjalan Liitto ry (KPY)	-	181 000,00	131 000	131 000,00	-	131 000,00	0,00	-	-	-	-
	29.10.51.1.8. Kristillinen kasvatus Omenapuu ry (KPY)	-	250 000,00	50 000	50 000,00	-	50 000,00	0,00	-	-	-	-
	29.10.51.1.9. Eräät enillismäärärahat (KPY)	-	163 000,00	543 000	543 000,00	-	543 000,00	0,00	-	-	-	-
	29.10.51.1.9.1. Tiedeolympialaiset (KPY)	-	-	213 000	213 000,00	-	213 000,00	0,00	-	-	-	-
	29.10.51.1.9.2. Kristillisten koulujen ja päiväkotien liitto ry (KPY)	-	-	250 000	250 000,00	-	250 000,00	0,00	-	-	-	-
	29.10.51.1.9.3. Kiellilähettiläät ry (KPY)	-	-	80 000	80 000,00	-	80 000,00	0,00	-	-	-	-
	29.10.51.3. Valtionavustukset neuvontajärjestöille ja vapaan sivistystyön järjestöille (EK)	-	4 111 000,00	3 593 000	3 593 000,00	-	3 593 000,00	0,00	-	-	-	-

	29.10.51.3.1. Kotitalousneuvontajärjestöt (KPY) -		1 916 000,00	1 568 000	1 568 000,00	-	1 568 000,00	0,00	-	-	-	-
	29.10.51.3.2. Käsi- ja taideteollisuusjärjestöt (KPY) -		2 195 000,00	1 795 000	1 795 000,00	-	1 795 000,00	0,00	-	-	-	-
	29.10.51.3.5. Iso Kirja ry (KPY) -		-	180 000	180 000,00	-	180 000,00	0,00	-	-	-	-
	29.10.51.3.6. Jämsän kristillisen kansanopiston sivutoimipisteiden investoinnit (KPY) -		-	50 000	50 000,00	-	50 000,00	0,00	-	-	-	-
29.20.01.	Valtion ammatillisen koulutuksen toimintamenot (netto) Siirtomääräraha 2 v.		8 950 000,00	9 428 000	6 813 485,18	2 614 514,82	9 428 000,00	0,00	1 908 313,41	11 336 313,41	8 721 798,59	2 614 514,82
	29.20.01.1. Toimintamenot -		6 550 000,00	7 028 000	4 413 485,18	2 614 514,82	7 028 000,00	0,00	1 908 313,41	8 936 313,41	6 321 798,59	2 614 514,82
	29.20.01.2. Liiketaloudellisten suoritteiden hintojen alentaminen (EK) (enintään) -		2 400 000,00	2 400 000	2 400 000,00	-	2 400 000,00	0,00	-	2 400 000,00	2 400 000,00	0,00
29.20.21.	Ammatillisen koulutuksen ja lukiokoulutuksen yhteiset menot Siirtomääräraha 3 v.		14 556 000,00	5 053 416	2 244 231,93	2 809 183,07	5 053 415,00	1,00	7 213 281,04	12 266 697,04	5 728 965,25	6 537 730,79
	29.20.21.01. Jakamaton (KPY) -		50 000,00	2 125 000	124 999,00	2 000 000,00	2 124 999,00	1,00	3 088 484,00	5 213 484,00	611 152,89	4 602 330,11
	29.20.21.02. Pohjoiskalotin koulutussäätiön työvoimakoulutus (EK) (enintään) -		1 700 000,00	1 700 000	1 097 168,10	602 831,90	1 700 000,00	0,00	568 419,68	2 268 419,68	1 665 587,78	602 831,90
	29.20.21.03. Ammatillisen koulutuksen kehittäminen (KPY) -		405 000,00	-	-	-	-	-	355 517,60	355 517,60	101 973,28	253 544,32
	29.20.21.04. Lukiokoulutuksen ja siihen liittyvien kokeilujen kehittäminen (KPY) -		100 000,00	-	-	-	-	-	99 644,20	99 644,20	28 964,28	70 679,92
	29.20.21.05. Opetushallituksen digitaalisten palveluiden ylläpito ja kehitys (KPY) -		1 896 000,00	1 228 416	1 022 064,83	206 351,17	1 228 416,00	0,00	226 240,59	1 454 656,59	1 248 305,42	206 351,17
	29.20.21.06. Ammatillisen koulutuksen oppimisen tuen järjestelmän kehittäminen ja käyttöönotto (EK) (enintään) -		5 000 000,00	-	-	-	-	-	0,00	0,00	-	0,00
	29.20.21.07. Lukiokoulutuksen rahoitusmallin uudistaminen ja oppimisen tuen vahvistaminen (EK) (enintään) -		5 000 000,00	-	-	-	-	-	552 264,00	552 264,00	-	552 264,00
	29.20.21.08. Lukiodiplomien kehittäminen (KPY) -		405 000,00	-	-	-	-	-	281 761,23	281 761,23	32 031,86	249 729,37
	29.20.21.1. Jakamaton (KPY) -		-	-	-	-	-	-	1 998 049,50	1 998 049,50	1 998 049,50	0,00
	29.20.21.5. Lukiokoulutuksen ja siihen liittyvien kokeilujen kehittäminen -		-	-	-	-	-	-	42 900,24	42 900,24	42 900,24	0,00
29.20.35.	Valtionosuus ja -avustus lukiokoulutuksen käyttökustannuksiin Arviomääräraha		759 801,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	29.20.35.03. Valtionavustukset innovatiivisiin oppimisympäristöihin, digitaalisiin koulutuspalveluihin yms. sekä kansainväliseen toimintaan (EK) (enintään) -		759 801,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-
29.40.20.	Korkeakoululaitoksen ja tieteen yhteiset menot Siirtomääräraha 3 v.		639 000,00	626 167	417 884,89	208 282,11	626 167,00	0,00	224 724,20	850 891,20	633 636,17	217 212,89
	29.40.20.1. Korkeakoululaitoksen ja tieteen yhteiset menot -		639 000,00	626 167	417 884,89	208 282,11	626 167,00	0,00	224 724,20	850 891,20	633 636,17	217 212,89
	29.40.20.1.2. SIMHE-yhteistyöryhmän toiminta (KPY) -		25 000,00	25 000	-	25 000,00	25 000,00	0,00	17 230,78	42 230,78	8 257,86	33 930,78
	29.40.20.1.3. Opetushallituksen digitaalisten palveluiden ylläpito ja kehitys (KPY) -		614 000,00	601 167	417 884,89	183 282,11	601 167,00	0,00	207 493,42	808 660,42	625 378,31	183 282,11
29.80.34.	Valtionosuus ja -avustus taiteen perusopetuksen käyttökustannuksiin Arviomääräraha		1 003 000,00	1 126 500	1 119 454,47	-	1 119 454,47	7 045,53	-	-	-	-
	29.80.34.02. Avustukset opetustuntikohtaista taiteen perusopetuksen valtionosuutta saaville opetuksen järjestäjille (EK) (enintään) -		700 000,00	700 000	694 008,00	-	694 008,00	5 992,00	-	-	-	-

	29.80.34.02.2. OPH:n avustukset opetuksen järjestäjille	-	700 000,00	700 000	694 008,00	-	694 008,00	5 992,00	-	-	-	-	
	29.80.34.03. Avustukset muille kuin opetustuntikohtaista valtionosuutta saaville taiteen perusopetuksen järjestäjille (EK) (enintään)	-	300 000,00	400 000	400 000,00	-	400 000,00	0,00	-	-	-	-	
	29.80.34.04. Selvitykset ja kehittäminen (EK) (enintään)	-	3 000,00	26 500	25 446,47	-	25 446,47	1 053,53	-	-	-	-	
29.90.20.	Liikuntatoimen yhteiset menot	Siirtomääräraha 2 v.	68 000,00	68 000	68 000,00	-	68 000,00	0,00	-	68 000,00	68 000,00	0,00	
	29.90.20.4. Kansainvälinen yhteistyö (KPY)	-	68 000,00	68 000	68 000,00	-	68 000,00	0,00	-	68 000,00	68 000,00	0,00	
	29.90.20.4.2. Kansainvälinen yhteistyö, OPH (KPY)	-	68 000,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
32.	TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN HALLINNONALA	-	153 188,79	-	0,00	-	0,00	0,00	-	-	-	-	
32.01.29.	Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot	Arviomääräraha	115 732,30	-	0,00	-	0,00	0,00	-	-	-	-	
32.30.51.	Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut	Siirtomääräraha 2 v.	2 956,49	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	32.30.51.07. Palkkatuettu työ, valtionhallinto (KPY) -	-	2 956,49	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
32.50.03.	Kotoutumisen ja työvoiman maahanmuuton edistäminen	Siirtomääräraha 2 v.	34 500,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	32.50.03.1. Kotoutumisen ja työvoiman maahanmuuton edistäminen (KPY)	-	34 500,00	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
33.	SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA	-	6 724,27	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
33.20.52.	Valtionosuus työttömyysetuuksien perusturvasta (nettob)	Arviomääräraha	6 724,27	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	33.20.52.01. Palkkatuettu työ, valtionhallinto	-	6 724,27	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
35.	YMPÄRISTÖMINISTERIÖN HALLINNONALA	-	-	2 733	2 732,62	-	2 732,62	0,00	10 720,00	10 720,00	10 716,16	-	
35.01.01.	Ympäristöministeriön toimintamenot (nettob)	Siirtomääräraha 2 v.	-	-	-	-	-	-	10 720,00	10 720,00	10 716,16	0,00	
	35.01.01.01. Yhteiset menot (KPY)	-	-	-	-	-	-	-	10 720,00	10 720,00	10 716,16	0,00	
35.01.29.	Ympäristöministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot	Arviomääräraha	-	2 733	2 732,62	-	2 732,62	0,00	-	-	-	-	
Määrärahatilit yhteensä			-	229 680 683,00	339 783 830	281 953 848,39	57 719 461,27	339 673 309,66	110 520,42	57 284 375,45	342 976 962,62	272 912 819,52	69 849 082,64

Opetushallituksen talousarvion toteutumatilaston tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella

Opetushallituksella ei ole esitettävää liitteelle valtuudet.

3. Tuotto- ja kululaskelma

Opetushallituksen tuotto- ja kululaskelma	1.1.2025–31.12.2025	1.1.2024–31.12.2024	Muutos-%
TOIMINNAN TUOTOT			
Maksullisen toiminnan tuotot	18 946 259,18	15 560 790,04	21,8 %
Muut toiminnan tuotot	<u>21 816 127,67</u>	<u>21 651 362,19</u>	<u>0,8 %</u>
TOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ	40 762 386,85	37 212 152,23	9,5 %
TOIMINNAN KULUT			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana	2 808 881,15	3 660 897,47	-23,3 %
Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	261,64	254,15	2,9 %
Henkilöstökulut	89 661 210,58	90 959 645,91	-1,4 %
Vuokrat	20 866 802,51	20 729 768,54	0,7 %
Palvelujen ostot	37 548 866,30	38 431 146,86	-2,3 %
Muut kulut	18 274 757,46	18 779 455,74	-2,7 %
Valmisteverastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-5 913,80	142 283,14	-104,2 %
Poistot	<u>365 881,02</u>	<u>393 708,28</u>	<u>-7,1 %</u>
TOIMINNAN KULUT YHTEENSÄ	-169 520 746,86	-173 097 160,09	-2,1 %
JÄÄMÄ I	-128 758 360,01	-135 885 007,86	-5,2 %
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT			
Rahoitustuotot	1 416 245,54	2 240 614,43	-36,8 %
Rahoituskulut	<u>-5 356,03</u>	<u>-4 891,59</u>	<u>9,5 %</u>
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT YHTEENSÄ	1 410 889,51	2 235 722,84	-36,9 %
JÄÄMÄ II	-127 347 470,50	-133 649 285,02	-4,7 %
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT			
Tuotot			
Siirtotalouden tuotot paikallishallinnolta pl. hyvinvointialuehallinto	16 039 932,00	14 905 637,00	7,6 %
Siirtotalouden tuotot EU:n toimielimiltä ja muilta elimiltä	106 362 481,77	53 459 538,00	99,0 %
Muut siirtotalouden tuotot ulkomailta	9 818 467,36	5 530 826,37	77,5 %
Muut siirtotalouden tuotot	65 700,00	0,00	-
Tuotot yhteensä	<u>132 286 581,13</u>	<u>73 896 001,37</u>	<u>79,0 %</u>
Kulut			
Siirtotalouden kulut paikallishallinnolle pl. hyvinvointialuehallinto	82 934 554,06	78 607 846,99	5,5 %
Siirtotalouden kulut yrityksille	7 096 421,06	15 743 638,52	-54,9 %
Siirtotalouden kulut voittoa tavoittelemattomille yhteisöille	38 934 057,06	34 760 898,92	12,0 %
Siirtotalouden kulut kotitalouksille	23 559 965,93	739 784,37	3084,7 %
Muut siirtotalouden kulut ulkomaille	8 101 679,56	5 158 648,41	57,1 %
Siirtotalouden kulut valtionhallinnolle	32 876 174,00	30 108 106,84	9,2 %
Kulut yhteensä	<u>-193 502 851,67</u>	<u>-165 118 924,05</u>	<u>17,2 %</u>
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT YHTEENSÄ	-61 216 270,54	-91 222 922,68	-32,9 %
JÄÄMÄ III	-188 563 741,04	-224 872 207,70	-16,1 %
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA			
Perityt arvonlisäverot	1 295 591,05	1 167 205,20	11,0 %
Suoritettut arvonlisäverot	<u>-13 341 552,10</u>	<u>-12 589 367,11</u>	<u>6,0 %</u>
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA YHTEENSÄ	-12 045 961,05	-11 422 161,91	5,5 %
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ	<u>-200 609 702,09</u>	<u>-236 294 369,61</u>	<u>-15,1 %</u>

4. Tase

Opetushallituksen tase	31.12.2025	31.12.2024	Muutos-%
VASTAAVAA			
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SJOITUKSET			
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET			
Aineettomat oikeudet	2 046,75	4 775,75	-57,1 %
Muut pitkävaikutteiset menot	<u>777 808,35</u>	<u>986 894,56</u>	<u>-21,2 %</u>
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET YHTEENSÄ	779 855,10	991 670,31	-21,4 %
AINEELLISET HYÖDYKKEET			
Rakennukset	573 550,52	615 849,35	-6,9 %
Rakennelmat	64 871,63	73 512,71	-11,8 %
Koneet ja laitteet	541 829,67	502 936,93	7,7 %
Kalusteet	7 710,77	13 953,38	-44,7 %
Muut aineelliset hyödykkeet	<u>10 055,14</u>	<u>10 055,14</u>	<u>0,0 %</u>
AINEELLISET HYÖDYKKEET YHTEENSÄ	1 198 017,73	1 216 307,51	-1,5 %
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SJOITUKSET YHTEENSÄ	1 977 872,83	2 207 977,82	-10,4 %
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS			
VAIHTO-OMASUUS			
Valmiit tuotteet/Tavarat	<u>499 059,81</u>	<u>493 407,65</u>	<u>1,1 %</u>
VAIHTO-OMASUUS YHTEENSÄ	499 059,81	493 407,65	1,1 %
PITKÄAIKAISET SAAMISET			
Pitkäaikaiset saamiset	<u>9 000,00</u>	<u>9 000,00</u>	<u>0,0 %</u>
PITKÄAIKAISET SAAMISET YHTEENSÄ	9 000,00	9 000,00	0,0 %
LYHYTAIKAISET SAAMISET			
Myyntisaamiset	2 174 915,50	2 513 451,68	-13,5 %
Siirtosaamiset	29 724 966,14	205 876,63	14338,2 %
Muut lyhytaikaiset saamiset	1 590 131,62	2 495 749,26	-36,3 %
Ennakkomaksut	<u>136 300,76</u>	<u>0,00</u>	<u>=</u>
LYHYTAIKAISET SAAMISET YHTEENSÄ	33 626 314,02	5 215 077,57	544,8 %
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT			
Kassatilit	1 344,49	331,37	305,7 %
Maksuliiketililit	-1 317,91	-1 318,98	-0,1 %
Muut pankkitilit	18 360 414,23	35 742 428,00	-48,6 %
Muut rahat ja pankkisaamiset	<u>5 418 844,97</u>	<u>4 900 543,80</u>	<u>10,6 %</u>
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT YHTEENSÄ	23 779 285,78	40 641 984,19	-41,5 %
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ	57 913 659,61	46 359 469,41	24,9 %
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>59 891 532,44</u>	<u>48 567 447,23</u>	<u>23,3 %</u>

	31.12.2025	31.12.2024	Muutos-%
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA			
Valtion pääoma 1.1.1998	8 817 337,77	8 817 337,77	0,0 %
Edellisten tilikausien pääoman muutos	-42 218 862,18	48 118 763,12	-187,7 %
Pääoman siirrot	207 264 574,72	145 956 744,31	42,0 %
Tilikauden tuotto-/kulujäämä	-200 609 702,09	-236 294 369,61	-15,1 %
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	-26 746 651,78	-33 401 524,41	-19,9 %
RAHASTOIDUT VARAT			
Lahjoitusten pääomat ja muut rahastoidut varat	5 418 844,97	4 900 543,80	10,6 %
RAHASTOIDUT VARAT YHTEENSÄ	5 418 844,97	4 900 543,80	10,6 %
VIERAS PÄÄOMA			
PITKÄAIKAINEN			
Muut pitkäaikaiset velat	<u>20 319 212,85</u>	<u>5 352 117,94</u>	<u>279,6 %</u>
PITKÄAIKAINEN YHTEENSÄ	20 319 212,85	5 352 117,94	279,6 %
LYHYTAIKAINEN			
Saadut ennakot	18 414 701,74	42 600 425,54	-56,8 %
Ostovelat	4 916 514,58	5 121 575,24	-4,0 %
Kirjanpitoyksiköiden väliset tilitykset	2 190 626,92	2 139 348,05	2,4 %
Edelleen tilitettävät erät	2 390 252,35	2 135 077,80	12,0 %
Siirtovelat	13 521 927,03	13 501 194,38	0,2 %
Muut lyhytaikaiset velat	<u>19 466 103,78</u>	<u>6 218 688,89</u>	<u>213,0 %</u>
LYHYTAIKAINEN YHTEENSÄ	60 900 126,40	71 716 309,90	-15,1 %
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	81 219 339,25	77 068 427,84	5,4 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>59 891 532,44</u>	<u>48 567 447,23</u>	<u>23,3 %</u>

5. Liitetiedot

Opetushallituksen tilinpäätöksen liite 1: Selvitys tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja vertailtavuudesta

Opetushallitus on tammikuusta 2025 alkaen perinyt 100 euron opiskelijavalintojen hakemusmaksun kaikilta muilta kuin EU- ja ETA-alueen kansalaisilta tai heihin rinnastettavilta henkilöiltä korkeakoulujen tutkintoon johtavaan koulutukseen hakeutumisen yhteydessä. Näillä hakemusmaksutuotoilla luodaan ja parannetaan hakemusmaksua koskevaa järjestelmää ja ylläpidetään sitä. Lisäksi opiskelijavalintojen hakemusmaksutuotoilla katetaan jatkossa Opintopolun ylläpitoa ja kehitystä. Hakemusmaksuja kertyi maksullisen toiminnan tuottoihin yli 2,6 milj. euroa . (HE 51/2024)

Opetushallituksen ja Meriturvan hintatukien käsittelyä on muutettu vuoden 2025 aikana. Opetushallituksen vähälevikkisten oppimateriaalien tuottamiseen tarkoitettua hintatukea on käytetty vuoden 2025 aikana vain sen verran mitä erilliskustannuksista jää jäljelle toiminnan tuottojen jälkeen. Erilliskustannuksena on käsitelty myös vähälevikkisiä oppimateriaaleja tekevän henkilökunnan poissaolot, jotka on kustannuslaskennassa vyörytetty erilliskustannuksiin. Meriturvan toiminta on lähes kokonaan hintatuen piiriin kuuluvaa toimintaa. Meriturvan yhteiset kustannukset on katsottu erilliskustannuksiksi, siltä osin kun ne koskevat hintatuettua toimintaa. Meriturvan yhteiset kulut on vyörytetty kustannuslaskennassa erilliskustannuksiin. Meriturva on käyttänyt hintatuen määräysten mukaisesti siihen osuuteen mitä jää erilliskustannuksista jäljelle toiminnan tuottojen jälkeen.

Vuoden 2025 talousarviosta alkaen Opetushallituksen toimintamenosta 29.01.02. eriytettiin avustukset ja muut menot momentille 29.01.31..

Vuoteen 2024 asti momentille 29.01.02. on saanut nettobudjetoida Euroopan unionin rahoittamien Erasmus+ ja Euroopan solidaarisuusjoukot -ohjelmien ja Pohjoismaiden ministerineuvoston rahoittamat Nordplus-ohjelman apurahoja koskevat tulot ja menot sekä muut hankkeet. Vuonna 2025 budjetointimenettelyä muutettiin, ja avustukset ja apurahat EU:n, Pohjoismaiden ministerineuvoston ja muiden rahoittajien rahoitusosuuksilla toimeenpantaviin kansainvälistymistä edistäviin ohjelmiin budjetoitiin myöntöpäätösperusteisesti momentille 29.01.31. Ohjelmien tulot kirjattiin uudelle tulomomentille 12.29.50. Muutos maksupäätösperusteesta myöntöpäätösperusteeseen väliaikaisesti nostaa sekä siirtomenojen että näihin liittyvien tulojen määrää. Myöntöpäätösperusteeseen siirtyminen nostaa muiden pitkäaikaisten ja lyhytaikaisten velkojen sekä muiden siirtosaamisten määrää.

Siirtomenojen vertailtavuuteen vaikuutta myös Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen kirjauskäytännön muuttaminen. Valtionavustukset, joilla rahoitetaan koulutusta, kirjataan Valtiokonttorin ohjeistuksen mukaisesti Valtionavustukset käyttötalous, kotitaloudet. Aikaisemmin nämä on kirjattu saajaorganisaation sektoriluokan mukaisesti.

Budjetoinnissa ei ole muilta osin tapahtunut olennaisia muutoksia, joilla olisi vaikutusta talousarvion toteutumalaskelmaan, tuotto- ja kululaskelman ja taseeseen tai niiden vertailtavuuteen.

Laskelma- ja liitekaavojen muutokset, vaikutukset vertailtavuuteen:

Tuotto- ja kululaskelma

Aiemmin laskelmassa omalla rivillään esitetyt vuokrat ja käyttökorvaukset sisältyvät nyt riville maksullisen toiminnan tuotot.

Liite 6 Suunnitelman mukaisesti poistojen perusteet ja niiden muutokset
Liitettä ei ole aiemmin laadittu

Liite 7 Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot
Liitettä ei ole aiemmin laadittu

Liite 12 Valtion takaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut
Vastuut esitetään aiemmasta poiketen vastuutypeittäin. Liitteellä ei ole aikaisemmin esitetty palvelussopimusvastuita.

Opetushallituksella ei ole ollut ulkomaanrahan määräisiä saamisia eikä velkoja.

Tilinpäätöstä laadittaessa on noudatettu samoja arvostus- ja jaksotusperiaatteita, kuin aiemminkin. Menot ja tulot on kirjattu suoriteperusteisesti noudattaen jatkuvuuden periaatetta.

Opetushallituksen tilinpäätöksen liite 2: Nettoutetut tulot ja menot

Momentin numero ja nimi	Brutto/Netto	Tilinpäätös 2024	Talousarvion 2025 määrärahojen				Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			Talousarvio 2025 (TA + LTA:t)	käyttö vuonna 2025	siirto seuraavalle vuodelle	Tilinpäätös 2025		Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2025	Käyttö vuonna 2025 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
29.01.01.	Bruttomenot	-	-	-	-	-	-	-	-	60 000,00	-
Opetus- ja kulttuuriministeriön toimintamenot (nettob)	Bruttotulot	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(Siirtomääräraha 2 v)	Nettomenot	-	-	-	-	-	-	60 000,00	60 000,00	60 000,00	0,00
29.01.02.	Bruttomenot	140 691 797,00	-	46 247 293,98	-	54 381 652,28	-	-	-	55 358 068,59	-
Opetushallituksen toimintamenot (nettob)	Bruttotulot	78 337 797,00	-	22 945 652,28	-	22 945 652,28	-	-	-	23 051 576,28	-
(Siirtomääräraha 2 v)	Nettomenot	62 354 000,00	31 436 000	23 301 641,70	8 134 358,30	31 436 000,00	0,00	9 004 850,61	40 440 850,61	32 306 492,31	8 134 358,30
29.01.03.	Bruttomenot	15 984 877,15	-	13 045 229,61	-	15 194 538,44	-	-	-	15 016 097,28	-
Opetushallituksen yhteydessä toimivien viranomaisten	Bruttotulot	3 309 877,15	-	3 223 538,44	-	3 223 538,44	-	-	-	3 223 424,44	-
toimintamenot (nettob) (Siirtomääräraha 2 v)	Nettomenot	12 675 000,00	11 971 000	9 821 691,17	2 149 308,83	11 971 000,00	0,00	1 970 981,67	13 941 981,67	11 792 672,84	2 149 308,83
29.01.04.	Bruttomenot	19 840 000,00	-	7 001 680,82	-	20 174 000,00	-	-	-	26 482 885,10	-
Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskuksen	Bruttotulot	-	-	-	-	-	-	-	-	0,00	-
toimintamenot (nettob) (Siirtomääräraha 3 v)	Nettomenot	19 840 000,00	20 174 000	7 001 680,82	13 172 319,18	20 174 000,00	0,00	27 880 315,58	48 054 315,58	26 482 885,10	21 378 830,48
29.10.01.	Bruttomenot	72 794 116,31	-	61 793 448,37	-	70 657 049,16	-	-	-	67 516 859,14	-
Valtion yleissivistävän koulutuksen toimintamenot	Bruttotulot	24 595 116,31	-	26 597 049,16	-	26 597 049,16	-	-	-	26 597 049,16	-
(nettob) (Siirtomääräraha 2 v)	Nettomenot	48 199 000,00	44 060 000	35 196 399,21	8 863 600,79	44 060 000,00	0,00	5 723 410,77	49 783 410,77	40 919 809,98	8 863 600,79
29.20.01.	Bruttomenot	11 352 586,37	-	9 286 211,46	-	11 900 726,28	-	-	-	11 194 524,87	-
Valtion ammatillisen koulutuksen toimintamenot	Bruttotulot	2 402 586,37	-	2 472 726,28	-	2 472 726,28	-	-	-	2 472 726,28	-
(nettob) (Siirtomääräraha 2 v)	Nettomenot	8 950 000,00	9 428 000	6 813 485,18	2 614 514,82	9 428 000,00	0,00	1 908 313,41	11 336 313,41	8 721 798,59	2 614 514,82
33.20.52.	Bruttomenot	6 724,27	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Valtionosuus työttömyysetuuksien perusturvasta	Bruttotulot	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(nettob) (Arviomääräraha)	Nettomenot	6 724,27	-	-	-	-	-	-	-	-	-
35.01.01.	Bruttomenot	-	-	-	-	-	-	-	-	10 716,16	-
Ympäristöministeriön toimintamenot (nettob)	Bruttotulot	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(Siirtomääräraha 2 v)	Nettomenot	-	-	-	-	-	-	10 720,00	10 720,00	10 716,16	0,00

Opetushallituksen tilinpäätöksen liite 3: Arviomäärärahojen ylitykset

Opetushallituksella ei ole esitettävää liitteelle 3.

Opetushallituksen tilinpäätöksen liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat

Pääluokan ja tilijaottelun numero ja nimi. Tilijaottelut eritellään myöntämisvuosittain.	Peruutettu Tilijaottelu	Yhteensä
29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala	-	215 055,62
2023	-	215 055,62
4.23.29.01.04.1. Toimintamenot	192 600,00	-
4.23.29.10.20.1.04. Varhaiskasvatuksen ja esi- ja perusopetuksen strategisten tavoitteiden toteuttaminen (KPY)	22 413,48	-
4.23.29.40.20.1.2. SIMHE yhteistyöryhmän toiminta (KPY)	42,14	-
35. Ympäristöministeriön hallinnonala	-	3,84
2024	-	3,84
4.24.35.01.01.01. Yhteiset menot (KPY)	3,84	-
Pääluokat yhteensä	-	215 059,46
2023	-	215 055,62
2024	-	3,84

Opetushallituksen tilinpäätöksen liite 5: Henkilöstökulujen erittely

Henkilöstökulujen erittely	2025	2024	Muutos-%
Henkilöstökulut	74 445 195,78	76 333 787,94	-2,47 %
Palkat ja palkkiot	74 457 223,59	76 351 697,04	-2,48 %
Tulosperusteiset erät	0,00	0,00	0,00 %
Lomapalkkavelan muutos	-12 027,81	-17 909,10	-32,84 %
Henkilösivukulut	15 216 014,80	14 625 857,97	4,04 %
Eläkekulut	13 471 460,52	13 516 085,02	-0,33 %
Muut henkilösivukulut	1 744 554,28	1 109 772,95	57,20 %
Yhteensä	89 661 210,58	90 959 645,91	-1,43 %
Johdon palkat ja palkkiot	2 166 272,17	2 099 334,54	3,19 %
joista tulosperusteiset erät	0,00	0,00	0,00 %
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	112 900,59	109 363,62	3,23 %
Johto	2 640,00	2 565,10	2,92 %
Muu henkilöstö	110 260,59	106 798,52	3,24 %

Opetushallituksen tilinpäätöksen liite 6: Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kirjanpitoyksikössä yhdenmukaisin periaattein käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellisen pitoajan mukaisina tasapoistoina alkuperäisestä hankintamenosta. Varainhoitovuoden aikana ei ole tehty muutoksia poistosuunnitelmaan.

Omaisuusryhmä	Poistomenetelmä	Poistoaika vuotta	Vuotuinen poisto %	Jäännösarvo € tai %
112 Aineettomat oikeudet	Tasapoisto	5	20	0 %
114 Muut pitkäaikaiset menot	Tasapoisto	8	12,5	0 %
122 Rakennukset	Tasapoisto	30	3,3	0 %
123 Rakennelmat	Tasapoisto	10 - 20	5 - 10	0 %
125-126 Koneet ja laitteet	-	-	-	-
1250 Autot ja muut maajetälineet	Tasapoisto	5	20	0 %
1251 Laivat ja muut vesijetälineet	Tasapoisto	7 - 30	3,3 - 14,3	0 %
1253 Raskaat työkoneet	Tasapoisto	7 - 10	10 - 14,3	0 %
1254 Kevyet työkoneet	Tasapoisto	5 - 7	14,3 - 20	0 %
1255 ICT-laitteet	Tasapoisto	3	33,3	0 %
1258 Audiovisuaaliset koneet ja laitteet	Tasapoisto	5	20	0 %
1269 Muut koneet ja laitteet	Tasapoisto	5 - 15	6,7 - 20	0 %
127 Kalusteet	Tasapoisto	5 - 10	10 - 20	0 %
128 Muut aineelliset hyödykkeet	Ei poistoja	-	-	-

Opetushallituksen tilinpäätöksen liite 7: Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

Aineettomat hyödykkeet	110-113 Aineettomat oikeudet	114 Muut pitkävaikutteiset menot	-	-	-	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2025	13 645,00	1 775 710,20	-	-	-	1 789 355,20
Lisäykset	0,00	0,00	-	-	-	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	-	-	-	0,00
Hankintameno 31.12.2025	13 645,00	1 775 710,20	-	-	-	1 789 355,20
Kertyneet poistot 1.1.2025	-8 869,25	-788 815,64	-	-	-	-797 684,89
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	-	-	-	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-2 729,00	-209 086,21	-	-	-	-211 815,21
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	-	-	-	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	-	-	-	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2025	-11 598,25	-997 901,85	-	-	-	-1 009 500,10
Arvonkorotukset	0,00	0,00	-	-	-	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2025	2 046,75	777 808,35	-	-	-	779 855,10

Aineelliset hyödykkeet	122 Rakennukset	123 Rakennelmat	125-126 Koneet ja laitteet	127 Kalusteet	128 Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2025	1 243 839,29	117 280,00	974 538,06	62 426,10	10 055,14	2 408 138,59
Lisäykset	0,00	0,00	135 776,03	0,00	0,00	135 776,03
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.2025	1 243 839,29	117 280,00	1 110 314,09	62 426,10	10 055,14	2 543 914,62
Kertyneet poistot 1.1.2025	-627 989,94	-43 767,29	-471 601,13	-48 472,72	0,00	-1 191 831,08
Vähennysten kertyneet poistot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden suunnitelman mukaiset poistot	-42 298,83	-8 641,08	-96 883,29	-6 242,61	0,00	-154 065,81
Tilikauden suunnitelmasta poikkeavat poistot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden arvonalennukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.2025	-670 288,77	-52 408,37	-568 484,42	-54 715,33	0,00	-1 345 896,89
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2025	573 550,52	64 871,63	541 829,67	7 710,77	10 055,14	1 198 017,73

Opetushallituksen tilinpäätöksen liite 8: Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot ja -kulut	2025	2024	Muutos 2025-2024
Rahoitustuotot			
Korot euromääräisistä saamisista	1 416 381,49	2 240 804,25	-824 422,76
Muut rahoitustuotot	-135,95	-189,82	53,87
Rahoitustuotot yhteensä	1 416 245,54	2 240 614,43	-824 368,89
Rahoituskulut			
Korot euromääräisistä veloista	5 104,21	4 467,36	636,85
Muut rahoituskulut	251,82	424,23	-172,41
Rahoituskulut yhteensä	5 356,03	4 891,59	464,44
Netto	1 410 889,51	2 235 722,84	-824 833,33

Opetushallituksen tilinpäätöksen liite 9: Talousarvionaloudesta annetut lainat

Opetushallituksella ei ole esitettävää liitteelle 9.

Opetushallituksen tilinpäätöksen liite 10: Arvopaperit ja muut oman pääoman ehdoiset sijoitukset

Opetushallituksella ei ole esitettävää liitteelle 10.

Opetushallituksen tilinpäätöksen liite 11: Taseen rahoituserät ja velat

31.12.2025	Vaihtuvakorkoiset			Kiinteäkorkoiset			Yhteensä
	Alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	Yli 5 vuotta	Alle 1 vuosi	1 - 5 vuotta	Yli 5 vuotta	
Vastaavien rahoituserät							
Rahat, pankkisaamiset ja muut rahoitusvarat	-	-	-	23 779 285,78	-	-	23 779 285,78
Vastaavien rahoituserät yhteensä	-	-	-	23 779 285,78	-	-	23 779 285,78
Vastattavien rahoituserät							
Muut pitkäaikaiset velat	-	-	-	-	20 319 212,85	-	20 319 212,85
Vastattavien rahoituserät yhteensä	-	-	-	-	20 319 212,85	-	20 319 212,85

Opetushallituksen tilinpäätöksen liite 12: Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut

Muut monivuotiset vastuut

Taseen ulkopuoliset sopimukset jäsittoumukset, joiden arvo tilinpäätöshetkestä eteenpäin laskettuna on vähintään 500 000 euroa.

Euroa	Talousarvio- menot 2025	Määrärahatarve 2026	Määrärahatarve 2027	Määrärahatarve 2028	Määrärahatarve myöhemmin	Määrärahatarve yhteensä
Vuokra- ja leasingvastuut	23 028 254,33	24 368 715,10	34 953 318,24	1 869 778,80	0,00	61 191 812,14
Tavanomaiset vastuut yhteensä, menomomentteja koskevien yleisten määräysten kohta <i>Toimintamenomäärärahat joista vastuuta valtion liikelaitoksille tai talousarvion ulkopuolella oleville valtion rahastoille</i>	23 028 254,33	24 368 715,10	34 953 318,24	1 869 778,80	0,00	61 191 812,14
Palvelusopimusvastuut	14 629 997,48	6 287 865,55	0,00	0,00	0,00	6 287 865,55
Tavanomaiset vastuut yhteensä, menomomentteja koskevien yleisten määräysten kohta <i>Toimintamenomäärärahat joista vastuuta valtion liikelaitoksille tai talousarvion ulkopuolella oleville valtion rahastoille yhteensä</i>	14 629 997,48	6 287 865,55	0,00	0,00	0,00	6 287 865,55
Sopimukset ja sitoumukset yhteensä	37 658 251,81	30 656 580,65	34 953 318,24	1 869 778,80	0,00	67 479 677,69
<i>joista vastuuta valtion liikelaitoksille tai talousarvion ulkopuolella oleville valtion rahastoille yhteensä</i>	23 028 254,33	24 368 715,10	34 953 318,24	1 869 778,80	0,00	61 191 812,14

Opetushallituksen tilinpäätöksen liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Rahaston nimi	Varat 31.12.2025	Varat 31.12.2024	Käyttötarkoitus
Allmännä donatioensfonden vid Svenska skolan för synskadade	5 030 815,69	4 513 625,22	Valteri-koulu Silla, Svenska skolan för synskadade: Testamenttien tahdon mukaisesti oppilaiden hyvinvointiin, vapaa-aikatoiminnan järjestämiseen yms.
Hilja Iivanaisen rahasto	117 159,79	114 870,45	Valteri-koulu Onerva: Varojen tarkoituksena on tukea koulun oppilaiden opetusta, kasvatusta ja kuntoutusta (testamentti 18.1.1990)
Heta Lintumäen rahasto	58 958,07	54 313,07	Valteri-koulu Onerva: Varoja käytetään oppilaiden koulutukseen, kuten järjestämällä opintomatkoja ja retkiä sekä antamalla stipendejä (testamentti 26.5.1986)
LEB-liikuntarahasto	14 510,35	14 757,35	Valteri-koulu Onerva: Varoja käytetään koulun oppilaiden opintovälineiden tai leikkikalujen hankkimiseen, käsityötoimintaan tai liikuntaan.
Kuopion sokeainkoulun lahjoitusvarat	101 561,19	94 175,15	Valteri-koulu Onerva: Varoja käytetään lahjakkaiden, mutta varattomien oppilaiden avustamiseen, musiikin ja muiden aineiden opiskelussa. Koulun varustamiseen opetus-, leikki- ja urheiluvälineillä. Koulun entisten oppilaiden tilapäinen avustaminen sokeainkirjojen ja työvälineiden hankinnassa tai joissakin erityisen vaikeissa sairaustapauksissa.
Maria Kuusenannon rahasto	37 802,33	44 204,98	Valteri-koulu Mikael: Kuurojen oppilaiden opiskelua edistävään toimintaan, virkistystoimintaan ja vaikeassa sosiaalisessa asemassa olevien oppilaiden auttamiseen.
Irma Roinisen rahasto	58 037,55	64 597,58	Valteri-koulu Ruskis: Uusi rahasto, Ruskis. Avaus 19.3.2024. Oppilaiden hyväksi koulutuksen yhteydessä tapahtuvaan virkistystoimintaan kuten opintomatkoihin, stipendeihin sekä välineistöön.
Yhteensä	5 418 844,97	4 900 543,80	

Opetushallituksen tilinpäätöksen liite 14: Taseeseen sisältymättömät rahastoidut varat

Opetushallituksella ei ole esitettävää liitteelle 14.

Opetushallituksen tilinpäätöksen liite 15: Velan muutokset

Opetushallituksella ei ole esitettävää liitteelle 15.

Opetushallituksen tilinpäätöksen liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio

Opetushallituksella ei ole esitettävää liitteelle 16.

Opetushallituksen tilinpäätöksen liite 17: Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot

Opetushallituksella ei ole esitettävää liittelle 17.

Opetushallituksen tilinpäätöksen liite 18: Kilpailullisen toiminnan tuloslaskelma sekä kuvaus kustannuslaskennan periaatteista

Kilpailullisen toiminnan tuloslaskelma	2025 KPY yhteensä	2025 OPH	2025 Karvi
TUOTOT			
Kilpailullisen toiminnan myyntituotot	1 548 390,05	1 298 118,16	250 271,89
Kilpailullisen toiminnan muut tuotot	2 068,34	0,00	2 068,34
Tuotot yhteensä	1 550 458,39	1 298 118,16	252 340,23
KOKONAISKUSTANNUKSET			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	762,63	762,63	0,00
Henkilöstökustannukset	479 898,33	365 877,65	114 020,68
Vuokrat	154 992,97	154 992,97	0,00
Palvelujen ostot	334 807,16	333 969,91	837,25
Muut erilliskustannukset	28 050,58	27 526,18	524,40
Erilliskustannukset yhteensä	998 511,67	883 129,34	115 382,33
Tukitoimintojen kustannukset	418 971,87	320 442,25	98 529,62
Poistot	0,00	0,00	0,00
Korot	0,00	0,00	0,00
Muut yhteiskustannukset	154 537,80	118 041,76	36 496,04
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	573 509,67	438 484,01	135 025,66
Kokonaiskustannukset yhteensä	1 572 021,34	1 321 613,35	250 407,99
TULOS	-21 562,95	-23 495,19	1 932,24
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki	0,00	0,00	0,00
TULOS HINTATUEN JÄLKEEN	-21 562,95	-23 495,19	1 932,24
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki	0,00	0,00	0,00

Kuvaus kustannuslaskennan periaatteista:

Opetushallitus on tehnyt itsearviointin kilpailullisia markkinoita koskevasta toiminnasta. Arviointi on tehty kirjanpitoyksikkötasoisesti. Arvioinnissa on otettu kattavasti huomioon vastaavat jo markkinoilla olevat toimijat, jotka on tunnistettu. Arviointia ja kartoitusta varten on käyty keskustelut Valtiokonttorin ja kilpailu- ja kuluttajaviraston kanssa. Ministeriön taholta ei ole asetettu erityistoiveita tai muita huomioon otettavia näkökohtia. Lisäksi arvioinnin lähtökohdista ja kilpailulain piiriin kuuluvista toiminnoista on keskusteltu VTV:n vastuutarkastajan kanssa.

Opetushallitus on arvioinut, että kilpailulain edellyttämä eriyttämismisvelvollisuus koskee:

Opetushallituksen (virasto) osalta:
oppimateriaalien tuottamista
julkaisujen tuottamista sekä niihin liittyvää kustannustoimintaa,
koulutustoimialan ammattilaisille suunnattuja tilaisuuksia ja koulutuksia eri alojen ajankohtaisista teemoista ja
asiakkaan tarpeiden mukaan räätälöityjä tilauskoulutuksia

Kansallinen koulutuksen arviointikeskuksen (Karvi) osalta:
opetuksen ja koulutuksen järjestäjille, ammattikorkeakouluille ja yliopistoille suunnatut maksullisina palveluina toteutetut arvioinnin ja
laadunhallinnan tilauspohjaiset arvioinnit, konsultoinnit, koulutukset, seminaarit, luennot ja vierailut.

Eriytettävän toiminnan piiriin ei kuulu ns. viranomaistoiminta eikä hintatuettu vähälevikkinen julkaisutoiminta kuin ei myöskään
Meriturvan hintatuettu koulutustoiminta, koska pelkästään markkinapuute ei ole peruste eriyttävälle toiminnalle.

Oppilaitosten maksullinen toiminta kuten aamu/iltapäivätoiminta (perusopetuslain 628/1998 48 a-b §:n mukaista toimintaa
perusopetuksen 1–2 vuosiluokkien oppilaille sekä kaikille erityisen tuen oppilaille) ja Valteri-koulun koulutustoiminta valtakunnallisena
oppimis- ja ohjauskeskuksena ovat luettavissa niin ikään viranomaistoiminnaksi. Oppilaitosten vähäinen ja satunnainen toimitilojen
vuokraus on jätetty tästä tarkastelusta pois.

Laskelma ei sisällä Opetushallituksen maksullisesta liiketaloudellisesta toiminnasta sellaisia suoritteita, jotka on itsearvioinnin
perustalta määritetty viranomaistoiminnaksi (mm. jäljennökset todistuksista, lausunnot, kansainväliset vierailut sekä tietojen luovutus).

Laskenta on toteutettu valtion yhteisen kustannuslaskentamallin mukaisesti ja laskennan lopputulos on raportoitavissa suoraan Kieku-
järjestelmästä. Laskenta tehdään samoilla säännöillä kuin muutkin kustannusvastaavuuslaskelmat ja toimintotasoinen raportointi.

Laskentaperiaatteet yhteenvetona:

Tuotto- ja kustannustiedot perustuvat liikekirjanpitoon ja henkilöstökustannusten kohdistaminen perustuu Kieku-järjestelmän
mukaiseen toteutuneen työajan seurantaan. Tuottojen ja kustannusten kohdistamisessa maksullisen toiminnan toiminnoille ja
suoritteille on noudatettu aiheuttamisperiaatetta. Kustannuslaskenta-ajurina on käytetty toteutuneita henkilötyövuosia. Maksullisen
toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmat ja tuloslaskelma on laadittu suoriteperusteisesti.

Opetushallituksen tilinpäätöksen omat liitteet: Opetushallituksen (virasto ja erillisyksiköt) ja valtion oppilaitosten henkilöstöä koskevat tunnusluvut

Henkilöstötilinpäätös			OPH			Karvi			YTL			JOTPA			Yhteensä		
Opetushallitus ja erillisyksiköt			2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025	2023	2024	2025
1 NYKYISET HENKILÖSTÖRESURSSIT																	
1.1 HENKILÖSTÖMÄÄRÄ																	
Henkilöstömäärä vuoden lopussa	hlöä		408	407	407	47	38	39	25	24	22	16	14	14	496	483	482
1.1 HENKILÖTYÖVUODET	htv		400,1	406,3	391,1	50,4	42,3	35,7	23,9	24,4	22,6	14,8	14,1	13,2	489,2	487,1	462,7
Toimintamenomomentilta	htv		357,3	362,7	374,5	42,5	35,7	34,0	23,9	24,4	22,6	11,7	10,3	9,8	435,3	433,1	440,9
Henkilötyövuodet, ulkomaan lehtorit	htv														12,6	12,3	10,2
1.3 PALVELUSSUHDERAKENNE																	
Palvelussuhdemuoto																	
- Virkasuhde	%		98,0	100,0	99,3	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	98,0	101,0	99,3
- Työsuhde	%		2,0	0,0	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0	1,7	0,7
Henkilöstöryhmäjakauma																	
- johto	%		1,5	0,2	1,5	2,1	2,6	2,6	4,0	4,2	4,5	6,3	7,1	7,1	1,8	1,8	1,9
- esimiehet	%		5,1	6,6	6,9	8,5	10,5	7,7							6,5	5,0	6,4
- asiantuntijat	%		81,4	74,4	81,1	85,1	81,6	87,1	60,0	58,3	59,1	93,8	92,9	92,9	77,6	81,0	80,9
- toimihenkilöt	%		12,0	12,5	10,5	4,3	5,3	2,6	36,0	37,5	36,4		0,0	0,0	13,2	12,1	10,8
- harjoittelijat	%		0,0	0,0	0,0										0,8	0,0	0,0
Sukupuolijakauma																	
- miehet	%		21,8	21,1	19,7	17,0	18,4	20,5	40,0	45,8	45,5	25,0	28,6	35,7	22,8	22,4	21,4
- naiset	%		78,2	78,9	80,3	83,0	81,6	79,5	60,0	54,2	54,5	75,0	71,4	67,3	77,2	77,6	78,6
Määräaikaiset (ei taustavirkaa valtiolla) henkilöstöstä																	
- miehiä	määräaikaisista	%	18,8	14,3	14,9	0,0	0,0	33,3	0,0	0,0	0,0	11,1	16,7	50,0	17,3	13,7	16,9
- naisia	määräaikaisista	%	81,3	85,7	83,8	100,0	100,0	66,7	100,0	100,0	100,0	88,9	83,3	50,0	82,7	86,3	83,1
- määräaikaisia	asiantuntijoista	%	23,2	15,7	17,2	30,0	16,1	22,2	13,3	14,3	7,1	53,3	38,5	30,8	20,2	19,9	20,2
Osa-aikaiset	henkilöstöstä	%	3,9	3,7	4,4	6,4	0,0	7,7	4,0	0,0	0,0	0,0	14,3	14,3	5,5	4,0	4,8
- miehiä	osa-aikaisista	%	12,5	6,7	22,2	0,0	0,0	33,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	11,1	10,0	21,7
- naisia	osa-aikaisista	%	87,5	93,3	77,8	100,0	0,0	66,7	100,0	0,0	0,0	0,0	100,0	100,0	88,9	90,0	78,3
1.4 TYÖVOIMAKUSTANNUKSET																	
Tehdyn työajan %-osuus säänn. vuosityöajasta	%		82,5	82,6	81,9	83,0	81,5	81,4	83,8	82,0	82,1	82,4	79,9	85,4	81,8	82,6	81,9
Työvoimakustannukset yhteensä:	tuhatta €		28 610	29 574	29 964	3 779	3 323	2 968	1 602	1 707	1 623	1 097	1 111	1 057	35 089	35 715	35 617
- Palkkasumma (tehty työaika + välilliset palkat)	tuhatta €		23 907	24 670	24 613	3 156	2 773	2 455	1 338	1 422	1 342	915	925	872	29 315	29 790	29 281
- Välilliset palkat	tuhatta €		5 507	5 534	5 696	740	680	612	289	314	314	196	222	157	6 732	6 749	6 778
- Sosiaaliturvamaksut	tuhatta €		4 140	4 353	4 644	550	488	462	234	253	253	161	165	166	5 084	5 259	5 524
- Muut välilliset työvoimakustannukset	tuhatta €		559	551	520	74	62	52	31	32	28	21	21	18	686	666	618
- Välilliset työvoimakustannukset yhteensä	tuhatta €		10 206	10 437	10 859	1 364	1 229	1 125	554	599	595	378	407	342	12 502	12 672	12 921
- Välilliset työvoimakust./Tehdyn työajan palkat	%		55,7	54,5	57,4	56,4	58,7	61,0	52,9	54,1	57,9	52,5	57,9	47,8	59,3	55,4	57,4
Henkilötyövuoden hinta	€		71 511	72 623	76 588	74 953	78 567	83 520	67 136	69 935	71 751	74 167	78 970	79 401	67 575	71 733	76 976
- Keskimääräinen kuukausipalkka (säänn. työajan ansio)	€		4 775	4 908	5 085	5 102	5 295	5 413	4 413	4 587	4 748	5 029	5 214	5 423	4 589	4 796	5 105
2 HENKILÖSTÖTARVE																	
2.1 PALVELUSSUHTEEN KESTO																	
Rekrytoinnit / vakinaisiksi	henkilöä		27	15	26	0	0	2	0	0	0	0	2	0	27	17	28
Lähtövaihtuvuuden syyt																	
- Poistuma yhteensä	(vuoden alun henk.)	%	15,4	25,3	21,9	23,4	23,1	25,6	0,0	25,0	9,1	6,3	42,9	0,0	16,3	15,1	23,3
- Luonnollinen poistuma (v. 2024 alkaen vanhuuseläkkeelle siirtyneet)	(vuoden alun henk.)	%	2,0	1,3	0,9	0,0	0,0	2,6	0,0	8,3	0,0	0,0	0,0	0,0	1,4	1,6	1,2
- Muu poistuma (v. 2024 alkaen päättyneet määräaikaisuudet, työpaikkaa vaihtaneet, irtisanotut, kuolleet)	(vuoden alun henk.)	%	13,2	23,7	20,9	23,4	23,1	23,1	0,0	16,8	9,1	6,3	42,9	0,0	14,4	13,3	23,3

- Työkyvyttömyyseläkkeelle siirt.	(vuoden alun henk.)	%	0,2	0,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,4	0,2	0,0
2.2 IKÄRAKENNE JA ELÄKÖITYMINEN																	
Henkilöstön keski-ikä vuoden lopussa		vuotta	48,1	48,9	49,7	48,3	50	50,5	49,8	50,5	51,8	41,3	44,2	42,7	47,6	48,0	49,6
45-v. ja vanhempien osuus henkilöstöstä		%	61,4	64,0	66,5	70,2	76,3	81,6	76,0	79,2	86,4	37,5	42,9	35,7	59,1	62,3	67,9
3 HENKILÖSTÖN MOTIVAATIO, OSAAMINEN JA TYÖKUNTO																	
3.1 TYÖYHTEISÖN HYVINVOINTI JA TOIMINTAKYKY																	
Virkistys ja liikunnan tukeminen		€/htv	848	493	471	910	430	446	529	405	447	919	436	478	774	839	469
Työterveyspalvelut																	
- kustannukset (brutto, sis terveystarkastukset)		€/htv	1031	1132	1113	922	982	710	524	665	436	833	1121	863	958	988	1042
Työtyytyväisyysindeksi		(1-5)	3,7	-	3,1	4,0	-	3,2	4,0	-	3,3	4,0	-	3,6			
Sairauspoissaolot		tap./htv	2,5	2,3	2,3	1,4	1,5	1,5	1,2	1,1	1,3	2,1	2,3	1,5	2,7	2,3	2,2
		työpv/htv	7,1	7,1	6,3	3,7	3,4	3,8	2,5	2,3	2,5	6,4	11,1	3,4	9,3	6,5	5,9
3.2 KOULUTUSRAKENNE JA -INVESTOINNIT																	
Koulutustasoindeksi		(1-8)	6,6	6,7	6,7	7,0	7,1	7,1	5,8	5,7	5,6	6,8	6,8	6,8	6,5	6,5	6,7
Henkilöstökoulutus																	
- koulutuskustannukset (sis.palkat)		€/htv	544	477	347	565	519	388	514	461	333	567	521	368	457	548	357
Henkilöstön koulutusjakauma (% koko henkilöstöstä)																	
Ylempi korkeakouluaste		%	69,6	73,7	81,5	61,7	60,5	86,8	48,0	45,8	54,5	93,8	85,7	92,9	66,9	68,5	80,9
Tutkijakoulutusaste		%	5,9	7,1	8,3	27,7	28,9	28,9	12,0	12,5	13,6		7,1	7,1	8,7	8,1	10,3

3.1 TYÖYHTEISÖN HYVINVOINTI JA TOIMINTAKYKY																						
Virkistys ja liikunnan tukeminen	€/htv	188	187	213	322	118	84	336	235	145	118	108	189	325	472	469	150	79	123	211	181	202
Työterveyshuolto																						
- kustannukset (brutto)	€/htv	671	789	740		1 203	833	1 007	1 097	922	897	1 274	974	1 243	1 311	1 986	903	1 054	1 223	799	933	861
Työtyytyväisyysindeksi	(1-5)	3,72	-	3,1	3,61	-	-	3,87	4,1	-	3,44	-	-	4,14	-	-	3,64	-	-		-	
Sairauspoissaolot	tap./htv	4,8	4,5	4,4	5,0	4,8	4,8	3,0	2,7	2,6	3,9	4,7	4,3	1,8	1,1	1,8	2,6	3,0	3,1	4,3	4,2	4,1
	työpv/htv	16,3	17,7	16,0	13,3	15,0	13,9	9,1	10,2	6,8	8,8	8,9	9,0	15,1	6,6	7,9	11,8	10,1	8,3	14,5	15,1	13,4
3.2 KOULUTUSRAKENNE JA -INVESTOINNIT																						
Koulutustasoindeksi	(1-8)	5,1	5,2	5,2	6,3	6,3	6,4	6,5	6,5	6,5	5,9	6,0	6,5	5,0	5,3	5,3	5,4	5,3	5,3	5,4	5,5	5,6
Henkilöstökoulutus																						
- työpäivää/ henkilötyövuosi	työpv/htv	1	1	1	0,6	1	0,5	1	2	1,5	1	2	3	5	4	5	2	1	2	1	1	1
- koulutuskustannukset (sis.palkat)	€/htv	652	388	540	216	258	145	264	281	340	566	505	1 081	977	1 806	1 703	801	566	483	592	435	563
Henkilöstön koulutusjakauma (% koko henkilöstöstä)																						
- Perusaste	%	0 %	0 %	0 %	1 %	1 %	1 %	0 %	0 %	0 %	4 %	1 %	0 %	4 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	1 %	0 %	0 %
- Toinen aste	%	31 %	33 %	32 %	13 %	11 %	10 %	3 %	1 %	3 %	10 %	9 %	6 %	32 %	31 %	27 %	22 %	25 %	23 %	25 %	25 %	23 %
- Erikoisammattikoulutusaste	%	3 %	3 %	3 %	0 %	0 %	0 %	3 %	3 %	1 %	0 %	0 %	0 %	4 %	4 %	4 %	7 %	7 %	7 %	3 %	3 %	3 %
- Alin korkea-aste	%	9 %	9 %	9 %	1 %	1 %	4 %	1 %	0 %	0 %	1 %	3 %	4 %	11 %	4 %	4 %	15 %	14 %	13 %	7 %	7 %	7 %
- Alempi korkeakouluaste	%	21 %	21 %	21 %	13 %	15 %	11 %	9 %	8 %	13 %	10 %	14 %	17 %	21 %	31 %	27 %	17 %	16 %	15 %	18 %	19 %	18 %
- Ylempi korkeakouluaste	%	31 %	32 %	33 %	70 %	68 %	65 %	75 %	80 %	73 %	60 %	59 %	67 %	29 %	31 %	35 %	38 %	35 %	38 %	42 %	43 %	44 %
- Tutkijakoulutusaste	%	1 %	1 %	1 %	1 %	3 %	8 %	4 %	1 %	4 %	6 %	5 %	5 %	0 %	0 %	0 %	0 %	2 %	2 %	2 %	2 %	2 %
- Tyhjä tai tuntematon	%	2 %	0 %	1 %	0 %	0 %	1 %	5 %	7 %	5 %	7 %	9 %	1 %	0 %	0 %	4 %	2 %	2 %	3 %	3 %	2 %	2 %

6. Allekirjoitukset

Opetushallituksen pääjohtaja on hyväksynyt vuoden 2025 tilinpäätöksen. Kirjanpitoyksikön tilintarkastuksesta vastaa Valtiontalouden tarkastusvirasto, joka antaa tarkastuksesta tilintarkastuskertomuksen.

Helsingissä 26.2.2026

Minna Kelhä
Pääjohtaja

Mikael Mantila
Johtaja

Digital PDF Signature / Digitaalinen PDF-allekirjoitus
JOONA MIKAEL MANTILA

mikael.mantila@oph.fi
Bank ID 25.2.2026 klo 19.12.09 UTC+2
62cf0a5d-5489-4226-99a6-973e55f61158
33364a3e-bf98-40f5-812e-3f8ba3d8aa65-79c7c5e465bd

Digital PDF Signature / Digitaalinen PDF-allekirjoitus
MINNA SUSANNA KELHÄ

minna.kelha@oph.fi
Mobile Cert 26.2.2026 klo 7.53.27 UTC+2
88eed94c-8c35-4afa-bdf5-b84c28893e8c
9d545c60-e05d-466f-a5fe-264a385fb9fb-289c7658ee4a